

Barcelona economia

Indicadors econòmics de Barcelona
i de la regió metropolitana
Número 47. Octubre 2001

Barcelona economia

Indicadors econòmics de Barcelona
i de la regió metropolitana
Núm. 47. Octubre 2001

Ajuntament de Barcelona

Gerència Delegada de Finançament,
Empreses i Patrimoni

Ajuntament de Barcelona

Alcalde
Joan Clos i Matheu

President de la Comissió de Presidència i Hisenda
Ernest Maragall i Mira

Gerent Delegada de Finançament, Empreses i Patrimoni
Pilar Solans i Huguet

BARCELONA ECONOMIA
Xavier Güell Ferrer, Direcció
María Jesús Calvo Nuño, Coordinació
Francesca Blanch Salesas
Marta Solano Martín

Consell Assessor

Ricard Frigola, Gerent de Manteniment i Serveis de l'Ajuntament de Barcelona. *Jaume García*, Departament d'Economia i Empresa de la UPF. *Ramón García Bragado*, Gerent d'Urbanisme de l'Ajuntament de Barcelona. *Dolores González*, Gerent de Serveis Generals de l'Ajuntament de Barcelona. *Maria Antònia Monés*, Directora del Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona. *Martí Perellada*, Director d'Estudis de Formació Continuada de la UB. *Joan Raurich*, Director de Serveis d'Empreses i Finançament de l'Ajuntament de Barcelona. *Francesc Santacana*, Coordinador General del Pla Estratègic de Barcelona. *Josep Serra*, Cap del Servei d'Estudis Territorials de la MMAMB. *Joan Trullén*, Departament d'Economia Aplicada de la UAB.

BARCELONA ECONOMIA web: http://www.publicacions.bcn.es/ telèfon: 93 402 72 38	e-mail: msolano@mail.bcn.es fax: 93 402 72 25
---	---

Agraïm la informació i la col·laboració prestades per totes les entitats, organismes i empreses citades com a fonts informatives i molt especialment a:

Ajuntament de Barcelona: Departament d'Estadística; Direcció d'Actuació Urbanística; Direcció de Serveis de Neteja Urbana; Departament d'Estudis Fiscals; Institut Municipal del Paisatge Urbà i la Qualitat de Vida.
Generalitat de Catalunya: Direcció General d'Ocupació; Direcció General d'Actuacions Concertades, Arquitectura i Habitatge; Institut d'Estadística de Catalunya; Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.
Altres institucions i entitats: Turisme de Barcelona; Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona; Cambra de la Propietat Urbana de Barcelona; Col·legi d'Arquitectes de Catalunya; S.P.M. Transports de Barcelona, SA; Prefectura Provincial de Trànsit; INE (Barcelona); Autoritat Portuària de Barcelona; Aeroport de Barcelona; Fira de Barcelona; RENFE; MEFFSA; Borsa de Barcelona; Forcadell.

Gerència Delegada de Finançament, Empreses i Patrimoni
Barcelona Economia
Indicadors econòmics de Barcelona i de la regió metropolitana
Núm. 47. Octubre 2001

Edició: © Ajuntament de Barcelona
Gerència Delegada de Finançament, Empreses i Patrimoni

Impressió: Impremta Municipal
Dipòsit legal: B.26.464/91

Barcelona economia

Indicadors econòmics de Barcelona
i de la regió metropolitana
Núm. 47. Octubre 2001

Índex

Indicadors econòmics

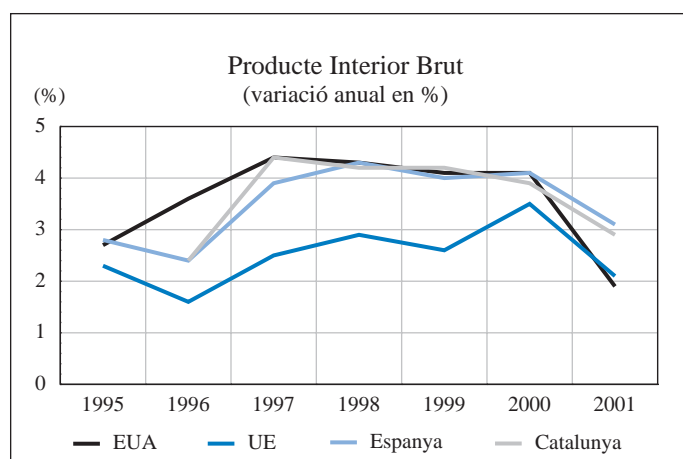
Síntesi de la conjuntura	4
I. Indústria	11
Evolució de l'activitat industrial	12
II. Finances	15
Sistema bancari	16
Mercat de renda variable	18
III. Consum, comerç i preus	19
Matriculació de vehicles	20
Preus de consum	21
Consum d'energia i aigua	23
Escombraries	25
IV. Transports, comunicacions i turisme	26
Port: mercaderies i passatgers	27
Aeroport: passatgers i mercaderies	30
Transport públic col·lectiu	34
Activitat turística	36
V. Construcció i mercat immobiliari	41
Consum de ciment	42
Construcció d'habitatges	43
Llicències d'obres	47
Valors de taxació al mercat immobiliari residencial	49
Preus de venda dels habitatges nous	
a la regió metropolitana de Barcelona	50
Lloguer d'oficines	53
Lloguer de locals comercials	54
VI. Ocupació, oferta d'activitat econòmica i salaris	55
Mercat de treball	56
Oferta d'activitat econòmica	61
Monografia	63
El sector comercial de Barcelona: alguns trets actuals	64
Resumen/Summary	
Síntesis de la coyuntura/ <i>Economic outlook</i>	71

Indicadors econòmics
Síntesi de la conjuntura

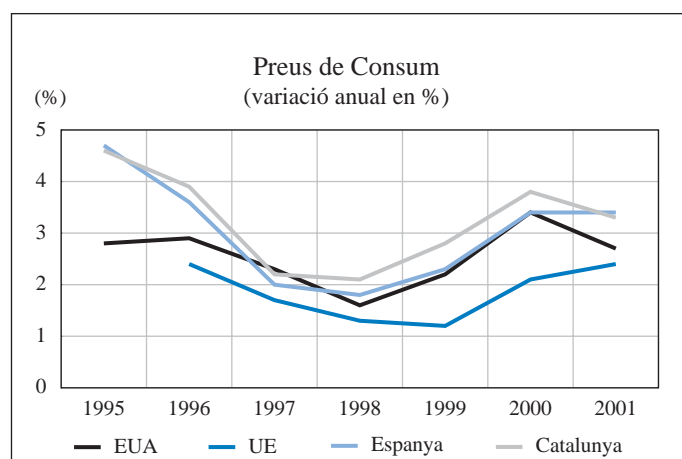
Principals indicadors econòmics

	Estats Units			Unió Europea			Espanya			Catalunya		
	I.01	II.01	III.01	I.01	II.01	III.01	I.01	II.01	III.01	I.01	II.01	III.01
PIB	2,5	1,2	0,8	2,4	1,7	n.d.	3,3	3,0	2,5	3,0	2,8	n.d.
taxa de variació interanual en termes reals (%)												
Demanda nacional	2,8	1,5	n.d.	1,9	1,6	n.d.	2,9	2,7	n.d.	2,6	2,7	n.d.
taxa de variació en termes reals (%)												
Preus de consum ¹	2,8	3,3	2,7	2,3	2,8	2,4	4,0	4,2	3,4	4,0	4,1	3,3
taxa de variació anual (%)												
Indicador de clima econòmic ²	118,3	117,4	n.d.	102,9	101,6	n.d.	101,3	101,2	n.d.	—	—	—
Índex: 1995=100												
Taxa d'atur ³	4,2	4,5	4,8	7,8	7,6	7,6	13,4	13,0	12,8	9,0	8,7	8,6
en % de la població activa												
Tipus d'interès a curt termini ¹	4,86	3,73	2,88	4,75	4,51	4,03	—	—	—	—	—	—
Interbancari a 3 mesos/Euribor a 3 mesos												
Tipus d'interès a llarg termini ¹	4,94	5,33	4,78	4,88	5,19	4,98	5,04	5,33	5,14	—	—	—
Rend. deute públic a 10 anys en mercats nacionals												
Tipus de canvi del dòlar ¹	—	—	—	0,910	0,853	0,911	—	—	—	—	—	—
Unitats de \$ per Euro												

¹ Dades corresponents al darrer mes del trimestre. ² Per Estats Units, l'indicador compost avançat substitueix l'indicador de clima econòmic. ³ Per Espanya i Catalunya, dades de l'EPA. Fonts: Eurostat, Banco de España i Idescat.

Nota: les dades de 2001 corresponen al període pel que es disposa de dades.

Nota: les dades de 2001 corresponen a la darrera dada disponible.

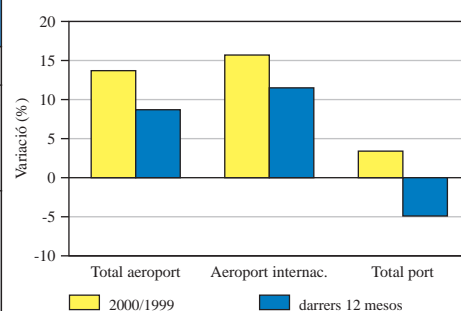
L'atac terrorista als Estats Units de l'onze de setembre sacseja l'ordre internacional vigent i introdueix molts elements d'incertesa que atenyen molt directament l'àmbit econòmic.

En un context d'alentiment generalitzat de l'activitat com el que vivia l'economia internacional des de la tardor passada, els esdeveniments esdeveniments viscuts als Estats Units han suposat un sotrac important en la ja debilitada trajectòria del creixement mundial d'enguany. A banda de l'impacte directe de la tragèdia i de les estratègies polítiques, militars i humanitàries que s'estan desplegant, és impossible encara predir l'abast d'aquests esdeveniments, especialment si la incertesa i la sensació d'inseguretat que s'instal·len just després de la commoció inicial no disminueixen.

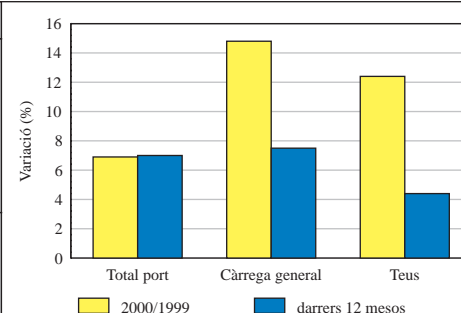
Els indicadors econòmics disponibles tot just comencen a recollir l'impacte inicial d'aquests fets. L'evolució lleument negativa del PIB trimestral dels Estats Units per primer cop després de deu anys, i la sensible reducció dels tipus d'interès a curt termini en són alguns exemples. El que sí mostren la majoria d'indicadors és el progressiu afebliment que al llarg dels primers nou mesos de l'any ha afectat l'economia nord-americana, situant el creixement del PIB en un minso 0,8 per cent durant el tercer trimestre, conseqüència de la disminució de la inversió i el consum. Cal remarcar l'empitjorament progressiu de la taxa d'atur, de la confiança dels consumidors i dels índexs borsaris i, en el sector exterior, la disminució tant de les importacions com de les exportacions.

Transports

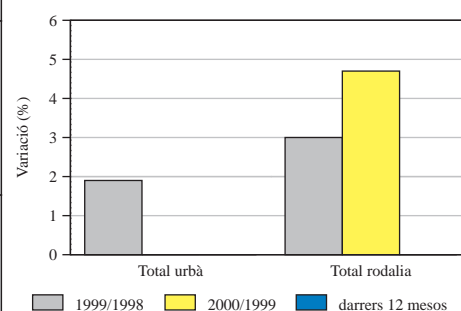
Indicadors	Període	Valor absolut i taxa interanual (%)		Darrers 12 mesos i taxa interanual (%)		2000/99 (%)
Trànsit de passatgers						
Aeroport. Total (inclòs trànsit) (milers)	3r.tr.01	6.096	6,3	20.966	8,7	13,7
— Interior (milers)	3r.tr.01	2.828	5,4	10.632	7,4	12,1
— Internacional (milers)	3r.tr.01	3.209	8,4	10.105	11,5	15,7
Port. Total (inclòs trànsit) (milers)	gn.-ag.01	1.013	−3,6	1.387	−4,9	3,4
La notable desacceleració del creixement del trànsit de passatgers durant el tercer trimestre s'ha d'imputar, en part, a la crisi que afecta l'aviació comercial arran dels atemptats del mes de setembre. Una crisi que, afegida a l'enfosquiment de les expectatives econòmiques a nivell internacional, afectarà negativament el trànsit aeri a curt i mitjà termini.						

Port. Tràfic de mercaderies						
— Total (milers de tones)	gn.-ag.01	21.178	7,1	31.205	7,0	6,9
Sortides (milers tones)	gn.-ag.01	7.528	3,4	11.262	6,9	12,6
Entrades (milers tones)	gn.-ag.01	13.650	9,2	19.944	7,1	3,8
— Càrrega general (milers tones)	gn.-ag.01	12.176	4,2	18.078	7,5	14,8
Exportacions (milers tones)	gn.-ag.01	4.466	6,1	6.751	10,7	17,5
Importacions (milers tones)	gn.-ag.01	4.750	3,0	7.095	5,8	11,8
— Contenedors (milers de Teus)	gn.-ag.01	930	-0,1	1.386	4,4	12,4
El tràfic de productes energètics i de matèries primeres, relacionades tant amb la indústria química com l'agro-ramadera, aconsegueix mantenir la trajectòria expansiva del comerç internacional a través del port. Per contra, la pèrdua de dinamisme del tràfic de càrrega general reflecteix el progressiu alentiment del creixement econòmic a nivell mundial.						

Transport públic de passatgers						
Total servei urbà (milers)	3r.tr.01	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.
— Xarxa Metro (milers)	3r.tr.01	64.599	5,5	301.705	n.d.	n.d.
— Xarxa Bus (milers)	3r.tr.01	39.348	9,2	177.422	n.d.	n.d.
— FGC (Cat. i Sarrià) (milers)	3r.tr.01	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	8,2
Total servei de rodalia (milers)	3r.tr.01	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	4,7
— RENFE (milers)	3r.tr.01	23.689	4,5	99.768	8,0	4,4
— FGC (milers)	3r.tr.01	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	5,6
La pràctica generalització de la integració tarifària entre els diferents sistemes i empreses de transport públic que operen a l'àmbit metropolità explica una part del notable increment del nombre de viatges realitzats durant els primers nou mesos d'enguany. D'altra banda, els nous sistemes de comptabilització del nombre d'usuaris trenquen les sèries mantingudes fins ara.						

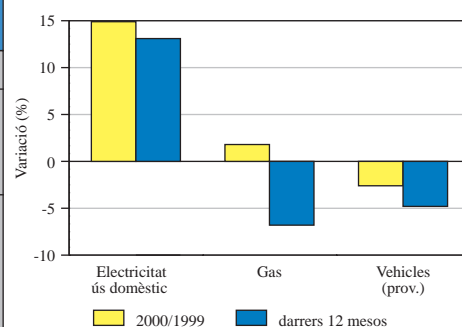
L'economia europea, per la seva banda, està també immersa en un procés d'alentiment del creixement, si bé presenta un perfil més sòlid que l'americana. L'afebliment simultani d'aquestes economies i la crisi permanent que viu la japonesa repercuteix directament en les economies emergents, especialment en les que basen el seu creixement en la fortlesa de les exportacions. Si a això se suma la delicada situació per problemes interns d'algunes economies sud-americanes –i, en especial, d'una com l'argentina que té molta projecció en l'economia espanyola–, no sorprèn que el FMI revisés a la baixa el creixement mundial per enguany a començaments de setembre i el situés en un 2,6 per cent, dos punts per sota del 2000. Un creixement que els fets més recents obliguen a rebaixar novament.

L'evolució de l'economia espanyola presenta, en aquest context d'afebliment internacional, un perfil encara relativament saludable. Un fet interessant que contrasta amb d'altres crisis recents, en les que l'economia espanyola acusava de forma molt més immediata les recessions internacionals. Si bé és cert que s'ha moderat sensiblement el ritme de creixement de l'economia espanyola –durant el tercer trimestre, l'estimació de creixement del Banco de España pel PIB s'ha situat en un 2,5 per cent, el nivell més baix des de 1996–, també és cert que hi ha activitats que mantenen un creixement força elevat, com la construcció. Aquest sector, que es manté relativament al marge dels vaivens internacionals, presenta com a novetat que està basant el seu impuls més en l'obra civil que en la construcció residencial.

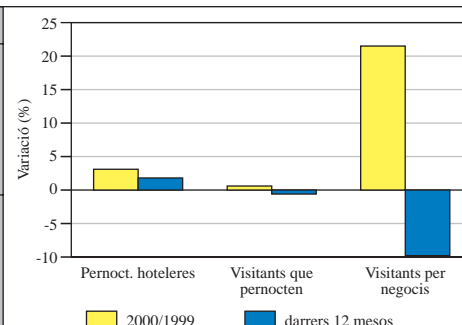
Des del punt de vista dels components de la demanda, la moderació del creixement i l'afebliment de les expectatives han provocat una desacceleració del consum i de la inversió en béns d'equipament. En l'àmbit del mercat laboral, els indicadors disponibles reflecteixen una situació més positiva del que s'esperava a començament d'any, mantenint-se encara un bon ritme de creació d'ocupació. Tot i amb això, comencen a detectar-se indicis d'augment de l'atur. Per acabar, la desacceleració de la inversió i l'empitjorament del sector exterior contribueixen a enterbolir una mica més el panorama del creixement econòmic.

Turisme, consum i preus

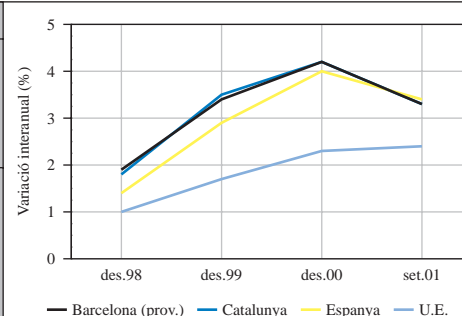
Indicadors	Període	Valor absolut i taxa interanual (%)		Darrers 12 mesos i taxa interanual (%)		2000/99 (%)
Consum - Matriculació						
Electricitat d'ús cial-ind. (Gwh)	gn.-fb.01	508	3,2	3.011	-5,8	-10,8
Electricitat d'ús domèstic (Gwh)	gn.-fb.01	321	11,4	1.611	13,1	14,9
Gas canalitzat (milions tèrmies)	2n.tr.01	754	-7,4	2.911	-6,8	1,8
Matriculació de vehicles (prov.)	3r.tr.01	56.988	0,3	252.935	-4,8	-2,6
La creixent incertesa que al llarg d'enguany s'ha anat estenent a la majoria d'economies capdavanteres s'ha traduït en un alentiment del creixement de la demanda interna de l'economia catalana. Les evolucions descendents de la compra de vehicles i del consum de gas natural –variable molt lligada a l'activitat productiva i a les condicions climatològiques atípiques– reflecteixen aquest canvi de conjuntura.						

Visitants i pernoctacions hoteleres						
Total pernoctacions (milers)	jl-ag 01	1.468	0,9	7.898	1,8	3,1
Visitants segons motiu de la visita (milers):	jl-ag 01	601	1,3	3.232	-0,6	0,6
— Negocis (milers)	jl-ag 01	108	-33,8	1.033	-9,8	21,5
— Turisme (milers)	jl-ag 01	324	-4,1	1.456	-1,2	-7,5
— Fires i Congressos (milers)	jl-ag 01	31	50,5	266	-17,5	-62,2
— Altres (milers)	jl-ag 01	138	91,6	477	54,7	244,1
L'evolució del nombre de visitants i de pernoctacions als hotels de la ciutat durant els primers vuit mesos de l'any s'ha mantingut en la línia de creixement testimonial dels darrers dos anys. Els elevats nivells d'ocupació hotelera durant la major part de l'any i els primers efectes d'una situació econòmica que tendeix a empitjorar, frenen el creixement del turisme que pernocta a la ciutat. Previsiblement, l'evolució del darrer quadrimestre de l'any no millorarà la situació.						

I.P.C. (Variació acumulada i interanual)						(1)
Barcelona (prov.) (%)	gn.-st.01	2,4	—	—	3,3	4,2
Catalunya (%)	gn.-st.01	2,4	—	—	3,3	4,2
Espanya (%)	gn.-st.01	2,5	—	—	3,4	4,0
Subjacent (%)	gn.-st.01	3,0	—	—	3,5	3,0
U.E. harmonitzat (%)	gn.-st.01	2,0	—	—	2,4	2,3
L'evolució de l'IPC espanyol durant els primers nou mesos d'enguany admet com a mínim dues valoracions oposades. La més positiva és que ha iniciat una fase de creixement més moderat que un any abans reduint alhora el diferencial amb el de la UE. La menys desitjable és que el 2,5 per cent d'augment acumulat fins el setembre sembla el preludi d'un increment a final d'any sensiblement superior al previst. En aquesta línia és preocupant el nivell que manté la inflació subjacent.						
(1) Taxes referides a des.2000						

D'acord amb aquest context d'afebliment generalitzat del ritme de creixement, tant l'economia catalana com la metropolitana presenten també un perfil de clara desacceleració. Les darreres dades conegudes del PIB corresponen al segon trimestre de l'any, i, amb un augment del 2,8 per cent, són ja sis els trimestres consecutius en els que –en seqüències de dues o tres dècimes menys que el trimestre anterior–, el creixement econòmic va perdent empena. Com en el cas espanyol, el sector de la construcció és l'únic que presenta un perfil expansiu, augmentant dues dècimes sobre el trimestre anterior. Per la seva banda, tant la indústria –bàsicament per la contracció de les exportacions– com els serveis, s'emmarquen en una senda de suau pendent descendent.

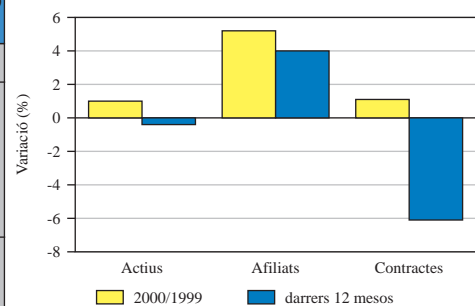
Un cop analitzat, a grans trets, l'entorn macroeconòmic en el que s'ha desenvolupat l'economia de la ciutat i de la regió metropolitana durant els mesos centrals de l'any i, especialment, les expectatives de creixement a curt i mitjà termini que l'evolució recent apunta, és el moment de passar a una anàlisi més detallada i concreta de l'evolució i tendències que s'albiren a partir dels resultats que presenten els diferents indicadors de producció i consum.

La producció industrial metropolitana comença a notar la contenció de la demanda interna, que s'afegeix a la situació de quasi estancament de les exportacions.

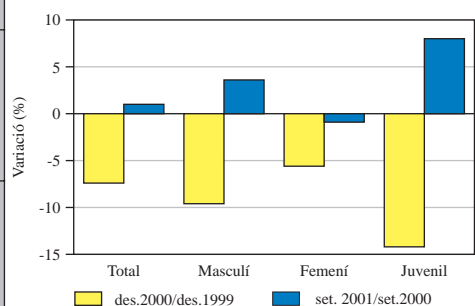
En relació amb l'activitat industrial –sector productiu bàsic pel creixement econòmic metropolità– la major part dels indicadors apunten un canvi de tendència. Un canvi que, a tenor de les dades disponibles fins ara, no sembla ni especialment dramàtic ni singular. En línia amb l'evolució registrada a l'entorn espanyol i europeu, tant el clima com la producció industrial a Catalunya han registrat variacions successivament negatives d'ençà començament d'any. D'altra banda, les enquestes d'opinió als industrials de la regió metropolitana confirmen aquest moviment a la baixa i l'imputen bàsicament a la notable pèrdua d'impuls de les exportacions i també a una creixent feblesa de la demanda interna. En definitiva, un conjunt de dades que parlen de creixement en fase de desacceleració durant la primera meitat d'enguany. Una evolució que el PIB sectorial pel conjunt de Catalunya confirma plenament.

Mercat de treball

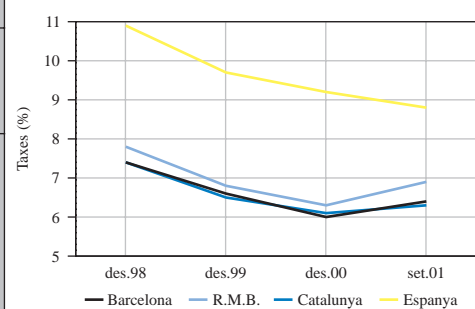
Indicadors	Període	Valor absolut	Valor absolut		Darrers 12 mesos		2000/99
		i taxa interanual (%)	i taxa interanual (%)		i taxa interanual (%)		(%)
Ocupació							
Residents actius	30 jn. 01	668.600	-0,4	—	—	—	1,0
Residents actius (RMB)	30 jn. 01	1.852.150	-0,5	—	—	—	1,6
Afiliats R.G. Seg.Soc.	30 jn. 01	836.894	4,0	—	—	—	5,2
Afiliats R.G. Seg.Soc. (RMB)	30 jn. 01	1.699.826	4,4	—	—	—	5,8
Contractes laborals registrats	3r. tr. 01	160.891	-4,6	764.768	-6,1	1,1	
Contractes indefinits	3r. tr. 01	23.005	0,7	117.772	2,5	-1,8	
Els principals indicadors disponibles del nivell d'ocupació mostren els primers signes de refredament abans de començament d'estiu. Una evolució que de ben segur s'haurà accentuat durant el tercer trimestre com es pot deduir de l'evolució de les xifres d'atur i dels contractes laborals formalitzats.							

Atur registrat							
Total aturats registrats	30 st. 01	42.527	1,0	—	—	—	-7,4
Atur masculí	30 st. 01	18.760	3,6	—	—	—	-9,6
Atur femení	30 st. 01	23.767	-0,9	—	—	—	-5,6
Atur juvenil (16-24 anys)	30 st. 01	3.564	8,0	—	—	—	-14,2
Aturats sense ocupació anterior	30 st. 01	3.621	-9,5	—	—	—	-16,9
Total aturats registrats (RMB)	30 st. 01	128.499	6,1	—	—	—	-6,0
El refredament de l'economia s'ha traduït en un augment de l'atur –especialment intens a l'entorn metropolità i al conjunt de Catalunya– després de set anys de descens continuat. Un canvi de tendència que s'ha vist afavorit pels nivells realment baixos que darrerament han assolit i mantingut les taxes d'atur masculí i algunes de sectorials a la majoria dels àmbits considerats.							

Taxes d'atur registrat (%)							
Barcelona	30 st. 01	6,4	—	—	—	—	6,0
RMB	30 st. 01	6,9	—	—	—	—	6,3
Catalunya	30 st. 01	6,3	—	—	—	—	6,1
Espanya	30 st. 01	8,8	—	—	—	—	9,2
El ja esmentat canvi de tendència de l'atur registrat en combinació amb un lleu retrocés de la població activa estimada, accentua el repunt de les taxes d'atur i les allunya dels mínims assolits a final de l'any passat. En el cas d'Espanya, l'evolució de la taxa és més lenta però segueix la mateixa direcció.							
(1) Taxes referides a 31 de desembre de 2000.							

Les previsions de cara a final d'any es veuen dominades per una certa indefinició en un marc escassament optimista. Preocupa notablement l'accelerat alentiment del creixement econòmic de les principals economies europees i l'impacte que aquest fet està tenint en la cartera de comandes de la indústria manufacturera metropolitana. Un impacte parcialment compensat pel dinamisme que encara manté l'economia espanyola i també per la davallada de les cotitzacions internacionals d'una part significativa de les primeres matèries, i de manera significativa del petroli.

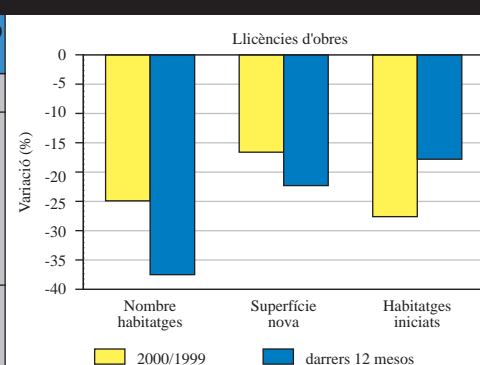
La desacceleració del creixement econòmic mundial apareix com un dels elements responsables de la pèrdua de dinamisme de les exportacions de càrrega general des del port de Barcelona. Sense comptabilitzar dades posteriors a l'onze de setembre, el creixement dels primers vuit mesos s'ha reduït a poc més d'un terç del registrat el 2000. Una pèrdua de ritme extensible igualment a la importació d'aquest tipus de béns –un símptoma més de l'atonía de la demanda interna– i que s'accentua en el cas del tràfic de contenidors.

La tendència a l'estancament del tràfic portuari de contenidors obeeix tant a la pèrdua d'impuls del comerç internacional com a l'augment de la competència que altres ports del sud d'Europa plantegen al de Barcelona.

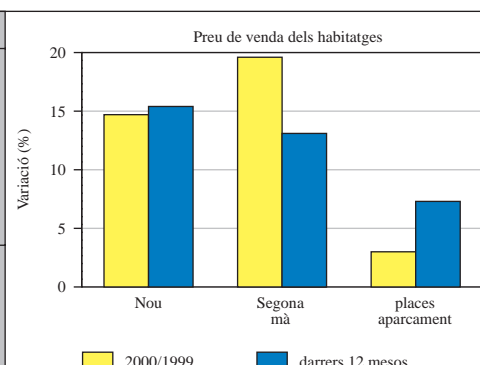
En conjunt però, el tràfic portuari ha mantingut una evolució clarament alcista durant els primers vuit mesos d'enguany. El volum de mercaderia manipulada ha registrat un augment de l'ordre del set per cent, en la línia de l'assoliment un any abans, recolzat bàsicament en un increment del tràfic de grànels i líquids a doll. Cal destacar, amb taxes de creixement superiors a les del total del tràfic, la importació d'una àmplia varietat de productes agro-ramaders, el tràfic de productes elaborats i semi-elaborats de les indústries metal·lúrgica i siderúrgica i, com ja és relativament habitual, la descàrrega de gas natural i derivats del petroli. Entre les mercaderies que registren pèrdues més significatives de volum de tràfic destaquen el ciment i clíinker i la resta de materials de construcció, així com els automòbils i peces.

Construcció i mercat immobiliari

Indicadors	Període	Valor absolut i taxa interanual (%)		Darrers 12 mesos i taxa interanual (%)		2000/99 (%)
Construcció residencial i llicències d'obres						
Construcció d'habitatges:						
— Iniciats	3r.tr.01	761	-22,6	4.111	-17,8	-27,6
— Projectes visats (prov.)	3r.tr.01	9.585	10,8	40.594	-16,0	-12,6
Obra prevista a les llicències:						
Nova planta: nombre d'habitatges	3r.tr.01	1.135	12,5	4.107	-37,5	-24,9
Nova planta: superfície (m²)	3r.tr.01	205.457	0,7	1.042.830	-22,3	-16,6
Ref.i ampliació: superfície (m²)	3r.tr.01	91.741	-10,0	376.277	-16,6	-0,1
La major part dels indicadors d'activitat actual i futura de la construcció residencial es mouen en una situació de descensos interanuals com a conseqüència de la impossibilitat de mantenir els nivells de producció del quadrienni anterior en una conjuntura de revifament de l'obra civil i de la demanda de sostre no residencial.						

Preus al mercat immobiliari						
Sostre residencial (venda):						
— Habitatges nous (ptes/m²)	1r.sem.01	392.961	15,4	—	—	14,7
— Segona mà-oferta (ptes/m²)	1r.sem.01	384.000	12,1	—	—	19,6
— Lloguer (ptes/m²/mes)	1r.tr.01	1.188	14,7	—	—	12,6
— Places d'aparcament (milers ptes)	1r.sem.01	2.940	7,3	—	—	3,0
Locals de negoci (lloguer mensual):						
— Oficines (total ciutat) (ptes/m²/mes)	1r.sem.01	1.080	-10,7	—	—	21,8
— Locals comercials (ptes/m²/mes)	1r.sem.01	1.057	—	—	—	2,4
La notable pressió que ha exercit la demanda sobre una oferta disponible limitada en un context de tipus d'interès reals en zona de mínims històrics ha mantingut a l'alça els preus de venda i de lloguer al mercat immobiliari residencial de la ciutat durant la primera meitat de l'any. Una situació ben diferent de la que es comença a copsar en el mercat de les oficines.						

Pel que fa a l'evolució dels principals indicadors d'activitat de l'aeroport, el trànsit de passatgers durant els primers nou mesos presenta un augment encara molt notable gràcies a l'impuls del primer semestre. La desacceleració es fa ja evident durant els mesos d'estiu i tots els indicis apunten a una contenció del creixement molt més acusada el darrer trimestre de l'any. Els vint-i-un milions de viatgers que han passat per l'aeroport els darrers dotze mesos s'intueix una magnitud difícil de superar mentre no s'esvaeixi el temor i la sensació d'inseguretat que els atemptats de l'onze de setembre han projectat sobre l'aviació comercial i sobretot, si es confirmen les previsions que alerten d'una situació de quasi-recessió econòmica a nivell mundial.

El turisme ha estat, juntament amb el transport aeri, un altre dels sectors que ha patit de manera més directa i immediata la crisi provocada pels atacs terroristes contra els Estats Units. En el cas concret de Barcelona, el tancament en primera instància de l'espai aeri nord-americà i les posteriors dificultats per recuperar una certa normalitat en el trànsit aeri, a més de superar el temor i la sensació d'inseguretat que lògicament va embargar la immensa majoria dels nord-americans, ha impactat especialment, i de manera força negativa, en el turisme de creuers. Un impacte inicial que es preveu compensa parcialment pel desplaçament cap al Mediterrani occidental de rutes previstes inicialment pels països de la costa oriental. Atès que el daltabaix s'ha produït cap al final de la temporada, l'impacte sobre els resultats anuals serà relativament moderat. Sembla però inevitable que el creixement del deu per cent acumulat fins a l'agost es vegi sensiblement retallat a final d'any.

La recessió econòmica en la que sembla endinsar-se l'economia nord-americana i l'enfosquiment progressiu de les expectatives de creixement a nivell mundial dibuixen un panorama poc favorable a l'evolució del turisme internacional a mitjà termini.

Les dades d'activitat hotelera disponibles en tancar aquesta edició palesen una clara tendència a l'estancament del nombre de visitants i de les pernoctacions hoteleres que generen. Una situació que previsiblement no millorarà durant el darrer quadrimestre de l'any. Segons els resultats de les enquestes, es tracta d'un estancament imputable bàsicament al descens dels visitants per negocis i motius professionals i també dels assistents a fires i congressos. En segon lloc, el turisme, la motivació per visitar Barcelona que genera més pernoctacions hoteleres, sembla estancar-se, mentre augmenta el nombre de visitants que recalen als hotels de la ciutat com a etapa de viatge, per motius familiars, per assistir a esdeveniments esportius o per seguir tractaments mèdics.

La creixent diversificació de les motivacions susceptibles d'atreure visitants, juntament amb l'increment paulatí de l'oferta hotelera que comporta l'entrada en el sector de nous operadors, injecten una certa dosi d'optimisme en relació amb l'evolució a mitjà i llarg termini del fins ara creixent sector terciari d'acollida als visitants. Són elements que poden ajudar a superar un context internacional que, ara per ara, s'endevina condicionat per una situació de crisi econòmica força generalitzada en un entorn de creixent inestabilitat política a nivell mundial que la guerra d'Afganistan manté latent.

Deixant de banda els sectors econòmics més exposats a la conjuntura internacional, activitats amb un caràcter més local com ara la construcció residencial encaren els últims mesos de l'any amb nivells d'activitat clarament inferiors als d'un any enrere. L'acumulat dels primers nou mesos d'enguany pel que fa a l'edificació de sostre residencial –tant en termes de promocions en construcció com de projectes aprovats– avança un tancament d'any per sota dels nivells assolits el 2000. Una evolució aplicable tant a la ciutat central com a la resta de Catalunya. Després d'assolir volums d'activitat màxims durant el 1999 i consolidar-los durant el 2000, enguany s'imposa un cert retrocés que sobre el conjunt de la construcció passa força desapercebut ja que s'ha vist compensat per l'impuls de la licitació oficial i el nivell d'activitat que manté la promoció no residencial.

La construcció es manifesta novament com el sector més dinàmic de l'economia metropolitana.

Així, el consum de ciment ha continuat en augment durant la primera meitat del 2001 per l'impuls de l'obra pública i la construcció de sostre no residencial. Aquest transvasament d'activitat dins del mateix sector explica el manteniment de la tendència expansiva del nombre d'ocupats i també els senyals de relativa fortalesa del creixement del PIB sectorial. Les estimacions provisionals del segon trimestre el situen novament com el segment més dinàmic de l'economia catalana, en contraposició a la creixent feblesa del creixement de l'activitat industrial i dels serveis.

Observat des de la perspectiva del mercat laboral, el procés d'alentiment del creixement econòmic s'ha plasmat en un canvi de tendència de les xifres de desocupació. Després d'assolir volums i taxes d'atur mínims durant el 2000 –en moments lleument diferents segons els àmbits considerats– es tanca l'estiu amb increments generalitzats del nombre d'actius desocupats per primera vegada d'ençà el 1994. L'evolució fins el setembre ha estat relativament moderada entre els actius residents a Barcelona, però atesa la tendència seguida a la resta del territori, s'ha d'esperar un empitjorament de cara a final d'any.

L'alentiment del ritme de creació de nous llocs de treball pressiona a l'alça els volums i les taxes d'atur, amb especial incidència a l'entorn metropolità i al conjunt de Catalunya.

Contràriament, la creació d'ocupació segons les dades d'afiliacions d'actius als diferents règims de la Seguretat Social continua a l'alça. Una tendència que no escapa a la desacceleració que caracteritza el creixement econòmic. Així, després d'un quadrienni en el que s'han mantingut taxes de creixement anual entre el cinc i el sis per cent, el primer semestre d'enguany registra un augment que no supera el quatre per cent. Un increment encara molt notable que, vista l'evolució de l'atur i de la contractació laboral durant els mesos d'estiu, registrarà una notable contracció durant la segona meitat d'enguany.

Un dels aspectes més positius que ofereix l'actual conjuntura econòmica possiblement sigui la combinació d'alentiment del ritme de creixement dels preus de consum –del 4,2 per cent de final del 2000 al 3,3 per cent el darrer mes de setembre en el cas de Catalunya i província de Barcelona– i l'escenari de reducció del preu del diner. Deixant de banda que les dues evolucions deriven en bona part de la notable desacceleració del creixement econòmic a nivell internacional, el seu impacte beneficiós sobre els principals components de la demanda interna –inversió i consum privat– de ben segur ajudarà l'economia barcelonina a superar amb menys dificultats i costos l'etapa de crisi que s'anuncia. De moment, la majoria dels indicadors apunten a la major resistència que ofereix el teixit productiu de la ciutat al procés de refredament de l'economia que es palesa al seu entorn. Això ha de servir si més no, perquè l'aplicació de mesures incentivadores de la despesa i la inversió es realitzi sobre una base relativament sòlida.

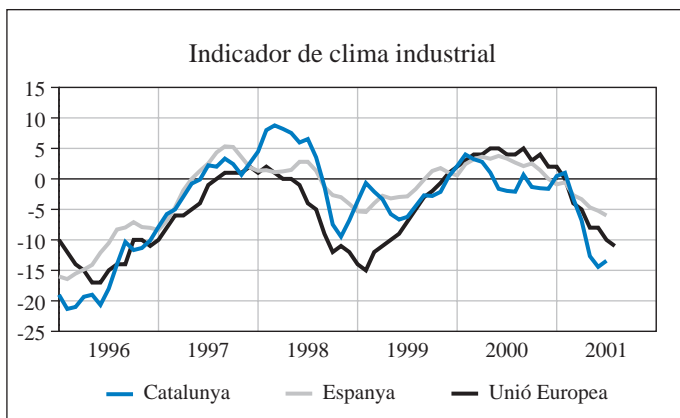
I. Indústria

Evolució de l'activitat industrial

Indicador sintètic d'activitat industrial

A l'inici de l'estiu l'indicador del clima industrial a Catalunya registra el valor més baix des de fa cinc anys.

La confiança empresarial en l'evolució de l'activitat minva significativament durant el segon trimestre de forma generalitzada arreu d'Europa. La tendència a la baixa d'aquest índex s'aprecia més sobtada a Catalunya que a la resta d'Espanya, però al costat del to pessimista que desprenen les valoracions dels empresaris per l'evolució més recent dels seus negocis, es detecta també una major confiança a l'hora de valorar les perspectives pels propers mesos. De fet, el mes d'agost es produeix un repunt de quasi nou punts que modera el descens interanual registrat fins aleshores. Les previsions són lleument menys optimistes en el context europeu, atès que l'índex corresponent no registra indicis de millora en la seva evolució. En conjunt, ens trobem en una fase d'adaptació a un nou escenari, dominat per una sensible moderació en les expectatives dels empresaris industrials, coincident amb un entorn econòmic internacional caracteritzat per elevades dosis d'incertesa i un progressiu refredament de les perspectives de creixement.

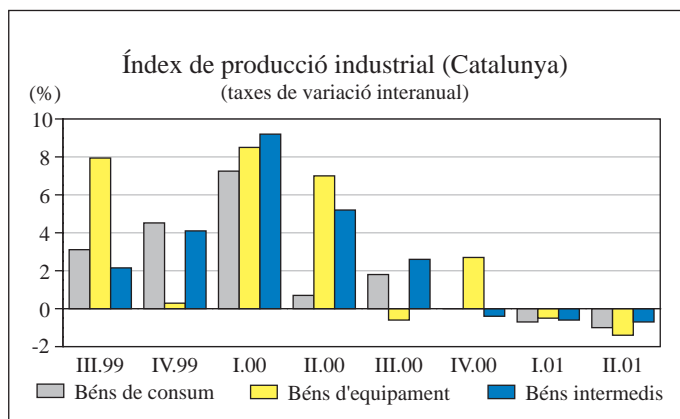
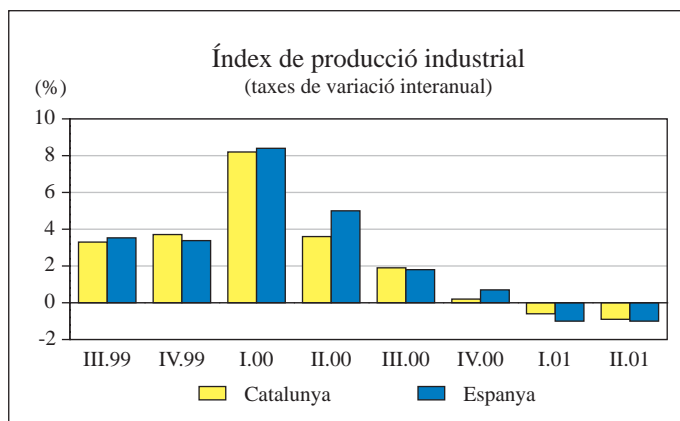

Nota: els valors grafiats corresponen a la mitjana dels saldos de les opinions empresarials referides a la cartera de comandes total, als estocs canviats de signe i a la tendència de la producció (mitjanes mòbils de tres mesos).

Font: Direcció General d'Indústria de la Generalitat i Ministeri d'Indústria i Energia.

L'anàlisi per components del clima industrial a Catalunya mostra que l'empitjorament de la confiança empresarial al llarg del segon trimestre es fonamenta en el clar retrocés de les comandes, especialment interiors –amb el consegüent augment dels estocs de productes acabats– i en menor mesura en el descens de la tendència de la producció que progressivament suavitzava les variacions a la baixa interanuals i de la qual els empresaris en tenen una percepció més positiva. Atenent a la destinació econòmica dels béns, les expectatives flexionen a la baixa en tots els subsectors. Això es detecta de manera més contundent pels béns intermedis fins el mes de juliol, millorant lleugerament les seves previsions a l'agost i passant el testimoni als béns de consum.

A Espanya, les previsions dels empresaris industrials de cara al futur no són millors, ja que les tendències de les carteres de comandes i de la producció vénen registrant una evolució negativa des de finals de l'any passat i no permeten entreveure una millora de l'ICI a curt termini. De fet, les perspectives es deterioren en paral·lel a la negativa evolució de la producció industrial, mesurada per l'IPI.

Per destinació econòmica dels béns, les dades del mes d'agost semblen confirmar l'empitjorament de l'ICI en el sector de béns de consum, que supera el descens –relativament alentit– del sector de béns intermedis.

Durant el darrer quadrimestre, la marxa de la producció industrial a Catalunya i Espanya es caracteritza per la feblesa dels seus indicadors i per sovintejar les fluctuacions en l'evolució dels seus components. L'índex general reflecteix, en ambdós casos, una trajectòria amb lleugera tendència a la baixa que condiciona els augments puntuals de producció en determinades branques d'activitat. Curiosament, durant el mes d'agost la producció industrial millora amb un creixement de quasi tres punts percentuals a Catalunya i al conjunt de l'Estat. És el primer registre positiu de certa entitat des que va començar l'any que s'emmarca bàsicament en la tendència de caire estructural que s'observa els darrers anys de desviar càrrega productiva a un mes tradicionalment vacacional. Per destinació econòmica dels béns, en el període gener-agost la variació interanual és positiva pels béns intermedis i decreix pels béns d'inversió i de consum.

L'agregat industrial als països adscrits a la moneda única europea registra durant els mesos d'estiu decrements interanuals generalitzats, essent les davallades més destacades les corresponents a Irlanda, Holanda i Portugal i Alemanya, fet que explica la ralentització de l'activitat econòmica al conjunt de la Unió Europea.

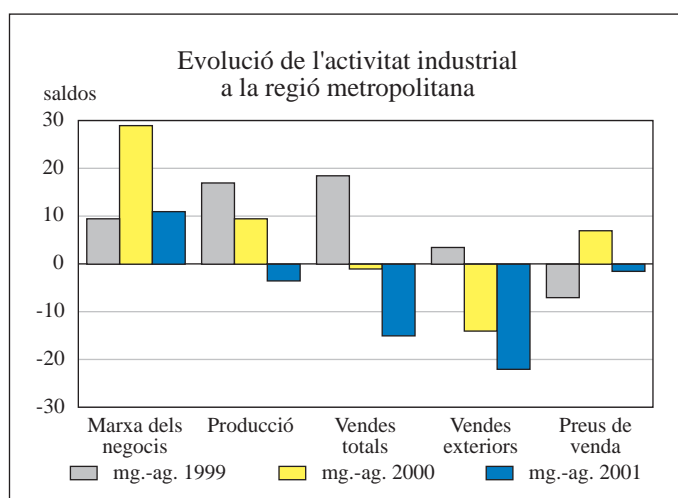
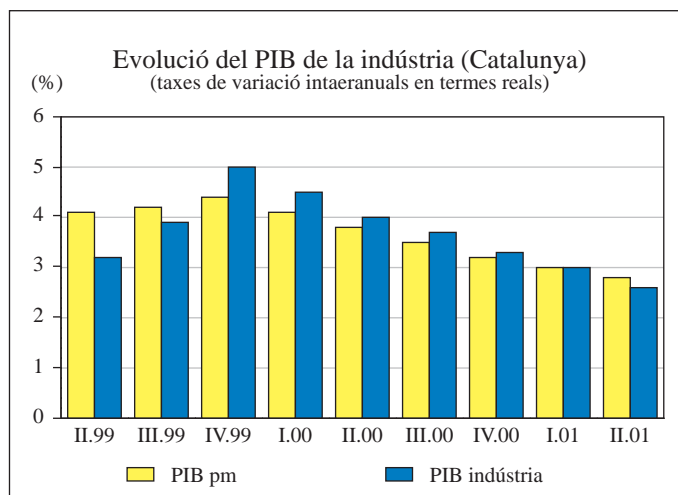
Enquesta de conjuntura industrial

La regió metropolitana viu una etapa de contenció de l'activitat industrial després d'un lustre de creixement sostingut.

Els resultats de les enquestes referides al segon quadrimestre confirmen l'alentiment dels ritmes de creixement que ja s'observaven durant els primers mesos de l'any. Així, continua augmentant el nombre d'empresaris que reconeixen que l'evolució del seu negoci empitjora alhora que les perspectives a curt termini mostren també un lleu deteriorament de la situació. En consonància amb la desacceleració que experimenta el sector, el PIB industrial va créixer a Catalunya 2,6 punts en termes interanuals durant el segon trimestre. Un creixement lleument inferior al del total de l'economia, però suficient per mantenir uns nivells que es poden considerar prou acceptables, atesa la conjuntura internacional. Previsiblement, aquest ritme de creixement s'alentirà durant la segona meitat de l'any.

Reprement l'anàlisi de les dades de les enquestes, la pèrdua de dinamisme s'observa molt clarament en la tendència a la baixa que mantenen les corbes definides a partir de les mitjanes mòbils dels darrers sis bimestres per a les principals variables i pel conjunt de l'activitat industrial. Així, tant la producció com el volum de les vendes i el nivell de la cartera de comandes mantenen la tendència regressiva iniciada entre vuit i quatre bimestres enrera segons cada variable. En concordància amb aquesta reducció dels nivells d'activitat i especialment de les vendes, els nivells d'existències de productes acabats s'incrementen per quart bimestre consecutiu i la tendència dels preus de venda dels productes industrials s'orienta lleument a la baixa.

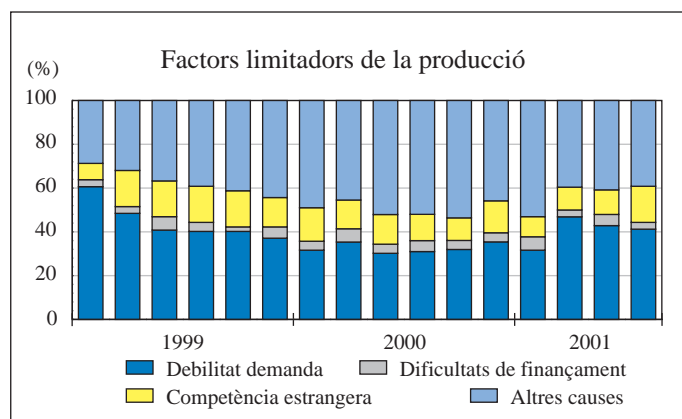
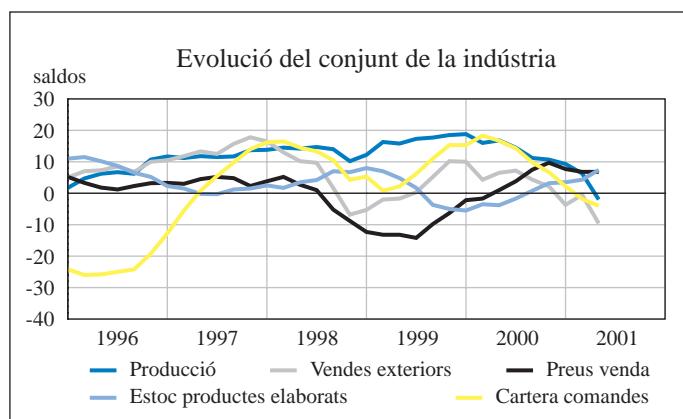
Durant el segon quadrimestre s'han reduït de manera contundent les vendes exteriors que uns mesos enrera havien compensat el descens de la demanda interna. Aquest fet juntament amb la notable contracció de les comandes i l'augment dels estocs de productes acabats menen a molts empresaris a una reducció de la producció. De moment, això no es tradueix ni en una reducció de la capacitat productiva utilitzada ni dels volums d'ocupació degut a que, malgrat l'alentiment dels ritmes de creixement, encara es confia en un redreçament a l'alça de la producció i les vendes de cara als propers tres o quatre mesos. La previsió és que la moderació dels preus de venda continuarà a curt i mitjà termini i a banda d'animar la demanda interna, beneficiarà la competitivitat de la indústria de la regió metropolitana en un context on es fa més ostensible la diferent capacitat d'adaptació dels sectors industrials davant la conjuntura actual.

L'anàlisi per subsectors confirma la previsió feta en l'anterior edició per a determinades branques d'activitat com la de Fusta, suro i mobles i com la de Productes metàl·lics, Maquinària i material elèctric i electrònic referent a l'esgotament de la trajectòria expansiva en aquests subsectors. Efectivament, la persistent reducció del volum de comandes en cartera està essent decisiva per aquests sectors a final del segon quadrimestre i de fet posa en situació de risc l'evolució a curt i mitjà termini d'altres sectors de béns de consum com el Cuir, calçat i confecció.

Total indústria (sense Construcció)			(dades provincials)					
A) Resultats del bimestre observat comparats amb l'anterior (%)			2000			2001		
			jl-ag	st-oc	nv-ds	gn-fb	mç-ab	mg-jn
1) Producció	Igual		34	27	36	39	49	43
	Saldo		-13	48	-20	-7	24	24
2) Vendes totals	Igual		30	23	30	36	26	31
	Saldo		-31	45	-20	-9	-5	0
3) Vendes en el mercat exterior	Igual		32	32	41	42	43	46
	Saldo		-43	45	-5	-11	12	-20
4) Preus de venda	Igual		69	76	71	54	68	74
	Saldo		2	7	2	28	7	0
B) Situació al final del bimestre (%)								
5) Marxa dels negocis	Normal		62	67	58	48	57	59
	Saldo		27	29	32	7	7	17
6) Estocs de productes elaborats	Igual		67	59	60	69	62	66
	Saldo		4	-11	0	6	9	13
7) Cartera de comandes	Normal		70	72	66	59	47	67
	Saldo		8	9	9	-2	-18	-3
8) Període de treball assegurat amb l'actual cartera de comandes	Dies		48	51	55	59	61	63
C) Resultats referits a les perspectives per als propers tres o quatre mesos (%)								
9) Producció	Manteniment		43	68	51	67	54	51
	Saldo		34	-11	-2	20	34	17
10) Vendes	Manteniment		38	64	46	51	46	57
	Saldo		31	-10	1	33	35	7
11) Cartera de comandes	Manteniment		71	62	60	73	43	53
	Saldo		6	-19	-1	8	12	-12
12) Preus de venda	Manteniment		76	72	53	69	77	60
	Saldo		7	12	-11	12	-9	12
13) Ocupació	Manteniment		68	57	54	62	72	52
	Saldo		2	-21	-19	-21	3	23
D) Capacitat productiva utilitzada (%)			67,9	69,4	72,5	78,3	80,4	79,3

Font: Tots els quadres i gràfics d'aquest apartat són d'elaboració pròpia amb dades de la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació.

II. Finances

Sistema bancari

Nombre d'oficines (30 juny 2001)				
Àmbit territorial	Total	Banca	Caixes d'estalvis	Cooper. de crèdit
Barcelona	2.106	777	1.302	27
Resta província	3.063	944	2.062	57
Resta Catalunya	2.025	677	1.322	26
Total Catalunya	7.194	2.398	4.686	110
Madrid	2.955	1.620	1.308	27
Resta província	1.793	775	1.005	13
Total Espanya	38.813	15.377	19.483	3.953

Font (de totes les taules i gràfics d'aquest apartat): Banco de España. Boletín estadístico.

Variació (%)	Total	Banca	Caixes	Cooper.
30 juny 2001/30 juny 2000				
Barcelona	-1,6	-5,4	0,6	3,8
Catalunya	0,2	-5,4	3,0	15,8
Espanya	-0,7	-6,4	3,3	3,7
31 des. 2000/31 des. 1999				
Barcelona	-3,2	-11,9	2,9	0,0
Catalunya	-1,1	-10,5	4,5	11,6
Espanya	0,0	-6,5	5,1	3,8

La proximitat de la substitució definitiva de les pessetes per euros possiblement és una de les raons que frenen el ritme de tancament d'oficines, alhora que afavoreix una lleu recuperació de les xifres d'ocupació del sector.

Les darreres dades disponibles del nombre d'oficines d'atenció al públic que els bancs i caixes mantenien operatives a mitjan d'any semblen anunciar l'inici d'una nova fase en l'actual procés de concentració bancària. Després d'un bienni 1999-2000 en el que el sistema financer ha reduït en un cinc per cent el nombre d'oficines d'atenció al públic a la ciutat de Barcelona, la tendència descendent presenta signes de notable moderació durant el primer semestre d'enguany. Un comportament imputable bàsicament al canvi de ritme que presenta la davallada del nombre d'oficines del conjunt dels bancs presents a la ciutat. Així, les disset oficines que en conjunt ha perdut aquest segment del mercat els darrers sis mesos, només representen el deu per cent de la reducció del bienni anterior. En termes relatius, la variació interanual s'ha reduït a menys de la meitat en només sis mesos. Pel que fa al procés expansiu de les caixes, l'evolució més recent apunta també símptomes inequívocs d'alentiment.

L'evolució que es produeix a la ciutat central no és necessàriament extensible a la resta del país atès que es tracta de situacions molt diferents quant a dotació d'oferta de serveis financers. En tot cas, les variacions, ja siguin positives o negatives, s'han moderat sensiblement a tots els àmbits, amb la particularitat que l'evolució a Espanya presenta els primers dos trimestres de lleu descens d'ençà el 1993, mentre que la dotació d'oficines del sistema financer al conjunt de Catalunya es manté força estable, a l'entorn d'una oficina per cada 850 habitants de mitjana.

Dipòsits i crèdits (milions d'Euros)				
Àmbit territorial	31 des. 98	31 des. 99	31 des. 00	30 juny 01
Dipòsits del sector privat en el sistema bancari				
Prov.Barcelona	64.986	68.356	72.040	72.568
Resta Catalunya	13.273	15.061	16.780	17.619
Total Catalunya	78.259	83.417	88.820	90.187
Prov.Madrid	99.168	99.384	114.301	126.050
Total Espanya	404.128	434.474	489.685	515.833
Crèdits del sistema bancari al sector privat				
Prov.Barcelona	61.344	71.302	83.306	87.908
Resta Catalunya	13.881	16.142	18.672	19.976
Total Catalunya	75.225	87.444	101.978	107.884
Prov.Madrid	105.192	113.219	127.436	133.350
Total Espanya	390.146	448.056	526.633	556.262

Variació (%)	30 juny 2001/ 30 juny 2000	31 ds. 2000/ 31 ds. 1999	31 ds. 1999/ 31 ds. 1998
Dipòsits			
Prov. Barcelona	7,6	5,4	5,2
Total Catalunya	8,0	6,5	6,6
Total Espanya	12,5	12,7	7,5
Crèdits			
Prov. Barcelona	14,1	16,8	16,2
Total Catalunya	13,2	16,6	16,2
Total Espanya	13,8	17,5	14,8

La urgència de donar sortida a volums encara importants de diner negre pot ajudar a explicar una part de l'augment dels dipòsits bancaris i també del dinamisme que manté la demanda de crèdit per part dels particulars.

Aquest procés no es pot deslligar del fet que el sistema creditici està ja immers en el compte enrera de la introducció efectiva de l'euro i que el negoci tradicional de bancs i caixes durant la primera meitat d'enguany ha mantingut un ritme de creixement força espectacular. Segons les dades disponibles, la contenció del creixement econòmic i especialment de la inversió empresarial ha tingut una incidència força escassa en la demanda de crèdit per part del sector privat. Alhora, els dipòsits bancaris han mantingut una tendència clarament alcista durant la primera meitat d'enguany, possiblement com a conseqüència, i alhora alternativa, del creixent enfosquiment de les expectatives econòmiques a nivell mundial. Un canvi de conjuntura que s'ha traduït en pèrdues generalitzades als mercats de renda variable, que de retruc han afavorit un augment de les posicions de liquidesa o en col·locacions a curt termini per part d'inversors i consumidors.

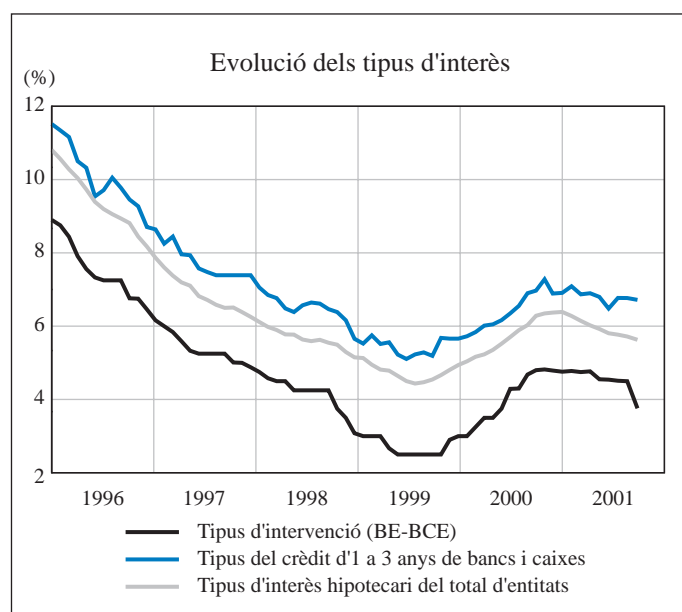
Crèdit del sistema bancari als sectors productius i a les famílies. Espanya.

(Milions d'Euros)

Període	Sectors productius					Economies domèstiques			
	Total	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total	Inversió immobiliària	Consum de béns duradors	Altres aplicacions
31 des. 89	101.164	5.085	41.923	13.688	40.469	42.075	19.106	7.705	15.264
31 des. 90	112.662	5.666	44.838	16.993	45.165	47.275	23.938	8.600	14.737
31 des. 91	133.639	6.031	51.594	20.942	55.072	53.678	29.738	9.075	14.865
31 des. 92	142.746	7.038	53.687	23.918	58.103	60.815	35.610	8.528	16.677
31 des. 93	139.410	5.385	49.649	23.148	61.228	71.392	43.772	8.372	19.248
31 des. 94	142.455	5.505	48.208	21.461	67.282	88.342	61.057	8.847	18.438
31 des. 95	149.424	5.738	50.276	21.774	71.635	98.502	68.852	9.380	20.270
31 des. 96	157.821	6.193	47.937	22.498	81.192	109.267	78.216	9.941	21.110
31 des. 97	178.404	6.746	52.460	22.824	96.374	129.626	95.579	11.756	22.291
31 des. 98	204.942	7.587	58.094	26.673	112.589	156.868	113.447	16.064	27.357
31 març 99	205.929	7.819	56.496	27.122	114.491	162.698	118.090	16.518	28.090
30 juny 99	222.323	8.328	65.785	29.592	118.618	171.129	123.486	16.609	31.034
30 set. 99	225.503	8.415	64.096	30.411	122.581	177.118	128.349	17.164	31.605
31 des. 99	229.823	8.758	63.803	31.900	125.361	185.868	133.852	17.379	34.637
31 març 00	237.208	8.700	65.469	33.640	129.399	192.618	138.903	17.590	36.125
30 juny 00	249.516	9.083	65.235	35.704	139.495	201.754	146.083	18.161	37.510
30 set. 00	257.195	9.364	67.056	37.371	143.405	209.144	153.543	18.334	37.267
31 des. 00	268.883	9.453	69.670	38.524	151.236	219.844	163.434	20.048	36.362
31 març 01	265.420	9.127	67.279	37.932	151.082	227.068	170.095	21.520	35.453

Variació (%)	març 2001/ març 2000	des.2000/ des.1999	des.1999/ des.1998
Total sectors productius	11,9	17,0	12,1
Indústria	2,8	9,2	9,8
Construcció	11,2	20,8	19,6
Serveis	16,8	20,6	11,3
Total famílies	17,9	18,3	18,5
Inversió immobiliària	22,5	22,1	18,0
Consum durador	22,3	15,4	8,2

L'afebliment del ritme d'expansió del finançament bancari al sector privat permet diferents interpretacions a partir de les dades de saldos de crèdit viu segons finalitats. Així, el segment empresarial, i especialment la demanda per part de les empreses industrials, mostra una notable contenció del creixement del crèdit. Una moderació que en part també es comença a palesar en el sector de la construcció i que s'explica per l'evolució de la inversió en béns d'equipament. Contràriament, els serveis, igual que les economies domèstiques, continuen mostrant una clara dependència del finançament bancari. La inversió immobiliària es manté com la gran receptora de recursos, resultat d'uns preus de venda a l'alça i uns tipus d'interès reals comparativament baixos.

Mercat de renda variable

Volum efectiu negociat a les borses							(milions d'Euros)	
Període	Renda variable		Renda fixa pública		Renda fixa privada		Total renda fixa i variable ¹	
	Barcelona	Madrid	Barcelona	Madrid	Barcelona	Madrid	Barcelona	Madrid
1992	2.564,5	21.491,0	65,3	2.914,8	175,4	2.626,3	2.805,2	27.032,1
1993	2.499,4	33.229,0	165,9	4.763,3	326,9	5.804,3	2.992,2	43.947,8
1994	5.017,0	43.935,6	417,7	22.117,1	235,9	4.856,0	5.670,6	71.189,6
1995	4.113,3	39.654,4	2.271,6	22.654,8	217,6	3.031,2	6.602,5	65.385,9
1996	7.497,6	60.700,9	8.521,3	53.848,2	232,1	2.404,8	16.251,0	116.979,8
1997	19.829,4	123.195,1	11.350,8	22.379,7	144,4	1.870,7	31.341,8	147.675,8
1998	29.095,2	198.159,1	23.615,6	1.301,8	98,1	519,9	52.992,1	201.006,0
1999	31.190,1	224.713,9	28.950,8	489,6	355,4	1.090,5	60.671,7	227.343,0
1r.tr.	6.380,2	55.252,2	6.544,1	131,1	14,1	500,2	12.974,2	56.165,5
2n.tr.	9.003,1	60.493,7	6.763,9	177,4	18,6	394,6	15.867,7	61.463,7
3r.tr.	7.368,7	47.067,5	7.314,1	46,5	274,5	94,5	14.967,9	47.256,1
4t.tr.	8.438,1	61.900,5	8.328,7	134,6	48,3	101,2	16.861,9	62.457,7
2000	51.052,7	391.540,6	30.761,9	335,5	171,0	373,9	82.127,0	393.185,6
1r.tr.	16.342,8	105.113,6	8.619,6	130,0	7,7	126,5	24.997,9	105.582,0
2n.tr.	12.870,2	88.291,1	8.422,9	60,4	26,2	57,1	21.350,1	88.638,3
3r.tr.	9.761,0	99.399,0	7.226,8	106,6	21,3	45,8	17.048,9	99.755,3
4t.tr.	12.078,7	98.736,9	6.492,6	38,5	115,8	144,5	18.730,1	99.210,0
2001	10.109,8	101.277,5	8.603,8	39,8	27,1	40,8	18.968,9	102.781,1
1r.tr.	13.953,8	87.486,6	13.801,1	56,4	264,8	24,1	28.310,5	87.840,3
2n.tr.	16.403,6	72.777,3	13.010,8	45,4	331,4	29,5	30.076,4	73.057,8

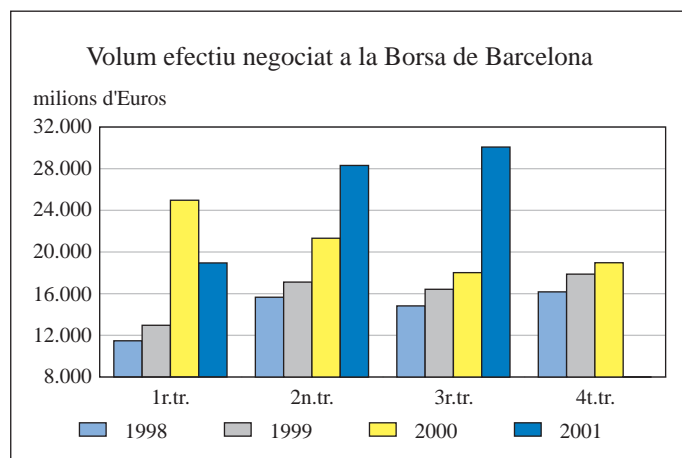
1. Inclou volum negociat de warrants i drets.

Font: Borsa de Barcelona. Dades facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona. Borsa de Madrid, revista mensual, diversos números.

Variació (%)	Total negociat	
	Barcelona	Madrid
3r.tr.2001/3r.tr.2000	76,4	-26,8
1r.sem.2001/1r.sem.2000	2,0	-1,9
2000/1999	35,4	72,9
1999/1998	14,5	13,1

Els atemptats terroristes del passat mes de setembre han accentuat el descens dels índexs i dels volums de contractació a la majoria de les borses. En aquest cas, Barcelona ha estat una excepció.

Tant l'ambient de feblesa i incertesa que s'havia instal·lat a la majoria dels mercats de renda variable a mesura que avançava l'any com el progressiu empitjorament de la situació econòmica a nivell mundial, s'han vist sobtadament agreujats pels fets de l'onze de setembre als Estats Units. Les dades de contractació disponibles en el moment de tancar aquesta edició conformen un panorama que ja era notablement decebedor abans d'aquesta fatídica data. La progressiva pèrdua de dinamisme de l'economia nord-americana i la crisi latent a Argentina, amb moltes possibilitats d'estendre's al Brasil, generaven una desconfiança creixent entre els inversors amb interessos en el mercat espanyol de renda variable. Especialment pel nivell de risc que algunes de les principals empreses espanyoles han assumit en aquelles economies.

L'impacte d'aquesta situació era especialment notable en el mercat madrileny, fins el punt que els volums efectius negociats pels membres d'aquest mercat durant els mesos de juliol i agost s'han reduït un 30 per cent en relació amb el mateix bimestre de l'any anterior. Contràriament, la contractació del mercat barceloní ha continuat clarament a l'alça. En part, gràcies a la negociació de renda fixa.

III. Consum, comerç i preus

Matriculació de vehicles

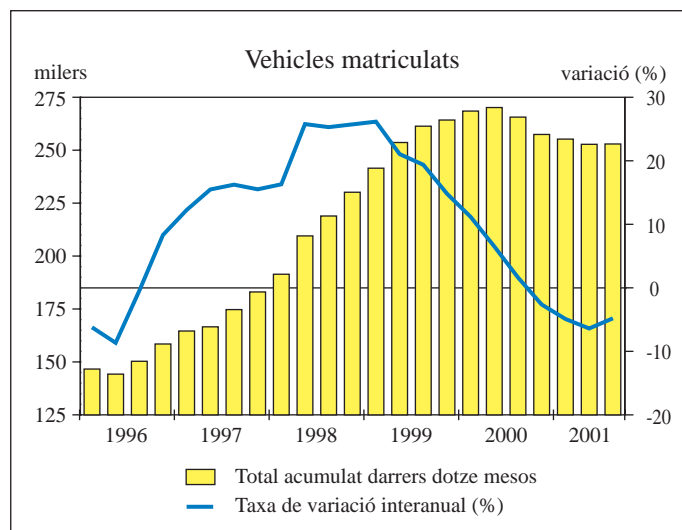
Evolució del parc automobilístic*				
Període	Província de Barcelona			Catalunya
	Matriculacions	Baixes	Saldo	Matriculacions
1989	236.902	86.619	150.283	309.518
1990	204.151	64.695	139.456	267.359
1991	185.902	61.557	124.345	240.552
1992	192.843	79.213	113.630	249.272
1993	136.146	78.194	57.952	177.508
1994	152.956	88.085	64.904	201.340
1995	146.294	72.041	74.253	192.892
1996	158.475	64.536	93.939	208.518
1997	183.053	76.683	106.370	251.549
1998	230.146	77.727	152.419	299.134
1999	264.252	88.177	176.075	343.708
1r.tr.	64.042	21.211	42.831	82.144
2n.tr.	72.103	19.158	52.945	92.354
3r.tr.	61.364	18.026	43.338	81.020
4t.tr.	66.743	29.782	36.961	88.190
2000	257.437	106.555	150.882	328.456
1r.tr.	68.267	24.511	43.756	87.318
2n.tr.	73.778	27.375	46.403	92.881
3r.tr.	56.833	23.122	33.711	73.780
4t.tr.	58.559	31.547	27.012	74.477
2001				
1r.tr.	66.068	33.204	32.864	82.882
2n.tr.	71.320	35.765	35.555	89.834
3r.tr.	56.988	30.990	25.998	n.d.

* Exclosos ciclomotors. Dades provisionals pels darrers dotze mesos.
Font: Prefectura Provincial de Trànsit de Barcelona. Idescat. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Província de Barcelona		
	Matriculacions	Baixes	Saldo
3r.tr.2001/3r.tr.2000	0,3	34,0	-22,9
1r.sem.2001/1r.sem.2000	-3,3	32,9	-24,1
2000/1999	-2,6	20,8	-14,3
1999/1998	14,8	13,4	15,5

Tot i el lleu revifament de principi d'estiu, s'observa una lleu pèrdua d'impuls en la compra de vehicles nous. Una evolució que reflecteix perfectament el procés de desacceleració que viu la demanda interna.

Després de tres trimestres consecutius de lleu decrement interanual, el nombre de vehicles nous matriculats a la província de Barcelona durant el tercer trimestre d'enguany es compara positivament amb el del mateix període d'un any enrere. A la resta de províncies catalanes, la tendència descendent del primer semestre és més acusada i s'inicia un trimestre abans. En tot cas, el retrocés de poc més del dos per cent que acumula el total de matriculacions dels primers nou mesos del 2001 es mou dins les previsions del sector i respon bàsicament a la lògica correcció que hom pot esperar després d'un trienni en el que el creixement interanual mitjà dels primers semestres s'ha situat per sobre del 25 per cent.

Per contra, augmenta de manera espectacular el nombre de vehicles donats de baixa. En el cas de la província de Barcelona, durant els primers nou mesos de l'any s'han retirat del mercat pràcticament cent mil vehicles, una xifra que equival a més de la meitat de les noves matriculacions. Una ràtio de substitució que no s'assolia d'ençà el 1995, un dels anys amb menys volum de matriculacions del darrer decenni.

En tot cas, si bé el creixement de les baixes és molt notable –més d'un 33 per cent pel conjunt dels nou primers mesos– no és del tot sorprenent atesa l'evolució del bienni anterior. A més del manteniment dels ajuts públics pel desballestament de turismes de més de deu anys i vehicles industrials de més de vuit anys, possiblement aquest augment s'hagi d'associar també a l'afebliment de la demanda de vehicles de segona mà i molt especialment a la incidència sobre aquest segment del parc automobilístic de la retirada del mercat de la benzina amb plom, la que utilitzen els vehicles més antics. Tot i disposar d'un combustible substitutiu, lleument més car que la benzina sense plom, és obvi que la demanda d'aquest tipus de vehicles s'ha anat reduint progressivament fins a nivells testimonials.

La combinació d'unes matriculacions estancades o lleument a la baixa i un increment molt significatiu del nombre de vehicles retirats del mercat, implica un creixement teòric del parc força més moderat que en exercicis anteriors. Després de l'espectacular creixement del trienni 1998-2000, amb saldos anuals favorables a les matriculacions superiors als 150.000 vehicles, per enguany es pot esperar un saldo inferior a les deu mil unitats mensuals. Una magnitud però, encara molt superior al mínim dels darrers deu anys, assolit el 1993.

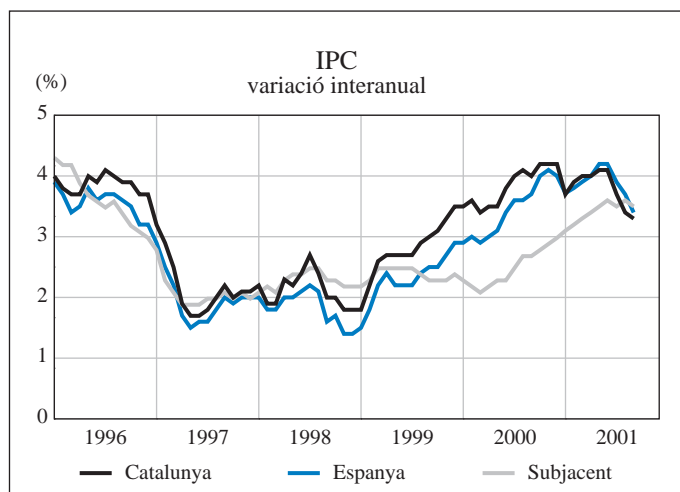
Índex general de preus de consum (1992=100)												(Prov. Barcelona/Espanya)
Any	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Set.	Oct.	Nov.	Des.
1993 B E	103,2 103,2	103,2 103,2	103,7 103,6	104,2 104,0	104,5 104,3	104,9 104,6	105,2 105,0	105,7 105,6	106,4 106,2	106,9 106,6	107,1 106,8	107,5 107,3
1994 B E	108,7 108,3	108,5 108,4	108,9 108,7	108,9 109,2	109,5 109,4	109,6 109,5	109,8 109,9	110,4 110,7	110,9 111,0	111,3 111,2	111,4 111,4	111,9 111,9
1995 B E	113,2 113,1	113,7 113,6	114,3 114,3	114,8 114,9	114,9 114,9	114,9 115,1	114,9 115,1	115,0 115,4	115,5 115,9	115,9 116,1	116,0 116,4	116,6 116,7
1996 B E	117,4 117,5	117,9 117,8	118,3 118,2	118,9 118,9	119,4 119,3	119,3 119,2	119,5 119,3	119,6 119,7	119,9 120,0	120,2 120,1	120,3 120,1	120,8 120,5
1997 B E	121,1 120,8	121,1 120,8	121,3 120,8	121,2 120,9	121,4 121,0	121,3 121,0	121,6 121,3	122,1 121,8	122,6 122,4	122,7 122,4	123,0 122,6	123,4 122,9
1998 B E	123,9 123,2	123,6 122,9	123,8 123,0	124,2 123,3	124,2 123,5	124,3 123,5	124,9 124,0	125,2 124,3	125,2 124,4	125,3 124,4	125,3 124,3	125,7 124,7
1999 B E	126,3 125,1	126,4 125,2	127,1 125,7	127,5 126,2	127,7 126,2	127,9 126,2	128,4 126,8	128,9 127,3	129,1 127,6	129,2 127,5	129,4 127,7	130,0 128,3
2000 B E	130,7 128,7	130,9 128,9	131,4 129,4	132,0 129,9	132,2 130,2	132,7 130,6	133,6 131,3	134,3 131,9	134,3 132,2	134,6 132,6	134,9 132,9	135,5 133,4
2001 B E	135,6 133,4	136,1 133,9	136,7 134,4	137,4 135,1	137,7 135,6	138,1 136,1	138,6 136,4	138,9 136,7	138,8 136,7			

Nota: les dades dels tres últims mesos són provisionals. Font: INE.

Variació (%)	set.01/set.00	des.00/des.99	des.99/des.98
Prov. Barcelona	3,3	4,2	3,4
Catalunya	3,3	4,2	3,5
Espanya	3,4	4,0	2,9
— subjacent	3,5	3,0	2,4
Prov. Madrid	3,4	3,9	2,8
UE harmonitzat	2,4	2,3	1,7

L'evolució dels preus de consum durant el tercer trimestre, i especialment l'atípic increment zero del setembre, ha estroncat l'espiral inflacionista dels darrers mesos i situa l'increment interanual de l'IPC lleument per sota del 3,5 per cent.

Les cinc dècimes que l'índex general de preus de consum d'Espanya ha acumulat durant el tercer trimestre d'enguany es comparen molt favorablement amb l'augment d'1,2 punts percentuals del trimestre anterior i especialment amb l'1,3 punts del tercer trimestre del 2000. Tot plegat explica que en només tres mesos la taxa interanual hagi retrocedit vuit dècimes, marcant un nou mínim dels darrers quinze mesos. Una evolució comuna, d'altra banda, a la registrada al conjunt de la UE i també a Catalunya i a la província de Barcelona.

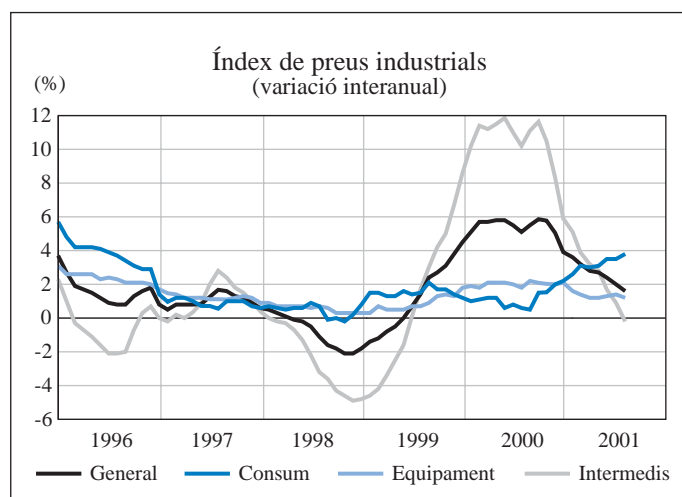
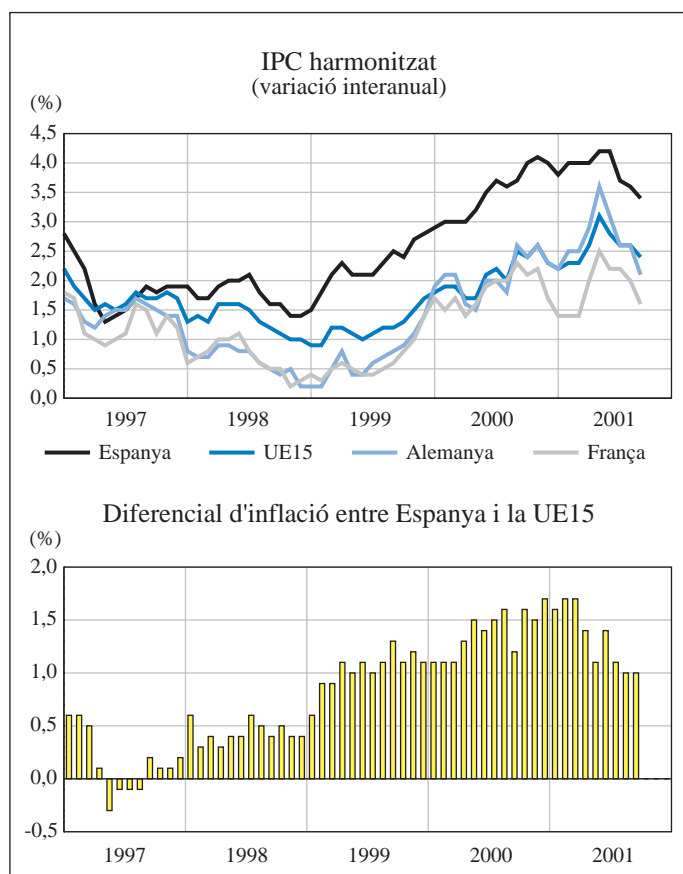
La resistència que ha mostrat la inflació subjacent a moderar el seu creixement durant els mesos d'estiu –amb l'excepció del setembre– revela indirectament que han estat els components més volàtils –energia i aliments no elaborats– els principals protagonistes de la contenció dels preus de consum. La desaceleració de l'economia mundial i la corresponent apreciació de l'euro enfront del dòlar han possibilitat un descens del preu dels derivats del petroli i d'alguns productes d'importació que ha estat puntualment reflectit per l'IPC.

IPC per components

(%)

	Catalunya			Espanya			UE	
	set.01/des.00	set.01/set.00	des.00/des.99	set.01/des.00	set.01/set.00	des.00/des.99	set.01/set.00	des.00/des.99
Aliment. i begudes no alcohòliques	4,1	6,0	—	4,6	6,4	3,5	5,4	2,2
Begudes alcohòl. i tabac	2,3	2,9	—	2,3	2,9	3,8	3,0	2,4
Vestit i calçat	2,1	3,6	3,4	1,7	2,7	2,3	0,4	-0,2
Habitatge	1,3	2,4	5,7	2,0	3,0	4,6	2,3	4,7
Parament de la llar	2,6	3,2	3,4	2,4	3,0	3,0	1,8	0,8
Medicina	2,4	2,0	3,5	2,1	1,9	3,1	1,9	1,8
Transport	-0,4	0,2	—	-0,4	0,1	1,8	0,1	3,5
Comunicacions	-1,0	-1,0	—	-1,2	-1,2	-2,9	-2,3	-4,9
Lleure i cultura	3,6	2,5	—	3,6	2,7	5,0	1,8	0,8
Ensenyament	1,6	3,9	—	1,8	3,8	5,3	3,4	3,9
Hoteleria i restauració	4,2	4,7	—	4,6	5,1	4,6	3,6	3,1
Altres	3,2	3,4	—	3,1	3,7	3,3	3,4	2,2
Total	2,4	3,3	4,2	2,5	3,4	4,0	2,4	2,3

Font: INE i Eurostat

A més d'aquests factors associats a la conjuntura econòmica mundial i que han incidit també en una reducció de les tensions inflacionistes a la majoria dels països occidentals, la contenció dels preus que es palesa en alguns serveis com ara transports i comunicacions i, de manera puntual i sorprenent per la magnitud, en la retallada de preus del turisme i hoteleria durant el mes de setembre, ha afavorit una sensible retallada del diferencial de preus entre l'economia espanyola i la del conjunt de la UE.

Un altre dels elements que ha incidit en la contenció dels preus de venda és el comportament dels preus industrials. El refredament de l'activitat econòmica i especialment l'evolució del preu de l'energia i d'algunes primeres matèries i semitransformats manté l'índex general dels preus industrials en una tendència de creixement molt esmorteït. Una evolució que contrasta amb l'augment que manté l'índex de preus de béns manufacturats de consum.

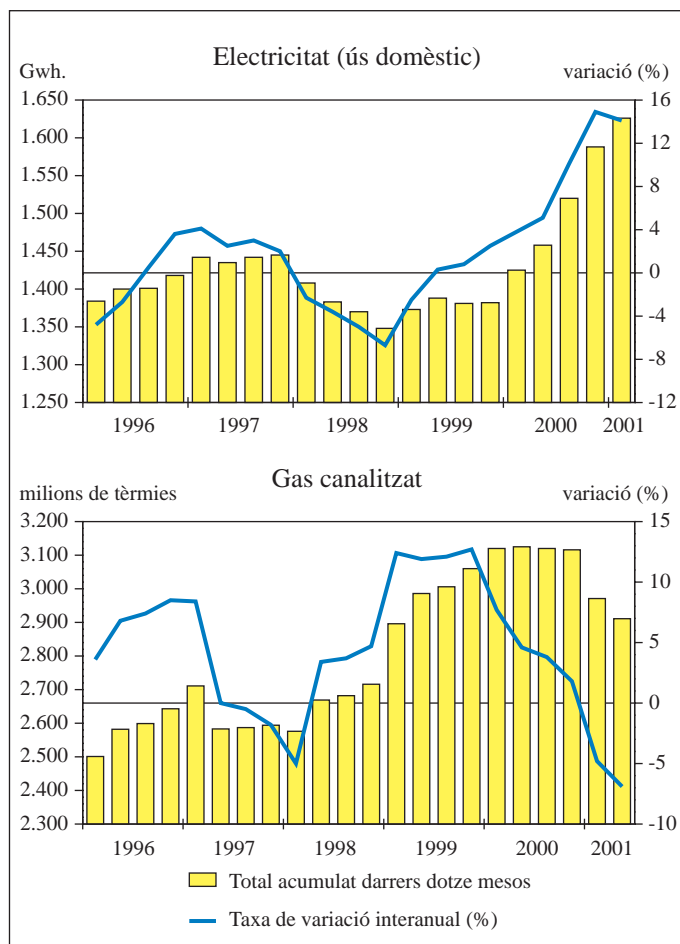
Consum d'electricitat					
Període	Total		Estructura d'usos (Gwh)		
	Núm.índex 1989=100	Gwh	Domèstic	Comercial i industrial	Tracció
1989	100,0	4.476,6	1.314,3	3.023,9	138,4
1990	100,9	4.516,0	1.273,5	3.093,3	149,2
1991	107,1	4.792,9	1.431,0	3.222,0	139,8
1992	115,2	5.158,1	1.524,2	3.480,8	153,0
1993	110,8	4.958,9	1.548,9	3.245,9	163,7
1994	110,0	4.922,7	1.522,9	3.241,0	158,8
1995	112,4	5.031,2	1.368,6	3.490,1	172,5
1996	115,9	5.189,3	1.417,6	3.603,3	168,4
1997	119,0	5.328,1	1.446,0	3.717,7	164,4
1998	120,3	5.384,8	1.348,2	3.917,1	119,6
1999	106,1	4.748,3	1.382,3	3.356,9	9,1
1r.tr.		1.304,6	404,2	899,1	1,4
2n.tr.		1.173,1	359,4	811,3	2,4
3r.tr.		1.143,4	294,4	845,0	3,9
4t.tr.		1.127,2	324,2	801,5	1,4
2000	102,4	4.583,1	1.588,1	2.994,6	0,4
1r.tr.		1.184,4	446,6	737,8	0,1
2n.tr.		1.110,9	393,1	717,7	0,1
3r.tr.		1.133,9	355,8	778,0	0,1
4t.tr.		1.153,9	392,6	761,1	0,1
2001					
1r.tr.		1259,0 ¹	484,3 ¹	774,6 ¹	0,1 ¹

¹ Estimacions.

Nota: La sèrie pel que fa a usos es trenca el 1995 i la del total a final de 1998, quan els grans consumidors passen al mercat lliure.

Font: Dades d'ENDESA i HECSA facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Consum total	Domèstic	Comercial i industrial
1r.tr.2001/1r.tr.2000	6,3	8,4	5,0
1r.tr.2000/1r.tr.1999	-9,2	10,5	-17,9
2000/1999	-3,5	14,9	-10,8
1999/1998	-11,8	2,5	-14,3

La divergència que mostren els consums d'electricitat i gas natural durant el primer semestre d'enguany s'explica bàsicament per unes condicions climàtiques especialment atípiques i per la pèrdua d'impuls del creixement de la producció industrial.

De la informació disponible referida al consum d'energia a la ciutat de Barcelona en el que va d'any, en sobresurt el notable retrocés del consum de gas canalitzat. Per contra, el consum d'energia elèctrica, extrapolant la variació registrada al conjunt de Catalunya per complementar l'escassetat d'informació referida a la ciutat, manté un ritme de creixement notable, especialment a l'àmbit domèstic. Un increment associat directament a l'augment del nombre de llars i a l'augment de l'equipament d'electrodomèstics, a més de la creixent proliferació d'aparells electrònics a les llars.

Consum de gas canalitzat				
Període	Total		Estructura d'usos (milions de tèrmies)	
	Núm.índex 1989=100	milions de tèrmies	Domèstic	Comercial
1989	100,0	2.141,9		
1990	102,2	2.188,9		
1991	117,9	2.525,4		
1992	122,6	2.626,0		
1993	121,5	2.602,5		
1994	117,9	2.526,1	1.746,6	779,5
1995	113,7	2.436,0	1.645,7	790,3
1996	123,4	2.642,9	1.806,1	836,7
1997	121,1	2.594,3	1.771,0	823,2
1998	126,8	2.715,6	1.854,2	861,4
1999	142,8	3.059,6	2.126,1	933,5
1r.tr.		1.166,0	821,6	344,4
2n.tr.		809,4	595,8	213,5
3r.tr.		433,7	288,7	145,0
4t.tr.		650,5	419,9	230,5
2000	145,5	3.115,9	2.184,0	931,9
1r.tr.		1.226,9	871,5	355,4
2n.tr.		813,7	596,1	217,5
3r.tr.		428,7	290,9	137,8
4t.tr.		646,7	425,4	221,3
2001				
1r.tr.		1081,8	752,1	329,7
2n.tr.		753,5	539,0	214,6

Font: Gas Natural S.A. Dades recollides pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Total	Domèstic	Comercial
2n.tr 2001/2n.tr 2000	-7,4	-9,6	-1,3
1r.sem 2001/1r.sem.2000	-10,1	-12,0	-5,0
2000/1999	1,8	2,7	-0,2
1999/1998	12,7	14,7	8,4

El descens del consum de gas, especialment intens a l'àmbit domèstic, s'ha d'associar directament a una climatologia molt benigna i a una tendència de fons en la que els electrodomèstics a gas perden atractiu enfront dels elèctrics en els habitatges de nova construcció i també en els rehabilitats. Raons de comoditat, seguretat en el seu ús i el cost d'instal·lació prevalen sovint per sobre de l'eficiència enèrgica dels diferents aparells i energies.

En el cas del consum industrial, la reducció obeeix bàsicament a una menor demanda per part dels grans consumidors com a conseqüència de l'alentiment dels ritmes de creixement de la producció i també per la utilització de combustibles alternatius per tal de reduir la seva factura energètica.

Consum d'aigua					
Període	Total		Estructura d'usos (hm³)		
	Núm.índex 1989=100	hm³	Domèstic	Comercial i industrial	Altres
1989	100,0	146,00	83,50	49,60	12,90
1990	95,2	138,98	81,40	46,00	11,59
1991	94,6	138,08	81,69	44,15	12,24
1992	90,3	131,84	79,95	40,85	11,05
1993	84,7	123,66	76,85	35,66	11,14
1994	82,8	120,91	76,15	34,55	10,21
1995	81,7	119,32	75,74	33,43	10,15
1996	79,3	115,72	74,33	32,67	8,71
1997	79,6	116,22	74,82	33,41	7,96
1998	79,7	116,35	74,52	33,48	8,36
1999	78,4	114,46	72,93	33,05	8,49
1r.tr.		28,56	18,77	7,65	2,15
2n.tr.		28,65	18,99	7,92	1,74
3r.tr.		30,09	18,49	9,05	2,55
4t.tr.		27,16	16,68	8,43	2,05
2000	78,9	115,13	74,04	32,97	8,11
1r.tr.		29,12	19,49	7,75	1,88
2n.tr.		28,88	18,85	8,10	1,93
3r.tr.		29,27	18,40	8,64	2,22
4t.tr.		27,86	17,29	8,47	2,09
2001					
1r.tr.		27,72	18,69	7,41	1,62
2n.tr.		29,01	18,83	8,24	1,94
3r.tr.		29,95	18,58	8,94	2,44

Font: Societat General d'Aigües de Barcelona, S.A. Dades recollides i facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació (%)	Total	Domèstic	Comercial i industrial	Altres
3r.tr 2001/3r.tr 2000	2,3	1,0	3,5	9,9
1r.sem.2001/1r.sem.2000	-2,2	-2,1	-1,3	-6,7
2000/1999	0,6	1,5	-0,2	-4,5
1999/1998	-1,6	-2,1	-1,3	1,6

Pel que fa al consum d'aigua, l'increment del tercer trimestre, especialment intens en els usos comercials i industrials, compensa el lleu retrocés del primer semestre. Globalment, la tendència dels primers nou mesos, i previsiblement la del conjunt de l'any, és de consum estancat o lleument a la baixa. Un resultat que permet una valoració positiva en la línia d'un ús cada cop més racional d'un bé especialment escàs.

Escombraries recollides (en contenidors)			(tones)
Any	Domiciliàries	Selectiva	Total
1990	625.793	n.d.	n.d.
1991	656.371	n.d.	n.d.
1992	675.215	n.d.	n.d.
1993	666.388	13.311	679.699
1994	650.057	15.604	665.661
1995	622.585	16.625	639.210
1996	627.134	20.596	647.730
1997	635.803	23.485	659.288
1998	631.956	32.201	663.801
1999	647.516	43.617	691.133
1r.tr.	163.458	9.924	173.382
2n.tr.	165.392	10.769	176.161
3r.tr.	148.711	9.992	158.703
4t.tr.	169.955	12.932	182.887
2000	658.067	44.204	702.270
1r.tr.	169.322	12.858	182.180
2n.tr.	169.284	10.616	179.900
3r.tr.	147.314	9.080	156.394
4t.tr.	172.146	11.650	183.796
2001			
1r.tr.	162.771	13.213	175.984
2ntr.	157.543	12.301	169.844
3r.tr.	140.347	11.844	152.191

Nota: Les dades de l'any en curs són provisionals

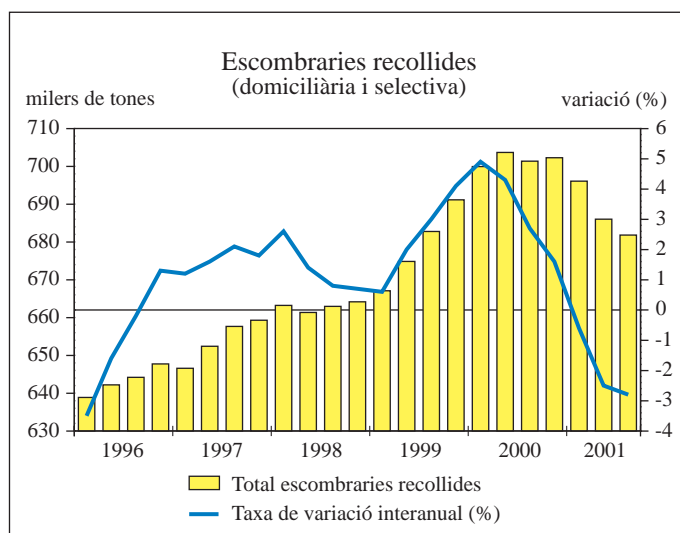
Font: Direcció de Serveis de Neteja Urbana de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació (%)	Domiciliària	Selectiva	Total
3r.tr.2001/3r.tr.2000	-4,7	30,4	-2,7
1r.sem.2001/1r.sem.2000	-5,4	8,7	-4,5
2000/1999	1,6	1,3	1,6
1999/1998	2,5	35,5	4,1

La progressiva implantació del nou model de recollida de residus i la desacceleració del consum privat expliquen l'augment de la recollida selectiva i la reducció de la domiciliària dipositada en contenidors al carrer.

Les dades de recollida d'escombraries del tercer trimestre d'enguany confirmen la tendència encetada a començament d'any. Després del moderat creixement registrat l'any passat, període en el que es van recollir més de 700.000 tones dipositades en els contenidors de la via pública –un nou màxim històric–, l'evolució dels nou primers mesos indica una retallada d'aproximadament el cinc per cent del volum de residus domiciliaris dipositats en els contenidors corresponents. Una reducció que no es correspon estrictament amb una menor generació de residus sinó que respon bàsicament a una millora de la recollida selectiva, especialment de la comercial porta a porta i a la substitució dels contenidors per uns de més capacitat.

Recollida selectiva (en contenidors)				(tones)
Període	Paper	Envasos	Vidre	Total
1993	n.d.	n.d.	7.857	13.311
1994	n.d.	n.d.	9.202	15.601
1995	4.244	2.153	10.228	16.625
1996	7.322	2.707	10.567	20.596
1997	9.153	3.147	11.185	23.485
1998	15.650	4.153	12.398	32.201
1999	24.317	5.392	13.908	43.617
1r.tr.	5.145	1.242	3.537	9.924
2n.tr.	6.061	1.351	3.357	10.769
3r.tr.	5.537	1.288	3.167	9.992
4t.tr.	7.574	1.511	3.847	12.932
2000	22.688	6.547	14.969	44.204
1r.tr.	7.166	1.639	4.053	12.858
2n.tr.	5.239	1.633	3.744	10.616
3r.tr.	4.379	1.440	3.261	9.080
4t.tr.	5.904	1.835	3.911	11.650
2001				
1r.tr.	6.781	1.961	4.470	13.213
2n.tr.	6.302	1.980	4.019	12.301
3r.tr.	6.403	1.876	3.565	11.844

Pel que fa a la recollida selectiva mitjançant aquests contenidors, les dades del tercer trimestre indiquen un creixement espectacular, imputable bàsicament a l'augment dels volums de paper i cartró recuperats. La recollida d'envasos, la menys significativa en termes absoluts, manté igualment un ritme expansiu molt notable, alhora que la recuperació d'aproximadament 16.000 tones de vidre s'ha aconseguit mantenint un ritme de creixement inferior al de la resta de components de la selectiva però constant al llarg dels anys.

IV. Transports, comunicacions i turisme

Tràfic de mercaderies pel port de Barcelona									(Milers de tones)	
Període	Total		Càrrega General		Líquids a doll		Sòlids a granel		Total	
	Sortida	Entrada	Sortida	Entrada	Sortida	Entrada	Sortida	Entrada	Exportacions	Importacions
1989	6.247	11.896	3.902	3.073	417	6.676	1.928	2.147	3.334	7.579
1990	5.367	12.662	3.627	2.817	447	6.991	1.293	2.855	2.809	8.945
1991	5.253	13.059	3.761	2.988	417	7.209	1.075	2.862	2.607	9.917
1992	5.330	13.008	4.258	3.343	388	7.140	684	2.525	3.089	10.241
1993	5.217	12.466	3.969	2.947	361	7.298	887	2.222	3.575	10.296
1994	6.975	13.415	5.065	3.473	225	7.810	1.685	2.132	4.796	11.130
1995	7.949	14.782	5.428	3.973	284	7.931	2.237	2.878	5.832	13.080
1996	8.803	14.769	5.949	4.146	235	8.112	2.619	2.512	6.573	12.725
1997	9.398	15.489	6.723	5.042	281	7.764	2.394	2.683	6.762	13.629
1998	9.073	15.652	7.137	5.943	293	6.946	1.644	2.763	6.148	13.633
1999	9.783	18.093	8.258	7.065	280	8.219	1.245	2.809	6.431	16.001
1r.tr.	2.258	4.530	1.840	1.650	66	2.229	352	652	1.472	3.999
2n.tr.	2.541	4.461	2.202	1.892	63	1.806	276	762	1.687	3.925
3r.tr.	2.506	4.278	2.100	1.721	87	1.912	318	644	1.620	3.764
4t.tr.	2.478	4.824	2.116	1.802	64	2.272	299	751	1.652	4.313
2000	11.015	18.790	9.531	7.974	378	8.588	1.027	2.227	7.503	16.761
1r.tr.	2.531	4.733	2.174	1.835	76	2.350	281	548	1.696	4.254
2n.tr.	2.739	4.928	2.478	2.142	96	2.197	165	589	1.842	4.368
3r.tr.	2.942	4.316	2.410	2.010	130	1.781	323	524	1.956	3.842
4r.tr.	2.803	4.813	2.469	1.987	76	2.260	258	566	2.009	4.297
2001										
1r.tr.	2.711	4.996	2.331	1.917	111	2.378	269	701	1.825	4.274
2n.tr.	2.901	5.300	2.591	2.192	106	2.296	205	810	1.897	4.619
gn.-ag.	7.528	13.650	6.681	5.495	274	6.162	573	1.993	4.994	11.850

Nota: a partir de 1995, les dades es comptabilitzen segons data de trànsit de la mercaderia i no segons documents. Les dades dels darrers 12 mesos són provisionals.
Font (de totes les dades d'aquest apartat): Autoritat Portuària de Barcelona. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Tràfic total	Sortides				Entrades			
		Total	Càrrega General	Líquids a doll	Sòlids a granel	Total	Càrrega General	Líquids a doll	Sòlids a granel
Total Cabotatge Exterior		gn.-ag. 2001/gn.-ag. 2000							
	7,1	3,4	5,2	-1,5	-12,6	9,2	3,0	7,6	39,0
	15,5	5,9	3,5	-11,5	43,3	33,1	2,7	62,3	99,6
	5,1	2,4	6,1	2,9	-32,3	6,6	3,0	1,7	35,5
Total Cabotatge Exterior		2000/1999							
	6,9	12,6	16,4	34,8	-17,5	3,8	12,9	4,5	-20,7
	1,8	4,8	14,1	42,8	-47,5	-3,1	20,1	-23,4	31,3
	8,2	16,7	17,5	32,0	5,6	4,8	11,8	9,0	-22,3

Durant els primers vuit mesos d'enguany el notable augment del tràfic de cabotatge ha estat el factor que ha permès mantenir l'activitat portuària en la línia de creixement de l'any passat.

La sensible desacceleració del creixement econòmic a nivell mundial i en conseqüència la pèrdua d'impuls dels fluxos comercials internacionals, s'ha començat a palesar en els nivells d'activitat del port de Barcelona. L'augment del tràfic de productes a granel, amb una especial incidència entre els siderometal·lúrgics i els alimentaris i agro-ramaders, a més de benzines i gas-oil, ha servit per compensar la desacceleració del creixement de la càrrega general i l'estancament del tràfic de contenidors. Una evolució que no es pot deslligar del tot de la creixent competència que ports veïns plantegen al de Barcelona.

A nivell de grans agregats, l'entrada al port de gairebé dos milions de tones de sòlids a granel, majoritàriament importacions, que representen un increment del 39 per cent en relació amb el mateix període d'un any abans, ha estat un dels aspectes més destacats de l'activitat portuària durant la primera meitat d'enguany. Es tracta d'un increment previsible puntual i que respon a motivacions finals diverses. La magnitud de l'increment s'ha de matisar però, pel descens que aquest tipus de mercaderia va registrar al llarg del 2000. Així, els volums actuals tot just superen lleument els assolits dos anys enrere, mentre que el volum total de mercaderia és un 15 per cent superior.

Distribució del tràfic per productes (gn.-ag. 2001)			
Productes	Tones	variació (%)	
		gn.-ag.01/ gn.-ag.00	2000/1999
Gas natural	2.714.485	7,3	2,6
Gasoil, gasolina i fuel	2.699.460	9,6	8,9
Altres productes energètics	295.071	20,3	-7,5
Productes siderúrgics	963.632	10,9	1,4
Productes metal·lúrgics	489.000	12,0	9,9
Potasses i altres adobs	175.988	-14,8	13,3
Productes químics	1.903.736	2,7	13,9
Ciment i clíinker	616.250	-6,8	-20,9
Altres materials de construcció	556.740	-2,6	8,9
Cereals, faves i farines	1.509.665	43,2	-19,1
Begudes i derivats	484.230	2,5	12,7
Olis i greixos	439.038	17,0	2,7
Tabac, cafè i cacau	389.332	9,4	9,7
Pinsos i farratges	257.322	23,0	4,7
Resta de productes alimentaris	987.658	-0,9	4,1
Paper i pasta	466.849	4,9	13,2
Maquinària i recanvis	673.952	1,7	12,5
Automòbils i peces	688.928	-1,3	17,7
Resta de mercaderies	2.015.652	4,0	22,2
Tares	2.850.577	4,2	17,5
Total	21.177.565	7,1	6,9

La pèrdua de dinamisme del tràfic portuari de mercaderia manufacturada i conteneritzada durant la primera meitat del 2001 previsiblement s'aguditzarà durant els darrers mesos de l'any.

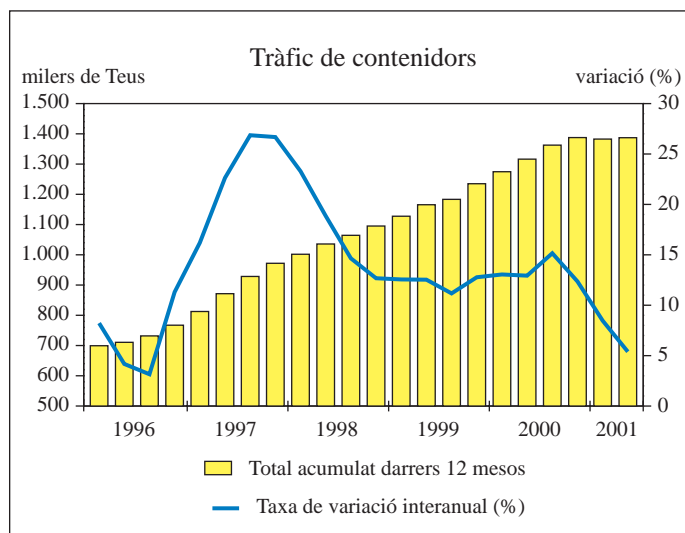
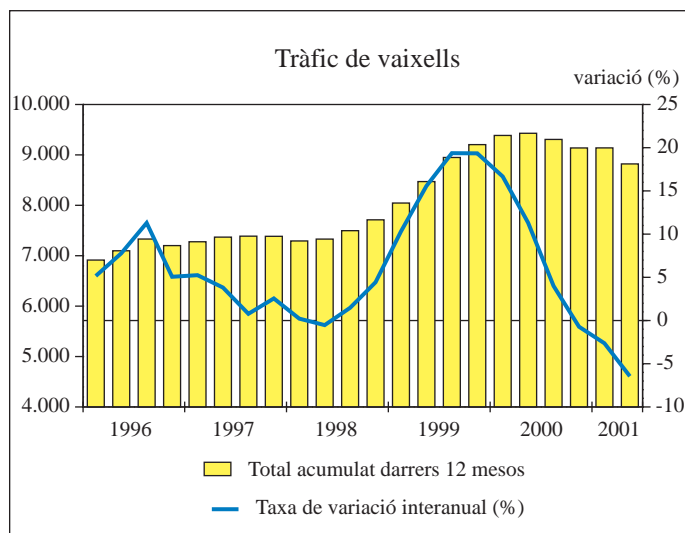
La notable desacceleració del creixement que reflecteixen les xifres corresponents al tràfic de càrrega general –gairebé deu punts percentuals en els darrers dotze mesos– palesen tant la pèrdua d'impuls de la demanda interna de l'economia espanyola com el refredament econòmic a nivell mundial. La reducció del procés d'expansió d'aquests fluxos comercials incorpora també l'impacte d'altres factors aliats a la conjuntura econòmica. Així, l'evolució notablement més expansiva del tràfic de càrrega general a d'altres ports competidors suggereix que s'ha produït un cert desviament d'activitat cap a d'altres ports de la conca mediterrània com ara el de València. Un raonament igualment aplicable al tràfic de contenidors, que després de duplicar-ne el nombre d'unitats en només un lustre, clou els primers vuit mesos d'enguany amb un resultat lleument negatiu.

Tràfic de contenidors				
Període	Nombre de contenidors		Mercaderia conteneritzada	
	Teus	núm. índex	Milers tones	(%) ¹
1989	439.969	107,4	4.862	70,8
1990	447.920	109,4	4.577	71,0
1991	488.917	119,4	5.001	74,1
1992	552.309	134,9	5.738	75,5
1993	501.146	122,4	5.411	74,4
1994	605.356	147,8	6.097	71,4
1995	689.324	168,3	6.981	74,3
1996	767.236	187,3	7.628	75,6
1997	971.921	237,3	9.071	77,1
1998	1.095.113	267,4	10.002	76,5
1999	1.234.987	301,6	11.532	75,3
1r.tr.	285.633		2.687	
2n.tr.	321.551		3.039	
3r.tr.	316.213		2.893	
4t.tr.	311.590		2.913	
2000	1.387.570	338,8	12.989	73,9
1r.tr.	325.329		3.005	
2n.tr.	363.113		3.361	
3r.tr.	342.769		3.315	
4t.tr.	356.359		3.308	
2001				
1r.tr.	320.378		3.078	
2n.tr.	367.618		3.499	
gn.-ag.	930.012		8.908	

1. Pes de la conteneritzada sobre el total de la càrrega general.

Variació (%)	Teus	Tones
2n.tr.2001/2n.tr.2000	1,2	4,1
gn.-ag.2001/gn.-ag.2000	-0,1	3,2
2000/1999	12,4	12,6
1999/1998	12,8	15,3

Una primera lectura dels volums de tràfic per tipus de mercaderia posa de relleu el creixent pes dels productes energètics, amb increments notables de les benzines i més moderats en el cas del gas-oil i el gas natural, com a conseqüència possiblement de l'escàs rigor de l'hivern passat i un consum d'origen industrial a la baixa. Els productes químics, que en pes representen aproximadament el nou per cent del total de la mercaderia que passa pel port, ha registrat un augment sensiblement inferior al del conjunt del tràfic portuari. Una evolució semblant a la que ha registrat el tràfic de maquinària, vehicles i components.

Trànsit de passatgers

Període	Ferris regulars	Creuers	Creuers en trànsit	Total
1989	667.045	32.971	72.639	772.655
1990	617.395	48.110	69.251	734.756
1991	595.298	32.869	82.555	710.722
1992	556.197	46.502	59.230	661.929
1993	425.025	50.619	96.297	571.941
1994	490.843	63.321	108.934	663.098
1995	448.170	69.563	156.374	674.107
1996	453.126	98.912	179.123	731.161
1997	509.944	127.894	231.096	868.934
1998	602.361	224.136	238.925	1.065.422
1999	836.656	247.758	293.838	1.378.252
1r.tr.	110.217	6.644	7.477	124.338
2n.tr.	196.347	84.252	85.441	366.040
3r.tr.	387.423	121.962	137.870	647.255
4t.tr.	142.669	34.900	63.050	240.619
2000	847.973	291.111	285.537	1.424.621
1r.tr.	114.500	12.204	11.186	137.890
2n.tr.	218.931	105.663	90.045	414.639
3r.tr.	412.884	122.292	125.747	660.923
4t.tr.	101.658	50.952	58.559	211.169
2001	99.294	8.666	5.927	113.887
1r.tr.	164.857	112.090	105.636	382.583
gn.-ag.	585.568	225.143	202.618	1.013.329

Variació (%)	gn.-ag. 2001/ gn.-ag. 2000	2000/1999	1999/1998
Ferris regulars	-11,6	1,4	38,9
Creuers	7,8	17,5	10,5
Creuers en trànsit	12,6	-2,8	23,0
Total	-3,6	3,4	29,4

En la vessant dels tipus de mercaderia que han assolit creixements superiors al del conjunt del tràfic portuari destaquen, a banda d'alguns energètics i els ja esmentats productes agroalimentaris i per l'alimentació animal –en part com a conseqüència dels canvis obligats en els components utilitzats en la fabricació de pinsos– el tràfic d'olis i greixos, preparats alimentaris i, com ja és habitual, el cafè. Dels diferents tipus de mercaderia que han minorat el seu volum de tràfic destaca l'exportació de ciment i clíinker, en una conjuntura d'augment del consum intern.

Evolució positiva del turisme de creuers durant els mesos centrals de l'estiu, previsiblement estroncada pels actes terroristes que han patit Nova York i Washington.

Pel que fa al trànsit de passatgers per via marítima, cal diferenciar entre l'evolució raonablement positiva del segment de creuers, de la pèrdua d'usuaris dels ferris regulars. Mentre aquesta pèrdua obeeix bàsicament a una qüestió d'oferta de places que està ja en procés de solució, l'augment del turisme de creuers s'enfronta a curt i a mitjà termini a l'empitjorament de la conjuntura econòmica mundial i especialment de la dels Estats Units. Una situació agreujada aquest final d'estiu pels terribles atemptats que han sacsejat el món i que enceten un període d'incertesa que de ben segur afectarà el turisme nord-americà i de retruc limitarà la capacitat de creixement del turisme de creuers a l'àrea mediterrània.

Aeroport: passatgers i mercaderies

Trànsit de passatgers i tràfic de mercaderies per l'aeroport de Barcelona

Període	Avions			Passatgers (milers)				Mercaderies (tones)		
	Total ¹	Interior	Internacional	Total ¹	Interior	Internacional	Trànsit	Total ¹	Interior	Internacional
1989	106.129	61.271	44.858	8.462	5.144	3.002	316	61.321	33.687	27.634
1990	125.193	59.955	57.776	9.205	5.654	3.388	366	66.622	34.942	31.557
1991	127.288	63.806	59.242	9.145	5.710	3.266	215	58.516	30.290	31.372
1992	141.678	68.053	68.028	10.196	6.123	3.913	284	72.054	34.202	38.180
1993	137.069	65.144	68.397	9.999	5.706	3.949	338	57.480	29.637	27.841
1994	145.583	73.863	68.929	10.647	6.094	4.202	346	58.891	27.840	31.051
1995	155.803	80.249	72.593	11.728	6.751	4.563	414	68.285	31.047	37.238
1996	180.462	91.868	85.810	13.435	7.562	5.357	516	80.077	32.452	47.625
1997	210.960	111.996	96.019	15.066	8.301	6.262	504	80.946	32.383	48.520
1998	217.553	113.140	104.413	16.195	8.673	7.073	449	80.011	31.798	48.213
1999	233.609	119.932	113.666	17.422	9.049	8.080	292	86.215	32.920	53.253
1r.tr.	53.513	27.874	25.019	3.662	2.031	1.555	75	18.497	6.928	11.569
2n.tr.	58.179	29.527	27.827	4.509	2.313	2.129	67	20.903	8.455	12.448
3r.tr.	62.645	31.369	30.480	5.033	2.407	2.546	80	22.474	9.007	13.468
4t.tr.	59.261	29.990	28.541	4.217	2.297	1.850	70	24.299	8.530	15.769
2000	256.884	122.311	131.532	19.809	10.146	9.351	311	88.765	32.996	55.768
1r.tr.	58.816	29.419	28.729	4.078	2.264	1.739	74	22.755	7.690	15.065
2n.tr.	64.992	30.647	33.462	5.253	2.659	2.512	81	21.411	8.069	13.342
3r.tr.	67.757	31.164	35.818	5.734	2.683	2.959	92	21.469	8.761	12.708
4t.tr.	65.319	31.081	33.523	4.744	2.540	2.140	63	23.128	8.476	14.652
2001										
1r.tr.	64.998	31.428	32.886	4.451	2.446	1.950	55	20.401	7.234	13.167
2n.tr.	71.421	34.089	36.499	5.675	2.818	2.806	51	19.801	7.408	12.393
3r.tr.	72.604	33.772	38.155	6.096	2.828	3.209	59	17.888	7.043	10.844

1. Es comptabilitza la totalitat del tràfic, no només el comercial. Les dades trimestrals són provisionals.

Font: Aeroport de Barcelona.

Variació (%)	Avions	Passatgers	Mercaderies
3r.tr. 2001/3r.tr. 2000			
Total	7,2	6,3	-16,7
Interior	8,4	5,4	-19,6
Internacional	6,5	8,4	-14,7
BCN-MDD	—	-0,3	—
1r.sem. 2001/1r.sem. 2000			
Total	10,2	8,5	-8,9
Interior	9,1	6,9	-7,1
Internacional	11,6	11,9	-10,0
BCN-MDD	—	7,6	—
2000/1999			
Total	10,0	13,7	3,0
Interior	3,0	12,1	0,2
Internacional	17,6	15,7	4,7
BCN-MDD	—	17,9	—

Les dades relatives al segon i tercer trimestre donen continuïtat a la trajectòria expansiva del trànsit de passatgers i moviment d'aeronaus, si bé es cert que a mesura que avança l'any el creixement s'alenteix.

Si un any enrera fèiem la previsió de que durant el primer semestre del 2001 l'aeroport assoliria els vint milions anuals de passatgers, es confirma que la fita s'ha acomplert amb escreix a finals del primer trimestre, fins el punt que abans de final d'any es pot superar la xifra de vint-i-un milions. Aquest comportament clarament dinàmic es manté amb fermesa durant el primer semestre pel que fa al trànsit de passatgers internacionals, amb un augment interanual de quasi el dotze per cent.

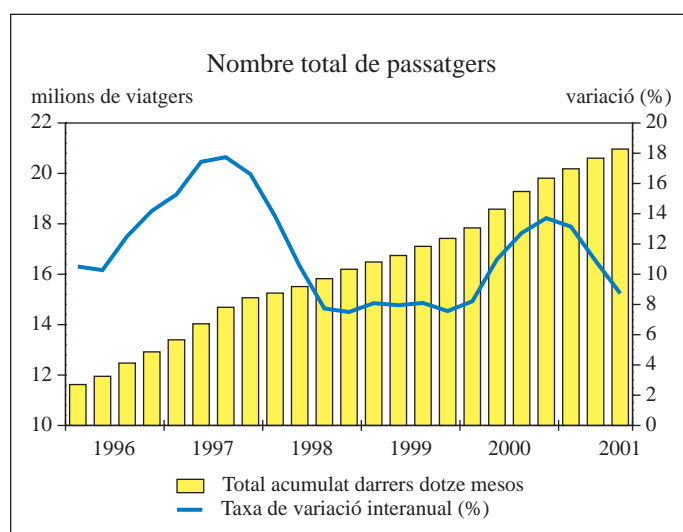
L'augment de l'activitat turística i l'elevada demanda de vols internacionals –amb origen o destinació a Barcelona– permet explicar que durant els mesos centrals de l'estiu i per primera vegada, el nombre de passatgers internacionals excedeix àmpliament els tres milions en un sol trimestre. La xifra suposa poc més de la meitat del total de passatgers– exclosos els trànsits– i supera per tercer any consecutiu durant el tercer trimestre el nombre de passatgers de vols interiors. Aquests resultats justifiquen que s'insisteixi en el fet que perllongar la saturació de les instal·lacions aeroportuàries porta en si el risc de malmetre l'oportunitat real per l'aeroport de mantenir l'actual ritme expansiu de creixement i millorar el seu posicionament en el context europeu i internacional.

Trànsit de passatgers als principals aeroports espanyols

(2n.tr.2001)

Aeroports	Interior			Internacional			Total (sense trànsits)		
	Total	Regular	No regular	Total	Regular	No regular	Absolut	Variació(%) interanual	(%) Internacional
Alacant	375.118	362.202	12.916	1.444.796	577.406	867.390	1.819.914	12,5	79,4
Barcelona	2.689.326	2.668.396	20.930	2.934.100	2.694.989	239.111	5.623.426	8,7	52,2
Bilbao	452.394	424.822	27.572	211.381	200.878	10.503	663.775	-1,4	31,8
Eivissa	342.855	335.054	7.801	961.537	303.943	657.594	1.304.392	0,0	73,7
Fuerteventura	166.962	165.322	1.640	654.312	350.661	303.651	821.274	2,7	79,7
Gran Canària	728.327	719.489	8.838	1.332.343	470.711	861.632	2.060.670	-0,8	64,7
Lanzarote	315.565	294.410	21.155	855.062	305.999	549.063	1.170.627	4,2	73,0
Madrid	4.426.202	4.393.663	32.539	4.566.949	4.407.468	159.481	8.993.151	6,7	50,8
Màlaga	580.579	571.009	9.570	2.278.483	1.131.854	1.146.629	2.859.062	6,4	79,7
Menorca	237.308	231.452	5.856	631.077	104.960	526.117	868.385	4,0	72,7
Palma de Mallorca	1.229.725	1.160.311	69.414	4.660.221	2.279.730	2.380.491	5.889.946	0,4	79,1
Santiago de Compost.	253.369	235.327	18.042	66.196	59.741	6.455	319.565	-1,2	20,7
Sevilla	472.763	454.785	17.978	127.634	107.327	20.307	600.397	8,7	21,3
Tenerife Nord	610.637	610.448	189	8.689	8.482	207	619.326	4,8	1,4
Tenerife Sud	330.779	239.435	91.344	1.728.814	495.487	1.233.327	2.059.593	4,4	83,9
València	403.536	394.828	8.708	215.002	176.055	38.947	618.538	4,9	34,8
Total Espanya	15.110.251	14.702.456	407.795	23.603.876	13.976.768	9.627.108	38.714.127	4,9	61,0

Font: Subsecretaria de Aviación Civil. Dades recollides pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Les dades que fan referència al trànsit aeri interior ens indiquen ritmes de creixement més moderats en el nombre de passatgers i en el moviment d'aeronaus i una disminució força sostinguda al llarg de tot l'any del nombre de passatgers en trànsit. En definitiva, l'augment de visitants a la ciutat i el creixent nombre de passatgers internacionals a l'aeroport s'expliquen perquè Barcelona continua guanyant protagonisme com a destí per un segment creixent de clients estrangers i especialment perquè ha augmentat la predisposició de molts conciutadans i residents a la resta de l'àmbit d'influència de l'aeroport a viatjar amb avió a l'estranger.

Finalment, val a dir que el tràfic de mercaderies deixa traslluir –a banda de limitacions estructurals– l'afebliment de l'activitat productiva dels darrers mesos i la conseqüent minva del volum de transport aeri de productes tant en el comerç interior com especialment en l'exportació.

Usuaris de la línia BCN-MDD

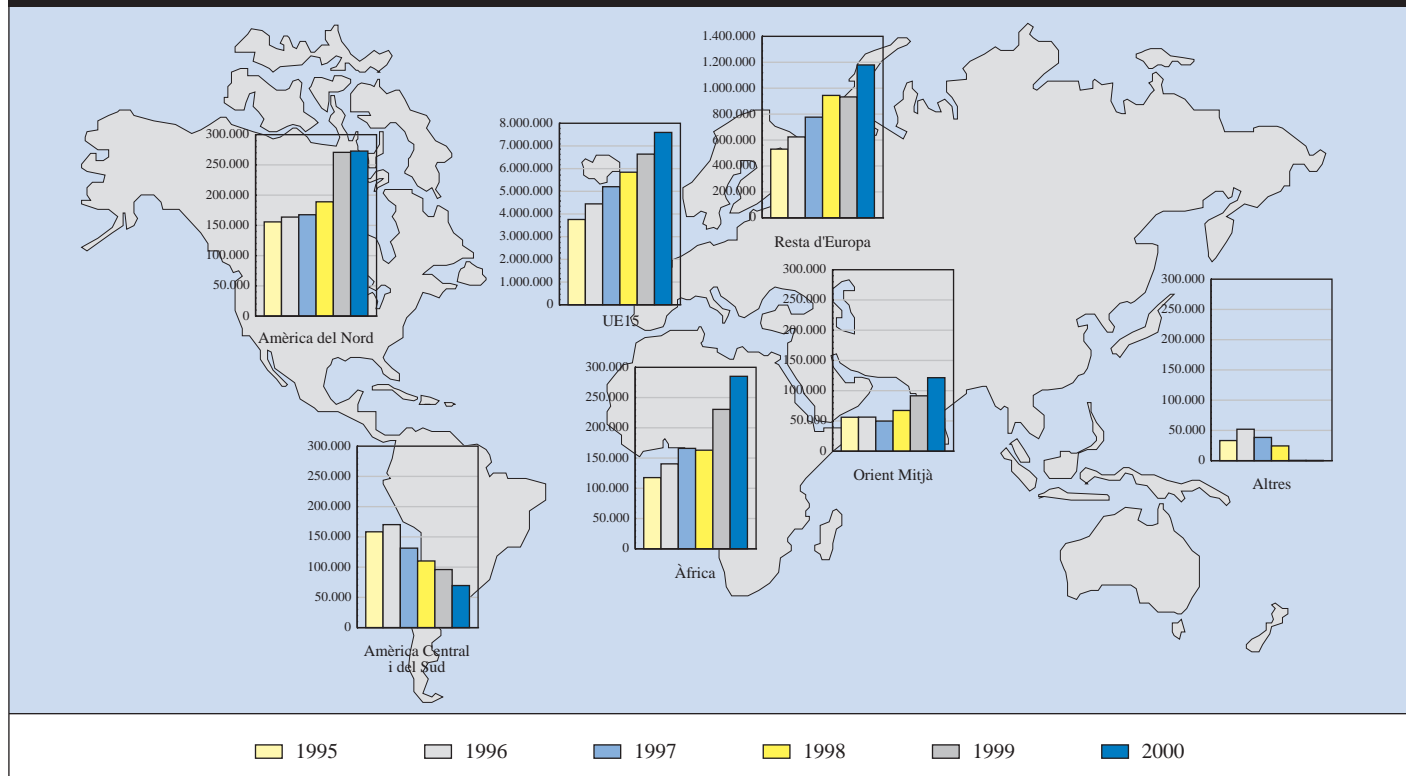
(milers)

Anys	1r.tr.	2n.tr.	3r.tr.	4t.tr.	Total
1989	379,6	456,3	352,4	472,1	1.660,4
1990	407,6	490,6	383,7	496,6	1.778,5
1991	421,4	493,9	377,0	561,6	1.853,9
1992	556,9	562,3	466,8	537,9	2.123,9
1993	547,7	563,1	430,6	546,4	2.087,8
1994	582,5	650,4	516,1	619,5	2.368,5
1995	636,4	684,4	548,2	675,9	2.544,9
1996	720,0	750,0	606,2	782,0	2.858,2
1997	739,8	811,3	631,9	787,8	2.970,8
1998	765,5	806,6	675,7	867,9	3.115,7
1999	802,1	876,1	711,6	913,4	3.303,1
2000	953,9	1.025,9	841,3	1.073,0	3.894,1
2001	1.054,1	1.075,7	848,8		

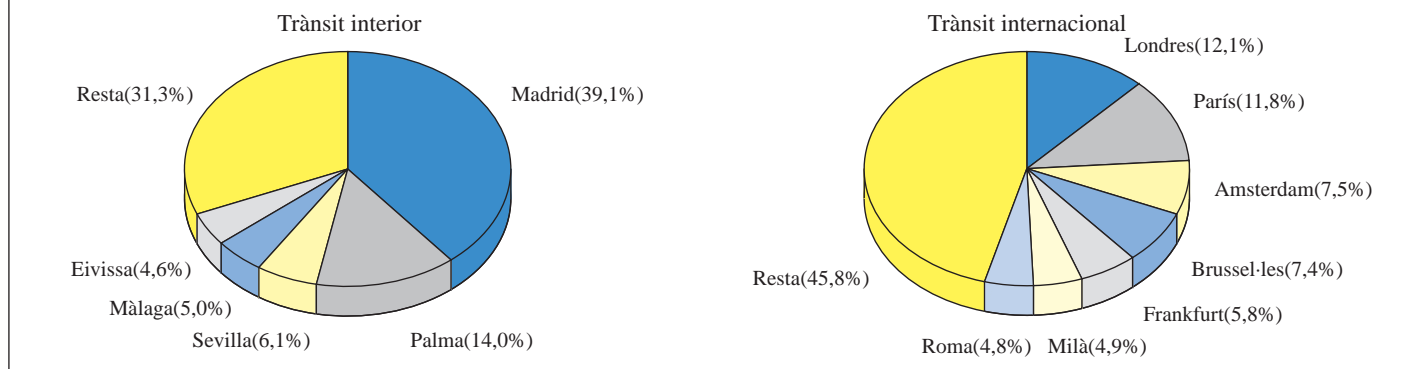
Font: Aeroport de Barcelona.

D'ací a final d'any caldrà seguir amb atenció l'abast de les repercussions que en el trànsit aeri han originat els darrers actes terroristes internacionals per poder interpretar millor els diferents elements que concorren en un creixement que ja es constata més temperat que el d'un any enrera. La inestabilitat a l'entorn polític i econòmic internacional ha impactat ja sobre les previsions i pot suavitzar la línia de progressió ininterrompuda que durant els darrers set anys ha mostrat el trànsit de passatgers a l'aeroport.

Evolució del trànsit internacional de passatgers per grans zones geogràfiques (1995-2000)

Passatgers de l'aeroport de Barcelona per ciutat d'origen o de destinació

El comportament clarament expansiu del trànsit europeu de passatgers a l'aeroport de Barcelona s'estén als països no comunitaris, que mostren una evolució positiva molt acusada

El trànsit internacional a l'aeroport de Barcelona va superar l'any 2000 un increment del quinze per cent en relació a l'any anterior. Pel que fa a les grans àrees de procedència o destinació dels vols internacionals, els països comunitaris continuen captant vuit de cada deu viatgers d'aquests vols. El Regne Unit –amb més de 1,6 milions de viatgers– es manté com el principal punt d'origen o destí, augmentant fins i tot la diferència que els anys anteriors mantenia amb Alemanya i Itàlia.

De fet, aquests països, juntament amb França – que ha augmentat sensiblement el trànsit global de passatgers amb Barcelona – suposen més del setanta per cent del contingent global de passatgers comunitaris. Aquesta concentració dels punts d'origen o destí es manté estable en els darrers anys i revela la importància de les relacions comercials, professionals i turístiques existents entre els esmentats països i l'àrea de Barcelona.

En relació a la resta de països europeus, per segon any consecutiu Suïssa presenta la taxa d'increment anual més elevada de passatgers no comunitaris, si deixem de banda Turquia que durant el 2000 es va recuperar àmpliament de la pèrdua de passatgers d'un any abans.

Aeroport de Barcelona. Distribució del trànsit internacional de passatgers						(nombre de viatgers i distribució %)				
	1992		1995		1998		1999		2000	
	passatgers	%	passatgers	%	passatgers	%	passatgers	%	passatgers	%
Alemanya	556.873	13,8	766.008	16,0	1.001.439	13,7	1.114.102	13,5	1.258.523	13,2
Àustria	58.003	1,4	76.491	1,6	109.299	1,5	103.522	1,3	110.340	1,2
Bèlgica	159.315	3,9	258.607	5,4	461.610	6,3	581.472	7,0	638.398	6,7
Dinamarca	84.725	2,1	46.942	1,0	89.135	1,2	113.229	1,4	134.799	1,4
Finlàndia	570	0,0	34.696	0,7	78.191	1,1	71.336	0,9	73.361	0,8
França	562.624	13,9	542.251	11,3	928.965	12,7	1.011.039	12,2	1.217.239	12,8
Grècia	100.522	2,5	86.964	1,8	95.311	1,3	87.706	1,1	101.817	1,1
Holanda	214.681	5,3	300.223	6,3	504.470	6,9	566.400	6,9	665.470	7,0
Irlanda	43.531	1,1	54.605	1,1	79.958	1,1	88.903	1,1	98.125	1,0
Itàlia	545.622	13,5	689.499	14,4	1.033.685	14,1	1.117.844	13,5	1.246.485	13,1
Luxemburg	20.680	0,5	13.798	0,3	15.553	0,2	16.506	0,2	18.947	0,2
Portugal	97.626	2,4	179.039	3,7	288.494	3,9	296.040	3,6	304.986	3,2
Regne Unit	686.663	17,0	665.963	13,9	1.110.136	15,1	1.403.323	17,0	1.662.320	17,5
Suècia	25.862	0,6	35.698	0,7	46.025	0,6	68.205	0,8	64.875	0,7
Total UE	3.157.297	78,0	3.750.784	78,3	5.842.271	79,7	6.639.627	80,4	7.595.685	79,7
Hongria	11.144	0,3	16.980	0,4	30.880	0,4	32.624	0,4	31.440	0,3
Malta	n.d.	—	16.002	0,3	6.275	0,1	10.751	0,1	5.050	0,1
Noruega	740	0,0	21.179	0,4	31.657	0,4	18.051	0,2	21.536	0,2
República Txeca	14.822	0,4	40.269	0,8	63.960	0,9	59.027	0,7	66.521	0,7
Federació Russa	17.961	0,4	70.446	1,5	256.553	3,5	193.513	2,3	234.074	2,5
Suïssa	258.192	6,4	270.700	5,7	396.442	5,4	502.212	6,1	640.140	6,7
Turquia	66.612	1,6	33.128	0,7	78.922	1,1	45.026	0,5	104.505	1,1
Resta Europa	17.738	0,4	61.129	1,3	79.619	1,1	71.467	0,9	76.061	0,8
Total Europa	3.544.506	87,6	4.280.617	89,4	6.786.579	92,6	7.572.298	91,7	8.775.012	92,1
Algèria	39.186	1,0	22.832	0,5	23.930	0,3	32.337	0,4	37.481	0,4
Egipte	93.778	2,3	33.334	0,7	40.138	0,5	84.562	1,0	102.863	1,1
Marroc	28.937	0,7	19.579	0,4	29.455	0,4	38.044	0,5	52.266	0,5
Tunísia	48.385	1,2	41.937	0,9	65.543	0,9	70.609	0,9	89.410	0,9
Resta Àfrica	3.178	0,1	—	—	3.933	0,1	4.915	0,1	3.099	0,0
Total Àfrica	213.464	5,3	117.682	2,5	162.999	2,2	230.467	2,8	285.119	3,0
EUA i Canadà	156.551	3,9	153.034	3,2	182.400	2,5	265.405	3,2	264.527	2,8
Mèxic	21.155	0,5	2.728	0,1	6.575	0,1	5.330	0,1	8.329	0,1
Total Amèrica del Nord	177.706	4,4	155.762	3,2	188.975	2,6	270.735	3,3	272.856	2,9
Costa Rica	n.d.	—	26.606	0,6	1.843	0,0	1.811	0,0	2.128	0,0
Cuba	8.472	0,2	59.161	1,2	22.095	0,3	26.405	0,3	13.888	0,1
República Dominicana	13.144	0,3	6.484	0,1	1.328	0,0	3.574	0,0	17.003	0,2
Resta Amèrica Central	n.d.	—	6.777	0,1	7.616	0,1	4.587	0,1	4.317	0,0
Total Amèrica Central	21.616	0,5	99.028	2,1	32.882	0,4	36.377	0,4	37.336	0,4
Brasil	27.350	0,7	21.247	0,4	51.304	0,7	34.163	0,4	10.365	0,1
Argentina	n.d.	—	3.069	0,1	5.742	0,1	10.898	0,1	10.018	0,1
Resta Amèrica del Sud	345	0,0	32.332	0,7	13.677	0,2	9.275	0,1	11.867	0,1
Total Amèrica del Sud	27.695	0,7	56.648	0,9	70.723	0,4	54.336	0,3	32.250	0,3
Total Amèrica	227.017	5,6	311.438	6,5	292.580	4,0	361.448	4,4	342.442	3,6
Israel	28.285	0,7	46.330	1,0	66.025	0,9	90.376	1,1	120.005	1,3
Resta Orient Mitjà	4.285	0,1	9.765	0,2	1.278	0,0	1.157	0,0	1.478	0,0
Total Orient Mitjà	32.570	0,8	56.095	1,2	67.303	0,9	91.533	1,1	121.483	1,3
Altres	52.310	0,7	33.226	0,7	24.341	0,3	420	0,0	334	0,0
Total Internacional	4.069.867	100,-	4.799.058	100,-	7.333.802	100,-	8.256.166	100,-	9.524.390	100,-

Font: Aeroport de Barcelona. Elaboració pròpia.

La resta de grans zones geogràfiques del món també ofereixen magnituds creixents de trànsit de passatgers amb l'aeroport de Barcelona, llevat d'Amèrica central i del sud que des de fa uns anys manté una tendència a la baixa.

En aquest context, destaquem l'Orient Mitjà per ser l'àrea que més ha incrementat el nombre de passatgers en termes relatius durant l'any 2000 i el continent africà que, amb l'augment dels fluxos turístics als destins més tradicionals i populars, supera per primera vegada el trànsit existent amb Amèrica del Nord.

Transport públic col·lectiu a la regió metropolitana

Transport públic metropolità (milers de viatgers)			
Període	Ferroviari	Autobús	Total
1997	391.400	300.250	691.650
1998	422.100	291.810	713.910
1r.tr.	106.800	74.250	181.050
2n.tr.	105.700	74.330	180.030
3r.tr.	93.000	61.100	154.100
4t.tr.	116.600	82.130	198.730
1999	433.800	292.670	726.470
1r.tr.	108.400	73.650	182.050
2n.tr.	113.000	76.110	189.110
3r.tr.	94.700	61.700	156.400
4t.tr.	117.700	81.210	198.910
2000	450.000	298.480	748.480
1r.tr.	113.860	77.400	191.260
2n.tr.	115.870	74.730	190.600
3r.tr.	97.050	65.090	162.140
4t.tr.	123.220	81.260	204.480
2001			
1r.sem.	243.600	148.540	392.140

Nota: Les dades del 2001 són provisionals. La integració tarifària trenca la sèrie i no permet fer comparacions amb les dades d'un any abans.

Font: Autoritat del Transport Metropolità

La integració tarifària, una mesura esperada i molt ben acollida per la majoria dels usuaris, trenca les sèries estadístiques del transport públic disponibles fins ara.

L'objectiu últim de la implantació de la integració tarifària era i és oferir un servei de transport públic metropolità més racional i ajustat a les demandes dels usuaris. La resposta obtinguda en forma de viatges realitzats apunta a que s'està en el camí correcte. Un dels costos d'aquest canvi ha estat el trencament de la majoria de les sèries i la dificultat, ara per ara, de valorar la intensitat del creixement que registra el nombre d'usuaris del transport públic metropolità. En conseqüència, mentre els operadors del sistema no ofereixin dades homogènies, les taules adjuntes presentaran dèficits importants d'informació.

En situacions com aquesta s'han de valorar iniciatives com la de TMB, que ha recalculat els fluxos de viatgers del 2000 per tenir un punt de referència vàlid per tal de poder quantificar l'evolució del nombre d'usuaris d'enguany. Segons aquestes noves dades –que comptabilitzen els títols validats– el nombre de viatgers que han utilitzat la xarxa del metro durant els primers nou mesos d'enguany ha augmentat prop d'un cinc per cent i en el cas de la xarxa d'autobusos urbans, l'increment ha estat superior al sis per cent.

Transport públic urbà (milers de viatgers)				
Període	Xarxa Metro	Xarxa Autobusos	FGC	Total
1989	263.863	201.892	19.102	484.857
1990	279.563	202.533	19.838	501.934
1991	280.638	199.559	19.844	500.041
1992	271.413	200.106	19.907	491.426
1993	264.241	196.923	18.219	479.383
1994	253.142	201.047	17.312	471.501
1995	261.910	201.961	17.251	481.122
1996	268.061	206.902	17.992	492.955
1997	258.347	205.923	18.022	482.292
1998	280.324	198.564	20.955	499.843
1999	285.943	200.311	23.263	509.517
1r.tr.	72.621	51.027	6.107	129.755
2n.tr.	77.176	52.530	6.139	135.845
3r.tr.	59.649	42.548	4.480	106.677
4t.tr.	76.497	54.206	6.537	137.240
2000	291.977	169.289	25.177	486.443
1r.tr.	76.605	45.944	6.754	129.303
2n.tr.	74.472	45.079	6.464	126.015
3r.tr.	61.249	36.046	4.729	102.024
4t.tr.	79.651	42.220	7.230	129.101
2001				
1r.tr.	79.440	46.651	7.341	133.432
2n.tr.	78.015	49.203	6.945	134.163
3r.tr.	64.599	39.348	3.114 ¹	n.d.

¹ Dades corresponents a juliol i agost.

Nota: a partir del 2000 es trenca la sèrie d'usuaris del metro i autobús. Amb l'entrada en vigor de la integració tarifària es substitueix el concepte de viatge venut pel de títol validat.

Font: Transports de Barcelona i Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.

Variació (%)	3r.tr.2001/ 3r.tr.2000	1r.sem.2001/ 1r.sem.2000	2000/1999	1999/1998
Metro	5,5	4,2	—	2,0
Autobús	9,2	5,3	—	0,9
FGC	n.d.	8,1	8,2	11,0
Total Urbà	n.d.	4,8	—	1,9

Amb dades del primer semestre, les diferents línies de Ferrocarrils de la Generalitat presenten creixements de l'ordre del set/vuit per cent en relació amb el mateix període del 2000. Deixant de banda que en el canvi de sistema de comptabilització es puguin perdre viatges en termes absoluts, l'evolució definitiva no ha de variar excessivament. El mateix es pot dir de tendència tan expansiva que manté el nombre de viatgers a les línies de rodalia que gestiona Renfe.

Nombre de viatgers a les línies de rodalia de RENFE i als FGC

(milers)

Període	RENFE					FGC			Total
	C-1	C-2	C-3	C-4	Total	Línia Llobregat-Anoia	Metro Vallès	Total	
1989	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	7.904	16.054	23.958	n.d.
1990	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	8.350	17.059	25.409	n.d.
1991	19.713	23.345	3.360	17.554	63.972	8.864	17.363	26.227	90.199
1992	22.512	25.164	4.015	20.871	72.562	9.123	17.354	26.477	99.039
1993	22.671	24.938	3.841	18.973	70.423	8.410	16.764	25.174	95.597
1994	21.994	25.848	3.964	23.208	75.014	8.236	16.947	25.183	100.197
1995	24.110	26.725	4.161	24.869	79.865	8.418	16.933	25.351	105.216
1996	24.739	26.220	4.247	26.877	82.083	8.661	18.287	26.948	109.031
1997	24.036	27.521	4.985	28.941	85.483	9.044	19.777	28.821	114.304
1998	24.113	29.012	5.588	29.804	88.517	11.073	20.679	31.752	120.269
1999	24.333	29.770	5.716	30.309	90.128	12.597	21.100	33.697	123.825
1r.tr.	5.805	7.173	1.355	7.232	21.565	3.106	4.964	8.070	29.635
2n.tr.	6.334	7.893	1.521	7.969	23.717	3.267	4.796	8.063	31.780
3r.tr.	5.898	7.037	1.371	7.206	21.512	2.808	4.877	7.685	29.197
4t.tr.	6.296	7.667	1.469	7.902	23.334	3.417	6.463	9.880	33.214
2000	25.541	30.807	5.944	31.783	94.075	13.681	21.889	35.569	129.644
1r.tr.	6.018	7.304	1.393	7.606	22.321	3.495	5.364	8.859	31.180
2n.tr.	6.531	7.861	1.518	8.137	24.047	3.452	4.770	8.221	32.268
3r.tr.	6.229	7.417	1.449	7.570	22.665	2.984	4.962	7.946	30.611
4t.tr.	6.763	8.225	1.584	8.470	25.042	3.750	6.793	10.543	35.585
2001	6.577	8.206	1.572	8.549	24.904	3.827	5.497	9.324	34.228
1r.tr.	6.927	8.643	1.660	8.903	26.133	3.810	5.122	8.932	35.065
2n.tr.	6.353	7.864	1.512	7.960	23.689	2.002 ¹	2.380 ¹	4.382 ¹	n.d.

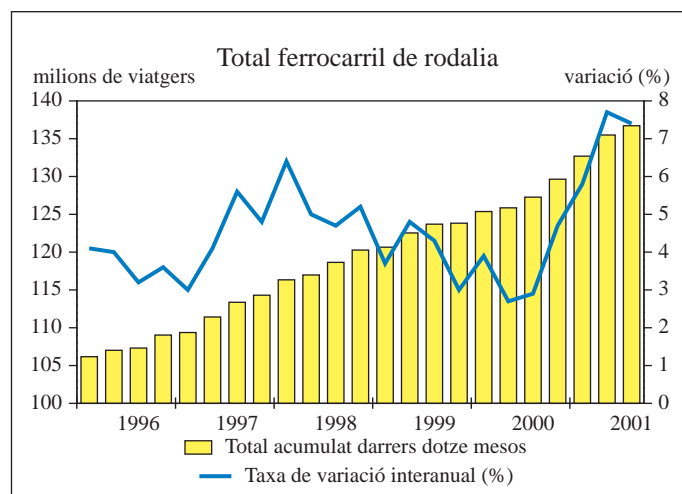
¹ Dades corresponents a juliol i agost

RENFE. C1: Maçanet-Mataró-Barcelona-Aeroport/T'Hospitalet; C2: Sant Vicenç-Vilanova-Barcelona-Granollers-Maçanet; C3: Vic-Barcelona-T'Hospitalet; C4: Manresa-Terrassa-Barcelona-Vilafranca-Sant Vicenç. FGC. Línia Llobregat-Anoia: Barcelona-Igualada/Manresa; Metro Vallès: Barcelona-Terrassa/Sabadell.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per RENFE i pels Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.

Variació (%)	3r.tr.2001/ 3r.tr.2000	1r.sem.2001/ 1r.sem.2000	2000/1999	1999/1998
RENFE	4,5	10,1	4,4	1,8
C1	2,0	7,6	5,0	0,9
C2	6,0	11,1	3,5	2,6
C3	4,3	11,0	4,0	2,3
C4	5,2	10,9	4,9	1,7
FGC	n.d.	6,9	5,6	6,1
Llobregat-Anoia	n.d.	9,9	8,6	13,8
Metro Vallès	n.d.	4,8	3,7	2,0
Total Rodalia	n.d.	9,2	4,7	3,0

En total, l'ATM ha comptabilitzat més de 390 milions de viatges en el conjunt del transport públic metropolità durant el primer semestre d'enguany. Estimacions provisionals parlen d'un creixement interanual de l'ordre del quatre per cent. Un ritme expansiu lleument superior al d'un any abans que vindria a confirmar l'efecte positiu de la integració de tarifes.

Activitat turística

Visitants i pernoctacions als hotels de Barcelona			
Període	Pernoctacions	Visitants	Estada mitjana*
1990	3.795.522	1.732.902	2,2
1991	4.089.510	1.727.610	2,4
1992	4.333.420	1.874.734	2,3
1993	4.256.524	2.455.249	1,7
1994	4.704.681	2.663.887	1,8
1995	5.674.580	3.089.974	1,8
1996	6.341.380	3.061.994	2,1
1997	6.965.391	2.823.391	2,5
1998	7.400.337	2.969.490	2,5
1999	7.542.115	3.123.476	2,4
gn-fb	940.105	466.946	2,0
mç-ab	1.321.111	505.100	2,6
mg-jn	1.344.897	581.566	2,3
jl-ag	1.399.223	490.476	2,9
st-oc	1.429.368	581.807	2,3
nv-ds	1.107.411	497.581	2,3
2000	7.777.580	3.141.162	2,5
gn-fb	970.048	442.378	2,2
mç-ab	1.358.658	571.528	2,4
mg-jn	1.437.791	563.688	2,6
jl-ag	1.454.203	593.396	2,5
st-oc	1.432.128	567.108	2,5
nv-ds	1.124.752	403.064	2,8
2001			
gn-fb	1.012.905	447.982	2,3
mç-ab	1.389.851	582.395	2,4
mg-jn	1.470.712	630.348	2,3
jl-ag	1.467.614	600.901	2,7

* Dades expressades en nits.

Font: Tots els quadres i gràfics d'aquesta secció són d'elaboració pròpia a partir de l'enquesta d'activitat turística de Turisme de Barcelona.

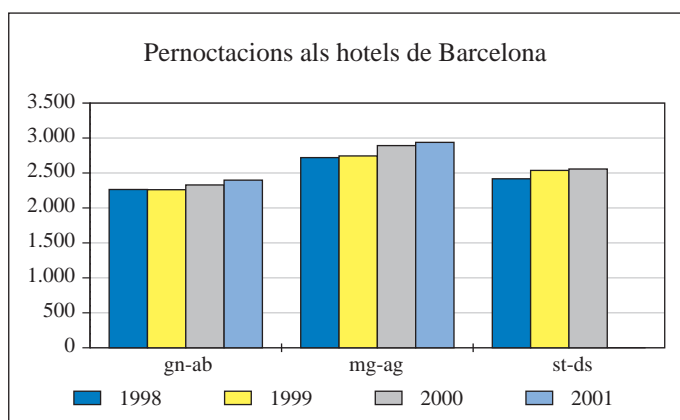
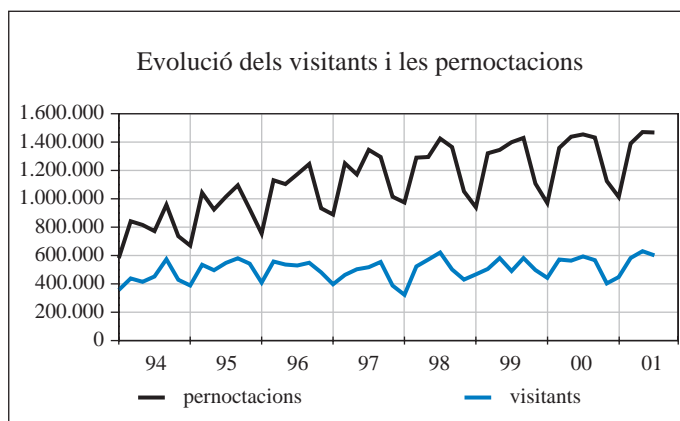
Variació (%)	Pernoctacions	Visitants
mg.-ag. 2001/mg.-ag. 2000	1,6	6,4
1r.sem. 2001/1r.sem. 2000	2,8	1,6
2000/1999	3,1	0,6
1999/1998	1,9	5,2

Malgrat que durant el període estival el nombre de pernoctacions registrades als hotels de Barcelona ha tornat a assolir nivells de màxims històrics, es confirma la moderació del ritme de creixement.

Efectivament, després de l'intens creixement que ha registrat l'activitat turística i hotelera al llarg de la passada dècada, les dades de primavera i estiu de 2001 reflecteixen un cert afebliment del ritme de creixement. Lluny d'acomplir-se algunes previsions pessimistes que havien aparegut abans de l'estiu, el balanç de l'activitat turística estival reflecteix encara força vitalitat, especialment si es compara amb l'evolució d'altres variables econòmiques que ja des de començament d'any havien registrat l'impacte de l'esmoreïment de l'activitat econòmica.

Activitat hotelera segons categoria

Categoria	Nivell d'ocupació (%)		Nombre de pernoctacions	Nombre de visitants
	En places	En habitacions		
(maig-juny 2001)				
H 5*	67,7	89,1	177.337	70.435
H 4*	70,7	87,4	641.541	291.128
H 3*	78,5	88,4	446.990	182.080
H 2*	78,9	85,5	134.077	63.259
H 1*	77,5	82,3	70.767	23.447
Total	74,9	87,3	1.470.712	630.349
(juliol-agost 2001)				
H 5*	82,5	87,2	219.587	99.812
H 4*	61,8	78,7	576.131	272.821
H 3*	78,0	80,2	456.943	163.808
H 2*	81,4	89,7	147.073	42.888
H 1*	73,2	77,3	67.880	21.572
Total	72,1	81,0	1.467.614	600.901

Enquesta d'activitat turística a Barcelona. Sèrie homogènia de visitants

	mg-jn 00	jl-ag 00	st-oc 00	nv-ds 00	gn-fb 01	mç-ab 01	mg-jn 01	jl-ag 01	1999	2000
Sexe (%)										
Homes	57,2	51,7	54,1	70,5	74,0	69,0	53,2	49,0	59,9	59,5
Dones	42,8	48,3	45,9	29,5	26,0	31,0	46,8	51,0	40,1	40,5
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
Edat (%)										
Menys de 18 anys	1,9	2,5	0,9	0,7	1,8	0,8	—	1,1	0,6	1,7
18-24	5,2	15,1	7,9	5,7	18,4	7,4	6,5	9,5	6,2	8,2
25-34	23,8	31,3	24,0	20,3	26,9	19,7	35,5	38,8	20,3	24,1
35-49	39,2	28,2	37,2	42,9	40,2	50,2	35,9	32,9	50,1	37,7
50-64	23,3	17,4	24,2	24,3	9,3	17,6	18,0	14,6	18,7	23,4
65 i més	6,6	5,5	5,8	6,0	3,4	4,3	4,1	3,1	4,1	4,9
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
Nacionalitat (%)										
Espanyola	26,6	21,8	19,8	39,7	41,5	44,3	30,3	25,0	41,1	29,1
<i>Madrid</i>	0,4	8,2	5,5	14,6	12,4	18,2	12,9	10,8	12,6	9,4
<i>País Basc</i>	1,1	2,0	1,7	4,6	5,9	6,6	5,2	4,3	1,8	2,5
<i>Andalusia</i>	3,2	2,4	2,8	4,7	4,1	3,7	2,9	2,4	4,5	4,1
<i>País Valencià</i>	1,9	2,5	2,7	7,5	6,1	5,5	3,5	2,9	5,7	4,2
<i>Altres</i>	11,0	6,7	7,1	8,3	13,0	10,3	5,8	4,6	16,5	8,9
Estrangera	73,4	78,2	80,2	60,3	58,5	55,7	69,7	75,0	58,9	70,9
<i>Francesa</i>	5,7	7,7	4,3	5,9	16,5	7,7	4,3	6,6	7,6	5,3
<i>Britànica</i>	10,1	11,5	10,8	12,9	13,7	19,8	10,9	10,2	13,3	11,2
<i>Italiana</i>	3,2	7,0	7,7	4,9	6,0	3,5	8,1	11,6	9,2	6,3
<i>Alemanya</i>	4,8	5,1	7,3	7,1	8,2	7,9	2,5	4,0	3,1	5,8
<i>Nord-americana</i>	17,4	21,0	17,0	8,4	3,4	4,6	15,6	18,9	7,9	13,5
<i>Japonesa</i>	2,3	1,8	2,9	2,4	0,3	2,1	2,3	1,4	0,7	2,0
<i>Amèrica llatina</i>	9,6	7,0	8,3	5,8	3,3	2,9	10,1	6,2		
<i>Altres</i>	29,9	24,1	30,2	18,7	10,4	10,1	15,9	16,1	17,1	26,8
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
Professió de l'enquestat (%)										
Professional liberal	22,2	8,2	18,0	19,4	11,8	16,8	24,0	19,2	10,5	14,3
Alt directiu	16,9	11,9	13,8	18,5	9,5	20,6	14,2	10,2	15,0	13,0
Quadres intermedis	13,5	15,4	15,2	9,4	13,2	21,6	13,4	9,3	5,2	12,3
Empleat	20,5	32,7	22,2	16,5	12,0	9,6	15,9	19,3	21,1	20,5
Tècnic superior	4,3	0,7	2,6	12,0	10,1	11,5	10,7	14,0	9,1	6,8
Estudiant	5,3	16,4	7,7	6,0	25,9	8,8	8,2	15,1	6,6	8,3
Mestressa de casa	4,1	4,3	6,5	4,3	5,0	3,4	6,0	5,0	6,9	4,5
Altres	13,2	10,4	14,0	13,9	12,5	7,7	7,6	7,9	25,6	20,3
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-

En particular, els mesos de maig i juny han estat especialment positius, amb un augment del 2,3 per cent del nombre de pernoctacions i un espectacular 11,8 de visitants. El creixement de juliol i agost ha estat més lleuger, d'un 0,9 per cent les pernoctacions i un 1,3 els visitants. En tot cas, si comparem l'acumulat anual del 2001 respecte al de l'any passat, les pernoctacions augmenten en 120.000 –un 2,3 per cent– i el nombre de visitants en 90.000 –un 4,2 per cent–; un creixement, en aquest darrer cas, fins i tot superior al registrat en el conjunt del 2000. Com a dada complementària d'aquest context turístic expansiu, cal dir que Catalunya s'ha convertit en el primer destí turístic espanyol durant els mesos d'estiu.

Si bé la incertesa després dels atemptats terroristes als Estats Units és la tònica dominant en el sector turístic a nivell internacional...

Després de la commoció inicial, el sector turístic no és més que una parcel·la de les moltes que estan dominades a nivell internacional per la preocupació i la incertesa. Els esforços en el disseny d'estratègies polítiques, militars, diplomàtiques, humanitàries o econòmiques no permeten entreveure encara l'abast de la crisi, però és evident que el sector turístic és, juntament amb el del tràfic aeri, altament sensible a aquest tipus d'esdeveniments i més encara si es tracta d'una crisi internacional de la magnitud d'aquesta.

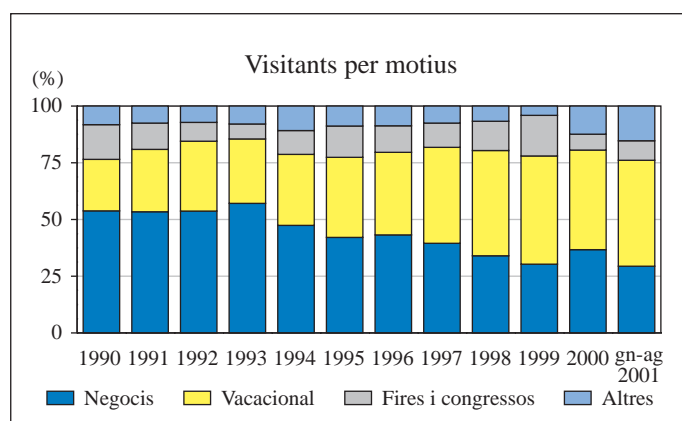
Enquesta d'activitat turística a Barcelona. Sèrie homogènia de visitants (continuació)

	mg-jn 00	jl-ag 00	st-oc 00	nv-ds 00	gn-fb 01	mç-ab 01	mg-jn 01	jl-ag 01	1999	2000
Motiu de la visita(%)										
Comercial/Negocis/Professionals	32,0	27,4	35,8	41,0	28,2	40,2	31,2	17,9	30,3	36,7
Turisme	44,5	57,0	38,5	45,0	54,1	37,3	43,2	54,0	47,7	43,9
Fires	0,5	2,5	2,3	4,3	4,4	10,6	3,0	3,5	7,5	2,7
Congressos	7,2	1,0	4,5	3,9	0,9	6,3	3,5	1,7	10,4	4,2
Etapa viatge	2,2	0,3	9,1	2,8	3,5	1,2	8,6	15,0	1,5	2,7
Motius familiars i acompanyants	0,0	0,0	0,0	0,0	3,7	1,2	4,9	1,0	0,3	0,3
Altres	13,6	11,8	9,8	3,0	5,2	3,2	5,6	6,9	2,3	9,5
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
Repetitivitat de la visita (%)										
No cap vegada	45,3	50,1	28,6	28,6	44,9	34,4	57,4	65,6	41,5	42,2
Una vegada o més	54,7	49,9	71,4	71,4	55,1	65,6	42,6	34,4	58,5	57,8
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
Mitjà de transport utilitzat (%)										
Avió	76,9	66,3	65,6	65,6	42,2	70,2	68,0	57,5	63,9	68,4
Vehicle propi	8,1	16,1	17,1	17,1	42,7	18,7	13,7	21,0	21,4	15,0
Autocar/Autobús	3,6	3,1	3,3	3,3	9,0	4,7	4,7	3,5	5,3	3,8
Tren	8,6	10,8	11,9	11,9	6,1	5,1	10,0	12,0	8,1	10,5
Altres	2,8	3,7	2,1	2,1	0,0	1,3	3,6	6,0	1,3	2,3
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
Durada de l'estada mitjana a la ciutat										
Dies	3,5	3,4	3,5	3,7	3,2	3,1	3,2	3,5	3,1	3,4
Nits	2,6	2,5	2,5	2,8	2,6	2,4	2,3	2,7	2,4	2,5
Acompanyat per (%)										
Sol	15,3	23,1	24,8	29,0	26,5	31,7	26,9	16,1	28,0	22,7
Amic/compans	36,0	35,2	39,8	36,3	34,6	33,6	31,5	37,7	26,3	35,1
Amb la família	35,6	41,3	33,0	31,0	29,2	26,7	36,6	40,2	40,7	33,0
Amb fills	4,7	9,2	3,8	7,0	4,9	4,1	4,6	9,7	5,3	7,8
Sense fills	30,9	32,1	29,2	24,0	24,3	22,6	32,0	30,5	35,4	25,2
Grup organitzat	13,1	0,4	5,7	3,5	7,1	6,7	4,2	4,5	3,1	7,5
Altres	0,0	0,0	2,1	0,2	2,6	1,3	0,8	1,5	1,9	1,7

Són moltes les conseqüències que pot tenir sobre el sector turístic mundial la situació actual i haurem d'esperar uns mesos per veure l'abast de les mateixes a Barcelona, especialment pel que fa al visitant nord-americà, ja sigui turista, alt executiu o assistent a congressos i, en especial, als segments de l'allotjament en hotels de quatre i cinc estrelles, la realització de creuers pel Mediterrani o la despesa en compres. A banda del turisme, aquest esdeveniment també pot tenir una incidència directa en la realització de congressos, convencions i reunions i, de fet, sembla que la videoconferència comença a prendre cos com a alternativa seriosa als viatges dels professionals i executius.

...també és cert que la reorganització dels fluxos internacionals de turistes pot renovar l'atractiu de Barcelona com a destinació turística, especialment en el mercat europeu.

D'entre els efectes immediats de la crisi destaquen el replegament del visitant nord-americà, la pràctica cancel·lació de viatges a països àrabs i musulmans, i la disminució del nombre de creuers per la Mediterrània oriental i meridional. La llunyania de Barcelona dels focus físics de tensió evitarà, sens dubte, un retrocés del turisme tan important com es pot imaginar a d'altres zones, i, en canvi, sembla evident que es pot beneficiar d'una redistribució del turisme nacional i de l'europeu.

L'augment de l'oferta hotelera alleugereix els elevats nivells d'ocupació.

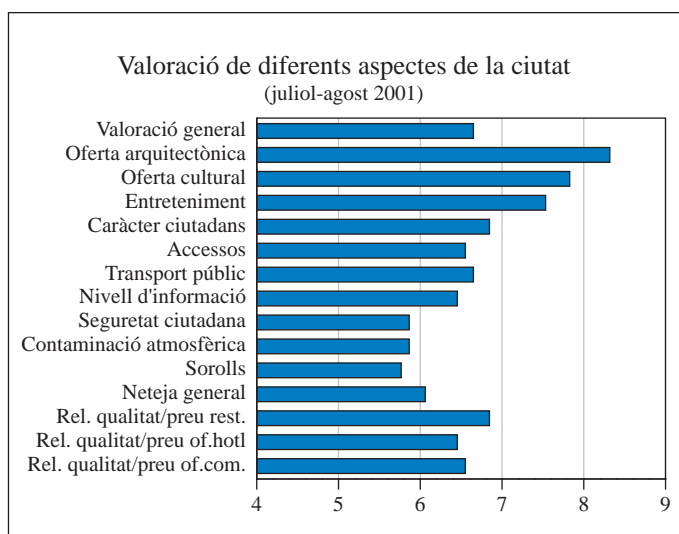
Quant a l'ocupació hotelera hi ha un lleuger descens respecte al mateix quadrimestre de l'any 2000. La taxa d'ocupació ha passat, al bimestre maig-juny, d'un 92,8 per cent a un 87,3, i al juliol i agost, d'un 85,3 a un 81 per cent d'habitacions ocupades. Aquesta disminució d'aproximadament cinc punts percentuals de la taxa d'ocupació ha estat força general a totes les categories hoteleres, la disminució d'aquests cinc punts percentuals de la taxa d'ocupació ha estat quasi idèntica. Això reflecteix una ocupació certament elevada, però no plena.

Enquesta d'activitat turística a Barcelona. Sèrie homogènia de visitants (continuació)

	mg-jn 00	jl-ag 00	st-oc 00	nv-ds 00	gn-fb 01	mç-ab 01	mg-jn 01	jl-ag 01	1999	2000
Distribució de la despesa extrahotelera (%)										
Menjar/beguda	55,0	48,0	53,0	49,0	47,0	51,0	58,0	57,0	58,0	54,0
Compres	14,0	16,0	11,0	20,0	25,0	24,0	16,0	19,0	19,0	15,0
Entreteniment	15,0	19,0	19,0	13,0	18,0	12,0	15,0	18,0	10,0	15,0
Transport intern	11,0	17,0	16,0	16,0	10,0	12,0	11,0	6,0	11,0	13,0
Altres	5,0	0,0	1,0	2,0	0,0	1,0	0,0	0,0	2,0	3,0
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-
Valoració dels enquestats sobre els següents punts (Mitjana sobre la base d'una valoració de l'1 al 10)										
Oferta arquitectònica	8,4	8,8	9,0	8,7	8,7	7,8	7,7	8,4	8,0	8,5
Oferta cultural	8,1	8,4	8,7	8,2	8,1	7,3	7,3	7,9	7,9	8,3
Entreteniment	7,9	8,3	8,5	7,9	8,1	7,2	6,9	7,6	7,7	8,1
Caràcter/amabilitat dels ciutadans	7,5	7,6	7,7	7,2	8,0	7,1	6,8	6,9	7,4	7,6
Accessos	7,7	7,9	7,7	7,6	7,9	6,8	6,3	6,6	7,4	7,8
Transport públic	7,7	7,6	7,9	7,6	7,7	6,8	6,4	6,7	7,3	7,8
Nivell d'informació	7,0	7,6	7,6	7,6	7,5	6,6	6,2	6,5	7,3	7,5
Seguretat ciutadana	7,0	7,1	7,1	7,0	7,0	6,0	5,8	5,9	6,7	7,0
Contaminació atmosfèrica	6,2	6,6	6,9	6,7	7,1	6,2	5,5	5,9	6,0	6,4
Sorolls	6,0	6,5	6,5	6,5	7,0	6,1	5,4	5,8	6,1	6,2
Neteja general de la ciutat	6,3	6,9	6,7	6,8	6,6	6,1	5,9	6,1	6,4	6,6
Relació qualitat/preu oferta restauració	7,7	7,9	8,0	7,5	7,5	6,8	6,2	6,9	7,4	7,7
Relació qualitat/preu oferta hotelera	7,3	7,9	7,9	7,4	7,2	6,6	6,1	6,5	7,2	7,4
Relació qualitat/preu oferta comercial	8,0	7,9	7,9	7,5	7,4	6,8	6,1	6,6	7,3	7,8

L'ocupació hotelera per categories segueix la tendència iniciada l'estiu passat: disminueixen lleugerament les pernoctacions als hotels d'una i dues estrelles en favor dels de cinc estrelles, que han concentrat un 15 per cent del total de pernoctacions als mesos de juliol i agost i han tingut l'índex més alt d'ocupació en qualsevol categoria, un 82,5 per cent sobre el total de places. D'altra banda i com és habitual, als hotels de tres i quatre estrelles és on es continua allotjant la majoria dels visitants, entre el 70 i el 75 per cent del total.

Els motius de visita són els habituals en aquests mesos estivals, quan l'interès turístic i vacacional segueix sent el motiu principal per venir a Barcelona i es manté en una proporció quasi idèntica a la de l'any passat: un 43,2 per cent al bimestre maig i juny i un 54 per cent al juliol i agost. Cal destacar un significatiu augment durant tot el quadrimestre de visitants que passen per Barcelona com a etapa de viatge, arribant al 15 per cent del total de visitants. Per contra, els motius professionals i per negocis perden importància durant aquests mesos, especialment durant el bimestre de juliol i agost, en què ha minvat fins a fregar les cent-mil persones, la xifra més baixa dels darrers anys.

Quant al perfil dels visitants que han pernoctat als hotels de Barcelona durant els mesos d'estiu, la novetat és que per primer cop el nombre de dones supera el d'homes; l'edat dels visitants ha baixat, arribant per primer cop fins al 50 per cent les persones menors de 35 anys; la xifra d'estrangers és més elevada que durant la resta de l'any, encara que s'ha recuperat el nombre de turistes espanyols respecte a aquestes mateixes dates de l'any 2000 i el nombre de madrilenys s'ha mantingut des de començaments d'any. Aquest fet explica que l'avió, encara que ha estat el mitjà de transport més utilitzat, hagi deixat més protagonisme que d'altres estius al cotxe i al tren.

Pel que fa als visitants estrangers, hi ha un revifament dels visitants italians i nord-americans i una davallada dels alemanys respecte l'estiu passat. Destaca la presència de visitants d'Amèrica llatina, que ja se situa pels volts del 10 per cent del total de visitants de la ciutat. I també destaca un major nombre de tècnics superiors, mestresses de casa i estudiants que en altres èpoques de l'any. Tot i això, el nombre de professionals liberals és especialment alta, arribant al 24 per cent del total al maig i juny i al 19,2 per cent al juliol i agost.

Una altra dada que augmenta a l'estiu és el nombre de visitants que han estat per primera vegada a Barcelona, que en aquest cas ha estat un percentatge especialment alt, gairebé dos terços del total. L'indicador menys variable és el de l'estada mitjana, que és de 2,3 nits i 3,2 dies al tercer bimestre d'enguany i que puja fins a 2,7 nits i 3,5 dies d'estada durant el juliol i agost. Des del 1996 aquestes xifres es mantenen estables, encara que és destacable que Barcelona és una de les ciutats europees on es registren estades més llargues, si exceptuem Londres.

Si parem atenció a la despesa extrahotelera dels visitants, el més destacable és que les compres han perdut una mica de pes respecte als sis mesos anteriors, que havien estat espectaculars, arribant al 25 per cent del total de despesa extrahotelera i fent de Barcelona la ciutat espanyola on més compres fan els turistes. Aquesta lleugera davallada no impedeix que s'hagi superat la despesa en compres de l'estiu passat.

Per acabar, comentarem la valoració que fan els visitants dels diferents aspectes de la ciutat. Continua la lleugera davallada iniciada al març d'enguany, cosa que fa que la puntuació mitjana sigui aproximadament d'un punt inferior a la de l'estiu del 2000, encara que als mesos de juliol i agost hi ha un cert revifament, en especial a les puntuacions d'oferta arquitectònica, cultural i d'entreteniment, que tornen a ser els aspectes més apreciats.

Els aspectes menys valorats són el nivell de sorolls, la contaminació atmosfèrica i la seguretat ciutadana. Aquest darrer punt ha caigut després d'haver tingut unes puntuacions superiors al 7 sobre 10 durant tot l'any passat. Per últim, destacar que la relació qualitat/preu tant de l'oferta hotelera com comercial i de restauració han davallat notablement. Una variació que tant pot provenir dels canvis en el perfil del turisme i la seva procedència –augmenten els joves i els turistes procedents de la resta d'Espanya i els italians–, com de variacions dels preus o de la qualitat de l'oferta.

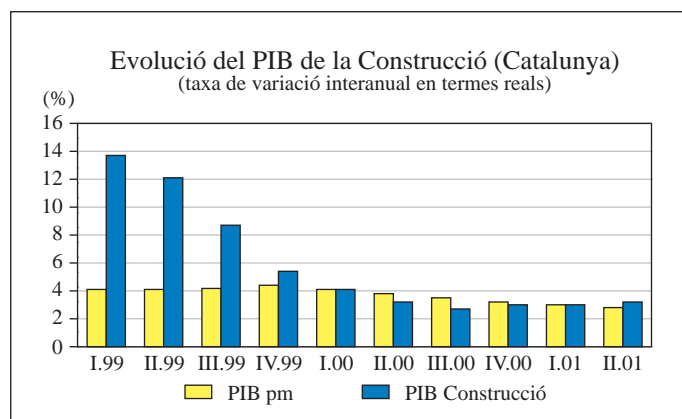
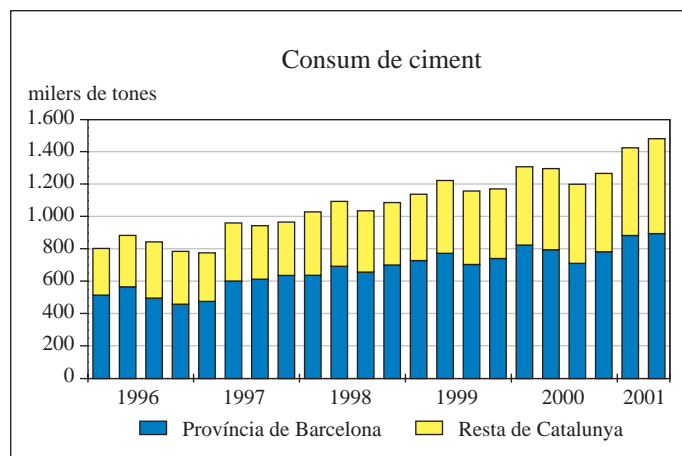
V. Construcció i mercat immobiliari

Consum de ciment

Consum aparent de ciment				
	Província de Barcelona		Catalunya	
	Tones	/Cat (%)	Tones	/Esp (%)
1990	2.613.640	68,9	3.793.304	13,3
1991	2.532.335	69,3	3.652.683	12,7
1992	2.502.844	66,8	3.745.209	14,4
1993	2.145.106	68,2	3.143.324	13,8
1994	2.171.980	67,8	3.202.300	13,3
1995	2.198.691	64,0	3.434.545	13,5
1996	2.039.171	61,7	3.306.759	13,4
1997	2.331.280	63,9	3.650.359	13,6
1998	2.691.974	63,4	4.249.189	13,7
1999	2.949.427	62,9	4.692.549	13,6
1r.tr.	729.223	64,0	1.138.935	13,9
2n.tr.	765.091	63,9	1.197.254	13,4
3r.tr.	704.758	60,8	1.158.937	13,1
4t.tr.	750.355	62,7	1.197.423	13,9
2000	3.118.434	61,4	5.077.249	13,2
1r.tr.	825.353	63,0	1.309.757	14,0
2n.tr.	796.856	61,4	1.298.440	13,5
3r.tr.	712.641	59,3	1.201.406	13,4
4t.tr.	783.584	61,8	1.267.646	12,1
2001				
1r.tr.	884.248	62,0	1.425.909	14,4
2n.tr.	895.904	60,4	1.482.221	13,3

Nota: Les dades dels darrers dotze mesos són provisionals.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per Oficemen.

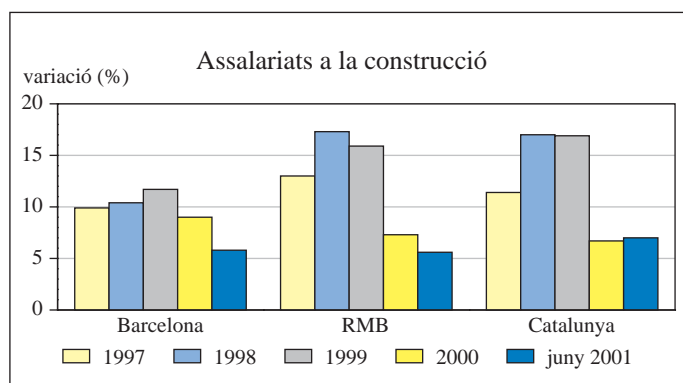

L'alentiment de l'activitat al sector de la construcció és menor de l'esperat gràcies al repunt de l'obra civil.

A mesura que avança l'any es confirma que les dades d'evolució d'activitat del conjunt del sector s'allunyen de les febles expectatives de creixement que s'instal·laren entre els experts des que es confirmà que s'entrava en una fase d'alentiment de l'activitat. Tant a Catalunya com a Espanya les dades disponibles revelen que les taxes de creixement del sector durant el segon trimestre d'enguany són, primer, més elevades que les dels darrers trimestres i, segon, de nou lleument superiors a les del conjunt de l'economia.

Aquesta recuperació es deu al repunt de l'obra civil, que, en aquests mesos, està actuant com a contrapunt a la davallada de la construcció d'habitatges. Així, al costat dels pobres resultats de la construcció residencial –que s'analitzen en el següent apartat de la publicació–, la licitació oficial ha augmentat a Catalunya un 41,8 per cent durant els primers cinc mesos de l'any. L'evolució del sector a Barcelona presenta un perfil molt similar, perquè l'efecte arrossegador de les infraestructures que estan en curs o a punt d'iniciar-se –a la desembocadura del Besòs, al port, al primer cinturó, a la Diagonal, etc.–, està concentrant molts dels efectius i dels recursos que en altres fases del cicle expansiu estaven abocats a la construcció residencial. Això explica el dinamisme d'indicadors d'activitat real com el consum de ciment o la mà d'obra assalariada en el sector.

Variació (%)	prov. Barcelona	Catalunya
2n.tr.2001/2n.tr.2000	12,4	14,2
1r.sem. 2001/1r.sem.2000	9,7	11,5
2000/1999	5,7	8,2
1999/1998	9,6	10,4

Construcció d'habitatges										
Període	Barcelona		Resta RMB		Regió Metropolitana		Resta Catalunya		Catalunya	
	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats
1989	4.720	3.218	22.532	17.373	27.252	20.591	36.398	25.010	63.650	45.601
1990	2.724	2.431	14.841	15.988	17.565	18.419	19.797	24.105	37.362	42.524
1991	2.157	2.503	14.725	14.403	16.882	16.906	16.468	20.488	33.350	37.394
1992	2.819	4.103	15.217	12.189	18.036	16.292	16.265	14.688	34.301	30.980
1993	2.336	2.708	18.953	15.114	21.289	17.822	14.678	15.857	35.967	33.679
1994	2.756	2.130	22.876	16.720	25.632	18.850	16.810	13.964	42.442	32.814
1995	3.109	2.641	22.161	19.299	25.270	21.940	17.926	14.607	43.196	36.547
1996	4.088	2.540	25.580	22.316	29.668	24.856	17.179	14.956	46.847	39.812
1997	5.314	3.740	32.445	21.817	37.759	25.557	20.542	14.933	58.301	40.490
1998	6.458	3.918	36.280	25.711	42.738	29.629	29.038	17.820	71.776	47.449
1999	6.558	3.696	33.717	24.548	40.275	28.244	37.993	21.631	78.268	49.875
1r. tr.	2.054	954	8.614	5.505	10.668	6.459	9.636	3.781	20.304	10.240
2n.tr.	1.616	1.308	9.494	6.902	11.110	8.210	11.458	6.240	22.568	14.450
3r.tr.	1.428	825	7.427	5.495	8.855	6.320	7.801	6.075	16.656	12.395
4t.tr.	1.460	609	8.182	6.646	9.642	7.255	9.098	5.535	18.740	12.790
2000	4.745	4.543	32.205	23.966	36.950	28.509	37.675	25.715	74.625	54.224
1r. tr.	1.362	1.372	9.570	5.198	10.932	6.570	10.431	6.405	21.363	12.975
2n.tr.	1.196	980	9.788	7.263	10.984	8.243	11.388	7.686	22.372	15.929
3r.tr.	983	886	5.189	5.170	6.172	6.056	7.355	5.820	13.527	11.876
4t.tr.	1.204	1.305	7.658	6.335	8.862	7.640	8.501	5.804	17.363	13.444
2001										
1r. tr.	847	893	7.180	6.897	8.027	7.790	9.878	7.269	17.905	15.059
2n.tr.	1.299	1.158	6.758	8.035	8.057	9.193	8.601	7.308	16.658	16.501
3r.tr.	761	703	5.841	5.362	6.602	6.065	6.528	5.354	13.130	11.419

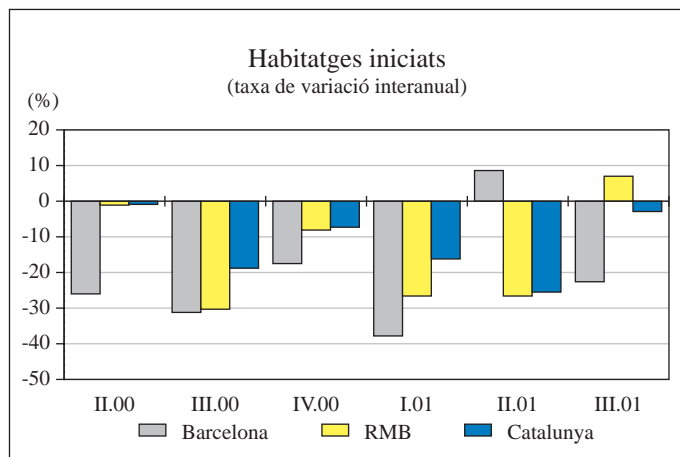
Notes: fins a 1994 les dades inclouen reformes i ampliacions. No es comptabilitzen els habitatges públics en la seva totalitat.

Font: Explotació dels visats d'obra residencial i dels certificats finals d'obra dels Col·legis d'Aparelladors de Catalunya. Direcció General d'Actuacions Concertades, Arquitectura i Habitatge. Generalitat de Catalunya. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Barcelona		Resta RMB	
	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats
3r.tr.2001/3r.tr.2000	-22,6	-20,7	12,6	3,7
1r.sem.2001/1r.sem.2000	-16,1	-12,8	-28,0	19,8
2000 / 1999	-27,6	22,9	-4,5	-2,4
1999 / 1998	1,5	-5,7	-7,1	-4,5

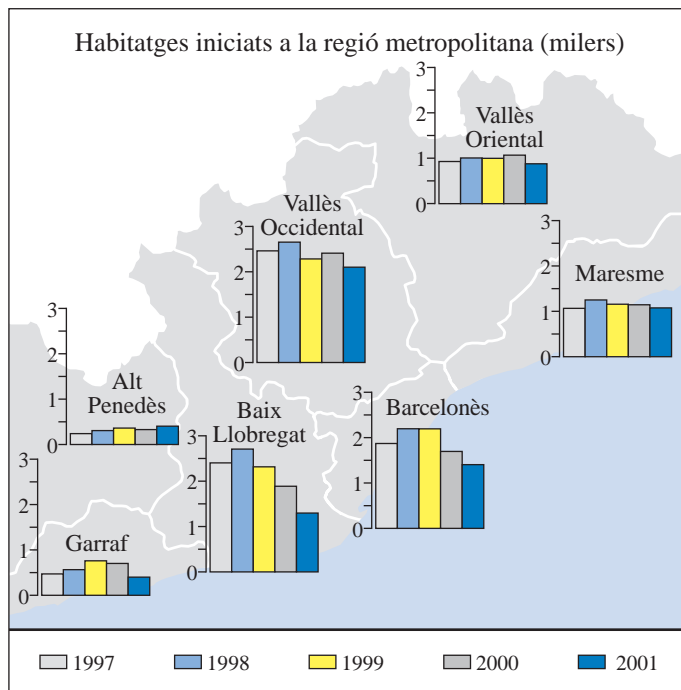
Malgrat que l'activitat constructora manté una trajectòria més dinàmica que la resta d'activitats, l'edificació residencial està situada en una fase cíclica descendent.

L'estreta vinculació que tradicionalment ha mantingut el sector de la construcció amb el cicle econòmic feia pensar, a començament d'any, que aquest sector se sumaria més aviat que tard a la fase descendent que enfilava l'activitat econòmica general. El temps ha demostrat que es pecava d'excessiu pessimisme i que, si bé és cert que en molts altres sentits i àmbits la situació actual és pitjor del que es podia imaginar, en el sector de la construcció semblen haver-se renovat els elements per considerar que la fase expansiva no s'ha tancat encara.

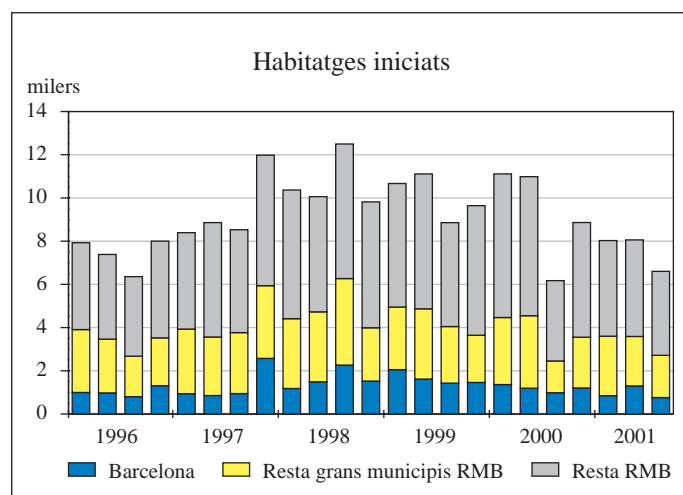
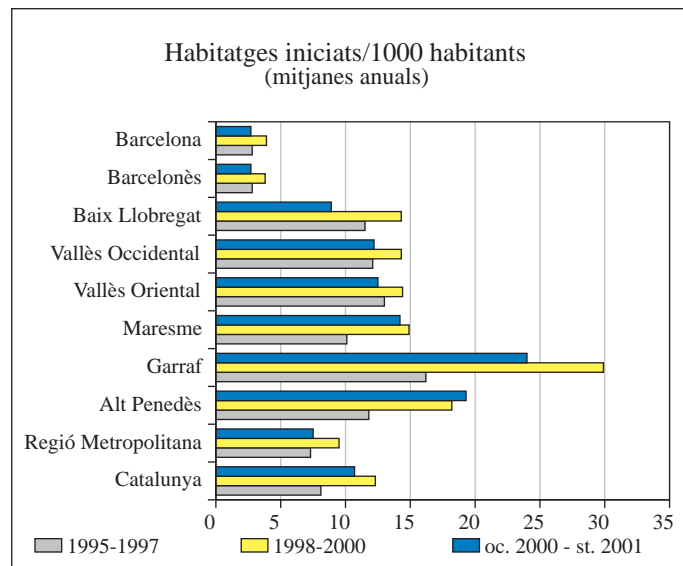
Habitatges iniciats a les comarques de la RMB

	1999	2000	3r.tr.2001
Alt Penedès	1.447	1.316	294
Baix Llobregat	9.262	7.550	1.441
Barcelonès	8.775	6.783	1.173
Garraf	3.040	2.807	376
Maresme	4.626	4.579	1.103
Vallès Occidental	9.130	9.641	1.544
Vallès Oriental	3.995	4.274	671

Nota: les dades són mitjanes trimestrals

La intensificació del ritme d'activitat de l'obra civil, absolutament determinada per la iniciativa de les diverses administracions públiques, ha permès que aquest sector sigui l'únic la trajectòria del qual es pugui qualificar d'expansiva, tant a Catalunya com a Espanya. Un fet doblement interessant perquè el motor que ha arrossegat a l'alça el sector durant els darrers cinc anys –la construcció residencial– està emetent senyals més que evidents de que la seva contribució al creixement està, ara per ara, minvant de forma acusada. Un fet que avança un menor ritme d'activitat real del sector pel 2002.

Vegem-ho amb números: el nombre d'habitatges iniciats a Barcelona durant els tres primers trimestres de l'any és inferior en un 17,9 per cent als iniciats en el mateix període de l'any anterior. La davallada és, aproximadament, del mateix ordre que la registrada al conjunt de la regió metropolitana –19,2 per cent–, o a Catalunya –16,7 per cent–, el que prova que es tracta d'un fenomen estès que afecta tots els àmbits, inclosos aquells on predominen els habitatges destinats a segona residència i a usos turístics. Aquests descensos contrasten amb l'evolució dels habitatges acabats que encara presenten un perfil expansiu, fent-se ressò del creixement dels habitatges iniciats en el bimestre 1999-2000. Així, l'obra nova que s'està lliurant als clients en el que va d'any ha augmentat un 10,4 per cent a la regió metropolitana i un 5,4 per cent a Catalunya.

Habitatges iniciats als grans municipis de la RMB			
	2000	3r.tr.2001	Variació (%) ¹
Barcelona	4.745	761	-17,8
l'Hospitalet de Llobregat	499	48	17,3
Badalona	1.138	316	-13,5
Sabadell	1.476	65	-16,2
Terrassa	2.285	493	9,4
Santa Coloma de Gramenet	291	48	-29,2
Mataró	1.029	278	-6,8
Cornellà de Llobregat	450	56	30,9
Sant Boi de Llobregat	459	222	23,7
el Prat de Llobregat	211	76	-39,2
Rubí	1.145	153	-38,8
Viladecans	494	69	39,9
Granollers	346	77	-14,6
Cerdanyola del Vallès	456	54	-55,9
Total municipis grans	15.024	2.716	-10,9
Total RMB	36.950	6.602	-16,4
Total Catalunya	74.625	13.130	-14,4

1. Variació interanual dels darrers dotze mesos.

Font: Direcció General d'Actuacions Concertades, Arquitectura i Habitatge. Generalitat de Catalunya. Elaboració pròpia.

Anticipant un refredament de la demanda residencial, les empreses promotores i constructors redueixen el nombre de noves promocions a iniciar.

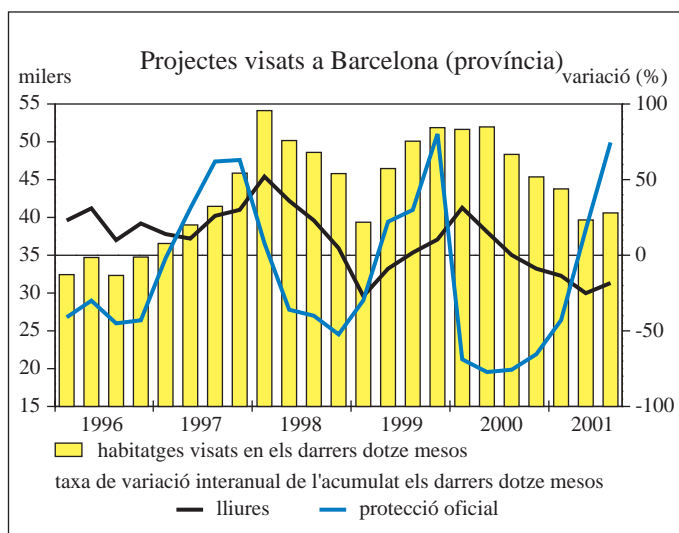
Les particularitats del moment actual no s'acaben aquí. La reducció de l'obra nova iniciada no es veu precedida de cap manera d'una contracció del mercat immobiliari de magnitud comparable. Les dades disponibles fins ara, corresponents a la primera meitat de l'any, mostren, primer, que la demanda manté un to força saludable; segon, que la pressió d'aquesta empeny els preus a l'alça amb una magnitud molt més elevada del que s'esperava; i, tercer, que malgrat l'augment dels preus, el ritme de transaccions comptabilitzades i d'hipoteques constituïdes no defalleix. Cal matisar, no obstant això, que s'espera que durant la segona meitat de l'any es redueixi notablement el dinamisme d'aquest mercat.

El replegament de promotors i constructors es basa més en les expectatives d'afebliment de la demanda que, per alguns experts, s'ha de concretar molt ràpidament en els darrers mesos d'enguany. Per una banda, és clar que l'anomenat "efecte euro" ha entrat ja en l'estació terminal i, previsiblement, les compravendes que han estat avançades i empeses per aquest motiu ja estant arribant a la seva fi.

Projectes d'habitatges visats pel Col·legi d'Arquitectes (Província de Barcelona)					
Any	1r.trim	2n.trim	3r.trim	4t.trim	Total
Nous					
1990	6.104	5.482	5.059	3.844	20.489
1991	5.521	5.558	4.728	5.763	21.570
1992	5.652	6.150	5.936	4.130	21.868
1993	4.959	6.826	4.803	6.142	22.730
1994	6.337	7.329	6.970	7.108	27.744
1995	7.547	6.801	10.154	6.382	30.884
1996	9.099	9.066	7.780	8.813	34.758
1997	10.894	11.518	10.238	13.205	45.855
1998	19.164	7.558	8.671	10.404	45.797
1999	12.731	14.656	12.290	12.195	51.872
2000	12.500	14.984	8.654	9.221	45.359
2001	10.912	10.876	9.585		
Rehabilitats					
1996	652	1.202	1.006	1.316	4.176
1997	916	1.139	1.061	2.153	5.269
1998	1.807	952	1.242	1.542	5.543
1999	2.263	2.506	1.972	2.571	9.312
2000	2.219	2.411	1.677	1.692	7.999
2001	2.255	1.961	1.513		

Font: Col·legi d'Arquitectes de Catalunya. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Total	Nous	Rehabilitats
3r.tr.2001/3r.tr.2000	7,4	10,8	0,0
1r.sem.2001/1r.sem.2000	-19,0	-20,7	-8,9
2000/1999	-12,8	-12,6	-14,1
1999/1998	33,9	13,3	68,0

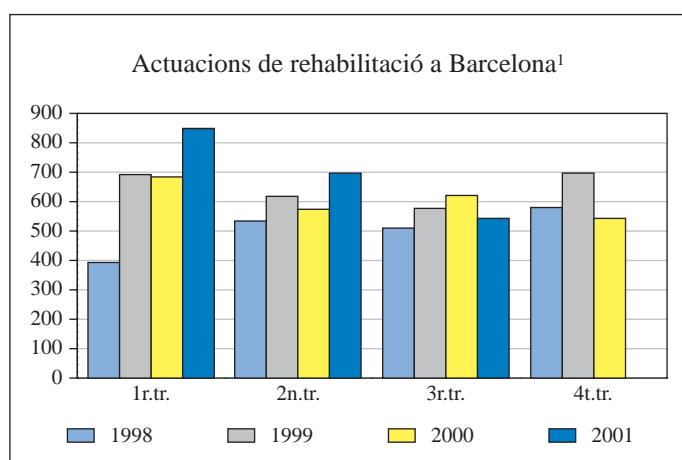

Habitatges iniciats i acabats a Barcelona

	iniciats				Acabats			
	1999	2000	gn.-st.2001	Var (%) ¹	1999	2000	gn.-st.2001	Var (%) ¹
1. Ciutat Vella	126	80	208	195,9	273	158	87	68,9
2. l'Eixample	480	323	401	29,2	438	373	428	4,9
3. Sants-Montjuïc	628	438	336	-27,9	471	349	363	46,2
4. Les Corts	243	114	31	-74,7	91	73	72	211,1
5. Sarrià-Sant Gervasi	357	117	211	43,3	170	361	173	-9,7
6. Gràcia	250	137	145	-1,7	285	213	92	-12,2
7. Horta-Guinardó	339	288	238	-5,8	285	239	210	-29,7
8. Nou Barris	477	220	221	10,1	171	280	51	-13,5
9. Sant Andreu	946	1.199	263	-53,1	649	631	260	-30,9
10. Sant Martí	2.628	1.802	831	-17,1	845	1.832	1.009	20,1
Sense dades	84	27	22	106,3	31	34	9	-79,1
Barcelona	6.558	4.745	2.907	-17,8	3.709	4.543	2.754	5,5

1. Variació interanual dels darrers dotze mesos.

Font: Direcció d'Actuacions Concertades, Arquitectura i Habitatge de la Generalitat de Catalunya, a partir dels certificats finals d'obra dels col·legis d'aparelladors.

1. Sol·licituds de subvenció presentades a la campanya "Barcelona posa't guapa".

Font: Institut Municipal del Paisatge Urbà i la Qualitat de Vida.

Cal, a més, no oblidar que aquesta situació es produeix després d'una dècada en la que la provisió i l'accés a l'habitatge han constituït elements de preocupació i actuació dels poders públics, amb dos plans de l'habitatge com a màxims exponents d'aquesta intervenció. La combinació d'aquests elements amb una davallada molt important dels tipus d'interès han contribuït a facilitar l'adquisició d'un habitatge a un segment important de la població. En definitiva, que la demanda minvarà a partir del 2002, també, perquè en aquests darrers anys s'ha satisfet en una proporció important. En aquest context, no és estrany que les empreses constructores optin per diversificar les seves activitats i s'orientin –si tenen possibilitats i dimensió suficient–, cap a l'obra pública o cap a d'altres sectors de sostre per a usos productius.

Però essencialment el retraïment de la demanda tradicional que compra un habitatge com a bé d'ús vindrà de la mà del canvi de tendència de la confiança dels consumidors. En una situació amb uns nivells de preus com els que s'han assolit recentment, el progressiu refredament de l'economia –del qual hi ha consciència més ferma arran dels successos de l'onze de setembre–, i el seu impacte negatiu sobre el mercat de treball i les rendes familiars són elements que contribuiran a debilitar la demanda residencial. En aquesta situació, un descens dels tipus d'interès no és decisiu per a canviar l'orientació d'aquesta demanda.

Sostre previst a les llicències d'obres aprovades									(m²)
	Sostre nou							Reforma i Ampliació	Total¹
	Residencial	Aparcament	L.comercials	Oficines	Equip.i hotels	Indús. i altres	Total nou		
1990	451.787	629.003	241.413	267.339	301.827	111.789	2.003.158	202.625	2.205.783
1991	252.847	435.874	122.016	202.940	127.512	55.567	1.196.756	147.425	1.344.181
1992	192.105	278.695	110.557	86.292	82.541	50.917	801.107	194.087	995.194
1993	286.341	507.874	119.905	105.890	106.016	57.222	1.183.248	375.741	1.558.989
1994	230.622	355.673	70.140	14.975	58.245	30.403	760.058	243.554	1.003.612
1995	337.926	430.047	193.079	11.795	56.219	37.633	1.066.699	304.241	1.370.940
1996	298.914	202.588	86.594	19.358	39.660	16.612	663.726	325.598	1.080.468
1997	555.174	437.184	230.673	22.627	56.765	108.859	1.411.282	325.985	1.737.267
1998	579.302	281.106	102.442	16.277	91.198	73.465	1.143.790	422.608	1.566.398
1999	629.971	337.405	114.534	19.021	89.231	171.061	1.361.223	414.364	1.775.587
2000	475.622	273.148	102.670	19.227	119.069	147.632	1.137.368	413.722	1.551.090
1r.tr.	176.377	91.855	36.772	9.895	5.257	17.589	337.745	123.944	461.689
2n.tr.	114.028	70.085	29.865	1.173	27.786	60.111	303.048	95.087	398.135
3r.tr.	80.723	46.892	14.228	6.982	21.824	35.594	206.243	102.110	308.353
4t.tr.	104.494	64.316	21.805	1.177	64.202	34.338	290.332	92.581	382.913
2001	124.324	63.652	18.268	4.156	26.980	37.438	274.818	105.876	380.694
1r.tr.	65.853	61.292	12.171	46.693	28.918	57.295	272.223	86.078	358.301
2n.tr.	106.155	58.798	12.213	0	8.463	19.829	205.457	91.741	297.198

1. A partir de 1996 canvia la classificació per usos i en els diferents epígrafs es comptabilitzen els usos assignats per plantes. El total recull la resta d'usos i per això pot ser superior al sostre nou més el de reforma i ampliació.

Les dades dels darrers dotze mesos de tots els quadres d'aquest apartat són provisionals.

Font (de totes les dades d'aquest apartat): Direcció d'Actuació Urbanística de l'Ajuntament de Barcelona. Elaboració pròpia.

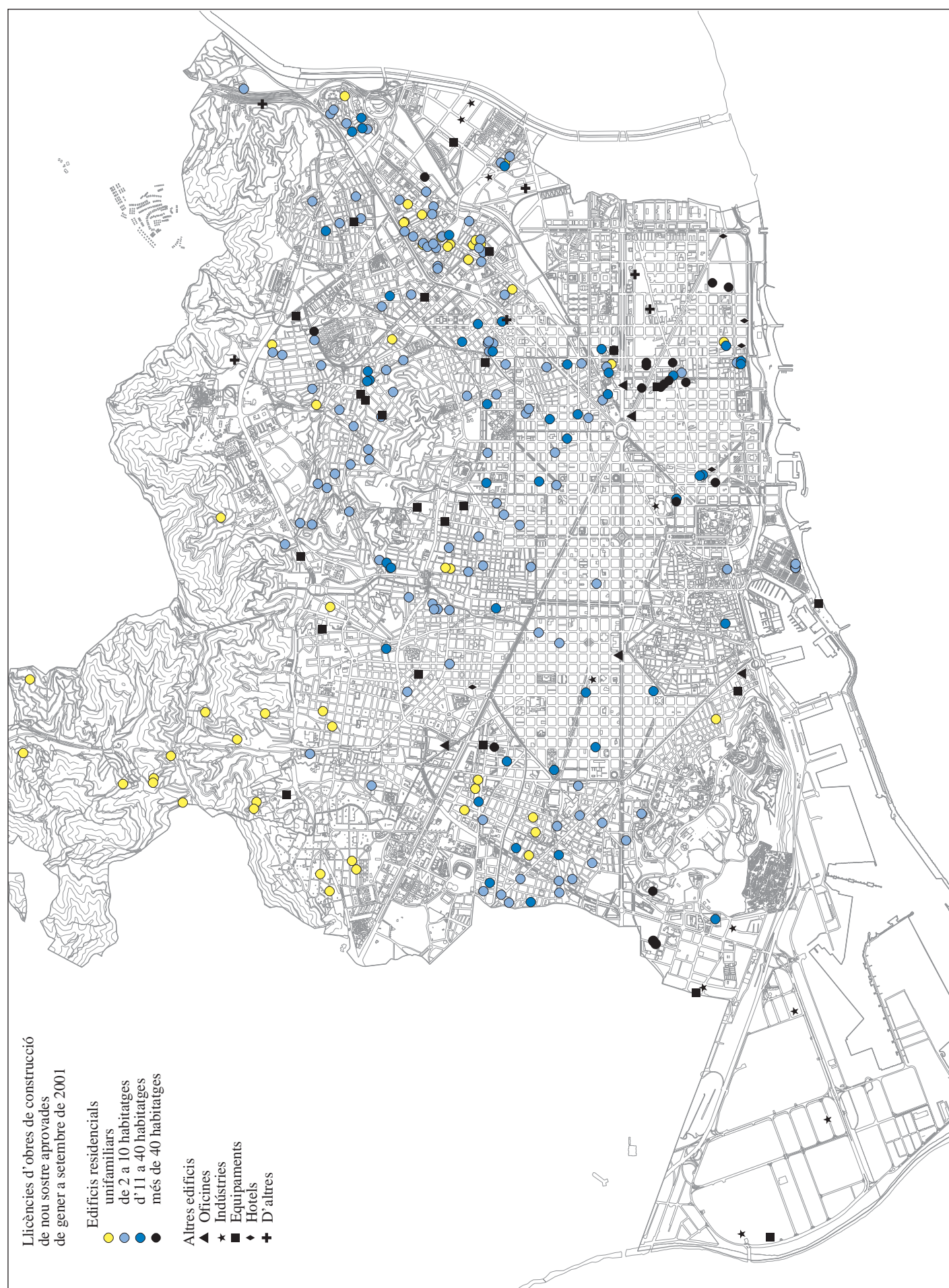
Habitatges i places d'aparcament				
	Habitatges			Places d'aparcament
	Nous	Amp. i reforma	Total	
1992	1.815	98	1.913	11.499
1993	2.761	689	3.450	19.609
1994	2.483	349	2.832	14.202
1995	3.978	927	4.905	15.642
1996	3.348	1.053	4.401	6.521
1997	5.795	874	6.669	15.199
1998	6.112	1.297	7.409	10.336
1999	6.663	944	7.607	11.682
2000	5.005	899	5.904	10.676
1r.tr.	1.815	160	1.975	2.934
2n.tr.	1.121	157	1.278	2.925
3r.tr.	1.009	252	1.261	2.017
4t.tr.	1.060	330	1.390	2.800
2001	1.305	96	1.401	2.309
1r.tr.	607	189	796	1.902
2n.tr.	1.135	94	1.229	2.624

Les llicències d'obres anuncien una sensible reducció de l'edificació d'obra nova en els propers mesos.

En línia amb la tendència descendent registrada des de la segona meitat del 2000, les dades de llicències d'obres aprovades durant el segon i tercer trimestre d'enguany confirmen la minva progressiva dels volums de sostre que es preveuen construir o reformar en els propers mesos. En concret i per primer cop després de tretze trimestres, el volum total d'obra prevista a les llicències aprovades durant el tercer trimestre d'enguany no arriba als tres-cents mil m². En sí no és pas una xifra baixa, ja que supera la mitjana trimestral de diversos anys de la dècada, però, certament, s'emmarca i confirma la tendència descendent que segueix l'etapa notablement expansiva que ha viscut la construcció a la ciutat en els darrers anys.

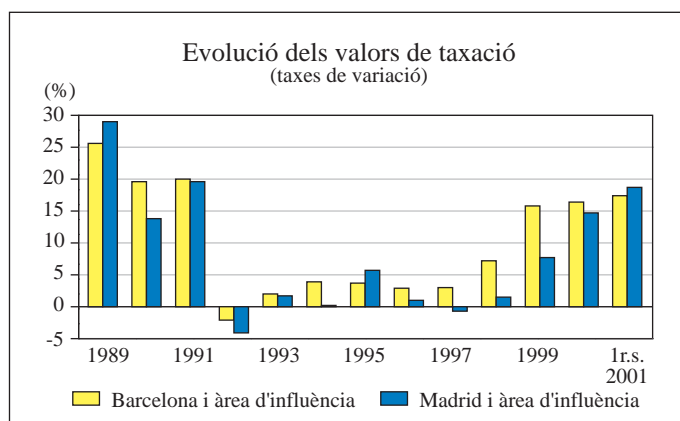
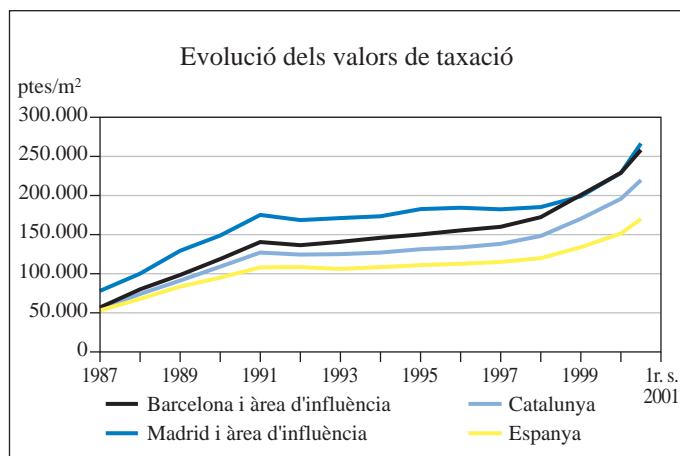
L'anàlisi per usos de sostre mostra que la caiguda de ritme és força generalitzada, si bé l'acumulat anual revela una especial incidència en el sostre residencial i el destinat a locals comercials, dos usos que han participat amb especial protagonisme en el darrer boom constructiu a la ciutat. En el cas residencial, la culminació de les diverses etapes d'urbanització en el que han tingut especial cabuda grans promocions residencials –en especial, a Sant Martí i a Sant Andreu–, i els nivells actuals dels preus de venda, permeten pensar que s'entra en una fase de nivells constructius més moderats que els registrats en els darrers anys.

Per contra, les llicències aprovades durant el primer semestre mostren un notable revifament del sostre destinat a hotels i oficines, dos usos que han tingut una presència gairebé testimonial en la construcció de nova planta en la passada dècada; en concret, cal destacar que l'epígraf de noves oficines suma, només en un trimestre, tants m² com en qualsevol dels set anys precedents, el que dona una idea de la creixent demanda d'empreses amb necessitats d'espais de qualitat.

Evolució dels valors de taxació (ptes/m²)				
	Habitatge nou		Habitatge de 2a mà	
	Barcelona i àrea d'influència	Madrid i àrea d'influència	Barcelona i àrea d'influència	Madrid i àrea d'influència
1987	72.947	104.947	50.540	72.594
1988	99.220	134.725	72.685	97.794
1989	124.458	156.387	93.563	126.720
1990	150.420	202.748	112.834	142.987
1991	178.787	221.424	134.346	167.865
1992	151.334	184.150	130.388	164.207
1993	156.864	185.562	135.475	167.052
1994	164.167	192.794	141.721	168.917
1995	168.116	195.808	144.889	175.515
1996	171.101	195.076	148.638	178.998
1997	180.149	197.900	153.909	178.080
1998	200.512	207.253	164.949	181.047
1999	229.533	220.829	189.932	195.331
1r.tr.	214.729	214.928	178.998	188.085
2n.tr.	226.373	220.046	186.104	192.218
3r.tr.	231.411	220.594	191.819	197.693
4t.tr.	245.620	227.747	202.805	203.329
2000	267.257	253.995	222.178	223.385
1r.tr.	256.765	235.045	208.817	211.256
2n.tr.	261.063	255.136	218.426	218.967
3r.tr.	271.823	254.202	226.753	228.451
4t.tr.	279.375	271.598	234.714	234.867
2001				
1r.tr.	297.163	285.448	245.658	249.475
2n.tr.	311.007	294.143	253.455	261.766

Font: Ministerio de Fomento

Variació (%)	Barcelona i àrea d'influència	Madrid i àrea d'influència
Habitatge nou		
2n.tr.2001 / 2n.tr.2000	19,1	15,3
1r.sem.2001/1r.sem.2000	17,4	18,2
2000/1999	16,4	15,0
Habitatge de 2a mà		
2n.tr.2001 / 2n.tr.2000	16,0	19,5
1r.sem.2001/1r.sem.2000	16,8	18,8
2000/1999	17,0	14,4

S'intensifica el creixement del preu del m² residencial durant el segon trimestre. Es mantenen, però, les previsions de moderació durant la segona meitat de l'any.

Lluny de mostrar senyals de refredament, l'evolució dels valors de taxació de Barcelona i la seva àrea d'influència ha registrat una intensificació del creixement que desmenteix els indicis de moderació avançats a finals de l'any passat. Tant en el cas dels habitatges nous com en els de segona mà, el preu del m² construït dels habitatges lliures s'ha incrementat durant la primera meitat de l'any a un ritme que quadruplica l'augment de l'IPC.

En cap cas es tracta d'un fenomen aïllat. Les dades que facilita el Ministeri de Foment sobre la base de la informació facilitada per les empreses de taxació revelen que, malgrat les diferències de preus en termes nominals, les grans capitals espanyoles presenten un ritme de creixement molt elevat, fins i tot superior al de Barcelona. Així, per exemple, a Màlaga els preus han crescut durant el segon trimestre de l'any un 27,2 per cent, a Madrid i Sevilla, un 18,9 per cent, i a Saragossa, un 17 per cent. La inversió en el camp residencial era, si més no fins abans de l'estiu, un fenomen generalitzat en un moment en què davallaven els rendiments en fons d'inversió i valors borsaris, augmentava la inflació i els tipus d'interès es mantien en nivells moderats.

Aquest ritme de creixement és –almenys a Barcelona– molt similar a l'observat als preus de venda del mercat lliure durant el primer semestre de l'any. Un fet que confirma, primer, que es va donar per tancat massa aviat el cicle de creixement dels preus, i, segon, que durant la primera meitat de l'any es mantenia la pressió de la demanda malgrat l'enfocament de les expectatives sobre el creixement econòmic. Indicadors recents apunten que a partir del mes de juliol s'ha registrat una desacceleració dels imports de les taxacions; un fet –la pèrdua d'impuls després d'una etapa d'intens creixement– al que caldrà sumar que a nivell polític es visqui aquesta tardor una situació mundial de gran incertesa que, sens dubte, repercutirà directament en l'activitat econòmica justament quan ja es trobava en la senda de la desacceleració cíclica.

Preus dels habitatges a la regió metropolitana de Barcelona

Preus de venda dels habitatges nous a alguns municipis de la regió metropolitana de Barcelona									
Municipi	Preus nominals (ptes/m²)			variació (%) 1999-2000	creix.anual (%) 1991-2000	Núm. índex Bcn=100		Preu mitjà (milions ptes) 2000	Superfície habitatges 2000 (m²)
	1996	1998	2000			1996	2000		
Badalona	159.142	184.519	267.912	25,2	8,6	66,7	76,5	32,6	124
Barcelona	238.474	255.508	350.403	14,7	5,6	100,0	100,0	44,6	122
Castelldefels	—	—	314.876	—	—	—	89,9	31,1	101
Cerdanyola del Vallès	147.498	198.563	255.977	19,9	6,7	61,9	73,1	31,8	125
Cornellà de Llobregat	—	—	303.254	—	—	—	86,5	33,0	110
Gavà	161.542	197.449	247.308	16,3	—	67,7	70,6	30,7	127
Granollers	143.687	163.774	206.053	14,3	6,0	60,3	58,8	31,0	156
l'Hospitalet de Llobregat	179.009	212.884	299.202	19,3	8,6	75,1	85,4	31,7	106
Martorell	104.905	134.223	190.465	16,9	6,9	44,0	54,4	20,8	109
el Masnou	142.361	206.135	265.997	2,4	—	59,7	75,9	52,7	209
Mataró	132.107	164.634	239.559	26,9	6,7	55,4	68,4	27,8	116
Mollet del Vallès	—	—	221.821	—	—	—	63,3	23,2	106
Montcada i Reixac	—	—	243.952	—	—	—	69,6	31,3	129
el Prat de Llobregat	—	—	253.588	—	—	—	72,4	23,5	93
Ripolllet	137.097	162.810	206.342	7,0	—	57,5	58,9	23,0	112
Rubí	—	—	222.605	—	—	—	63,5	25,4	115
Sabadell	153.904	171.220	209.207	11,7	4,9	64,5	59,7	27,3	132
Sant Boi de Llobregat	—	—	261.305	—	—	—	74,6	28,8	111
Sant Cugat del Vallès	204.849	233.221	318.798	17,9	4,7	85,9	91,0	55,1	177
Sant Feliu de Llobregat	—	—	266.569	—	—	—	76,1	30,5	118
Sant Joan Despí	—	—	315.086	—	—	—	89,9	30,5	98
Sant Just Desvern	186.219	318.481	285.777	-8,9	2,2	78,1	81,6	37,4	132
Santa Coloma de Gramenet	—	—	277.051	—	—	—	79,1	26,7	97
Sitges	—	—	311.586	—	—	—	88,9	33,1	108
Terrassa	130.466	152.685	207.006	16,8	6,8	54,7	59,1	23,8	115
Viladecans	—	—	242.040	—	—	—	69,1	25,2	105
Vilafranca del Penedès	115.653	123.574	161.815	23,0	5,9	48,5	46,2	19,8	122
Vilanova i la Geltrú	120.541	133.641	200.583	23,5	5,4	50,5	57,2	24,5	127

Font: Tecnigrama, Direcció General d'Actuacions Concertades, Arquitectura i Habitatge, i elaboració pròpia.

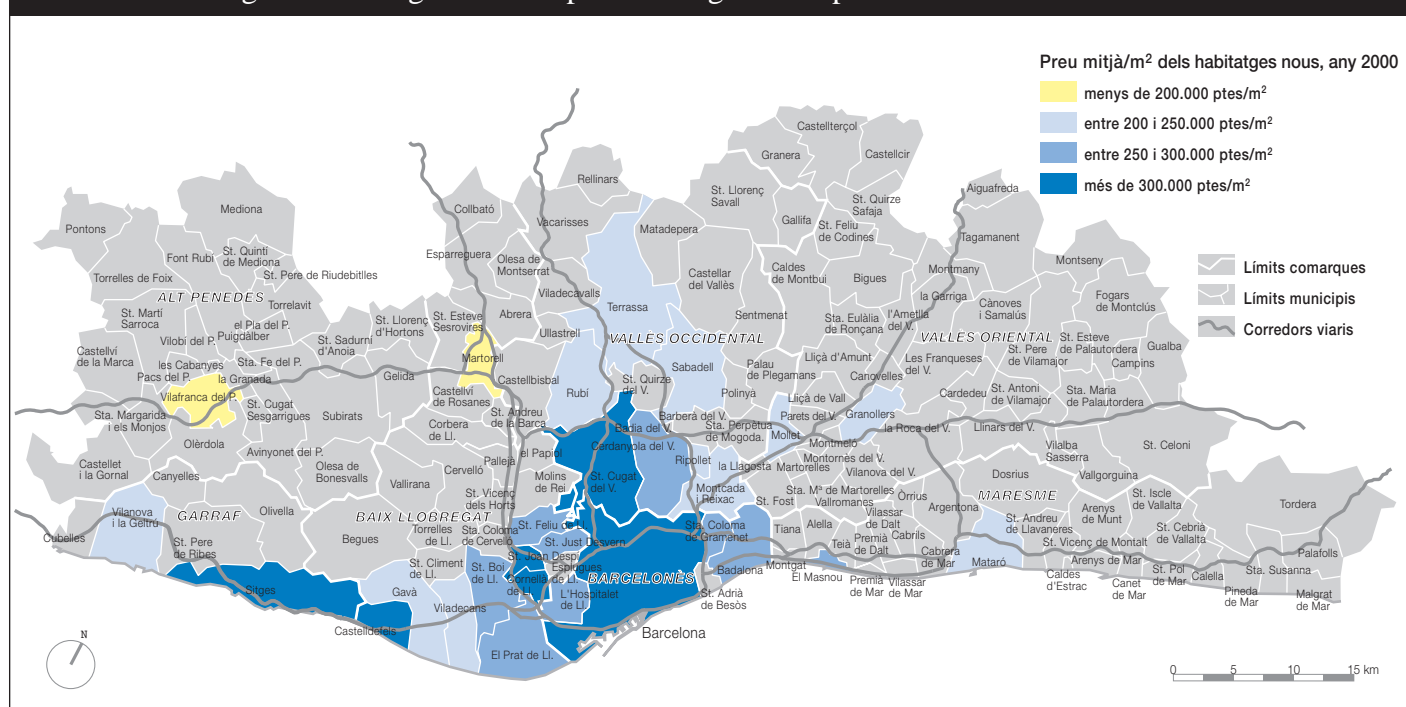
Després que en el trienni anterior es registressin augments significatius dels preus de venda a diferents municipis de la connurbació de Barcelona, les dades del 2000 revelen una intensificació del creixement fruit de la pressió de la demanda.

Amb un cert retard en relació amb la resta de dades, presentem a continuació els últims resultats coneguts relatius al preu de venda dels habitatges situats a municipis de la regió metropolitana de Barcelona. Aquestes dades, corresponents a finals de 2000, revelen, en línies generals, un comportament clarament alcista dels preus, en la línia del registrat a Barcelona. Amb una única excepció, corresponent al municipi de Sant Just Desvern, tots els municipis analitzats presenten variacions a l'alça i, en gairebé tots els casos, l'increment és de dos dígitos. Convé destacar que en els casos en que s'ha registrat un fre del creixement –el Masnou–, o fins i tot un descens –Sant Just Desvern–, és degut a la correcció imposada pels sobtats i espectaculars augments registrats en el trienni anterior.

En l'acceleració del creixement dels preus de venda que s'ha registrat durant el 2000 als municipis de la regió metropolitana de Barcelona concorren raons semblants a les que expliquen el comportament dels preus a la ciutat central durant aquell mateix any. En aquell moment, els elements que impulsaven la demanda es mostraven fermes, l'economia continuava creant ocupació a bon ritme, els tipus d'interès es mantenien a nivells moderats i les expectatives de creixement de l'economia eren favorables. Per bé que ja s'albirava algun indici d'alentiment del creixement, i que les condicions d'accés a un habitatge havien empitjorat sobretot pel repunt dels preus, la pressió de la demanda impulsava els preus a l'alça.

Caldrà esperar les dades del 2001 per comprovar si el refredament de l'economia, que es fa més evident a mesura que avança l'any, té enguany una incidència directa en els preus. Pels indicis de l'evolució a d'altres àmbits analitzats pels que sí es disposa de dades del primer semestre, hom pot esperar un comportament encara de signe clarament expansiu pel 2001, ja que la demanda té a favor el descens dels tipus d'interès i, presumiblement, un cert aflorament de diners negres.

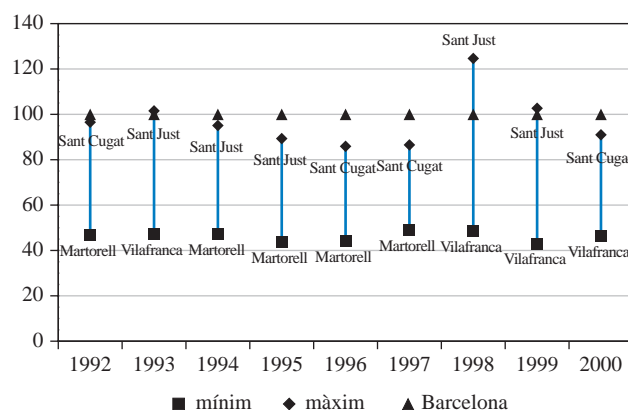
Preu dels habitatges nous a alguns municipis de la regió metropolitana

Un panorama que ben probablement es modificarà a partir del 2002, quan perdin força els factors que han alimentat la demanda d'una forma tan potent en els darrers anys. Així, cal esperar una disminució del ritme de creixement de les rendes familiars, un empitjorament dels indicadors del mercat laboral i, en particular, dels relatius a la creació neta d'ocupació i, per últim, l'acabament de l'anomenat "efecte euro", que, a banda de l'afloament de diner negre que ha suposat, ha provocat un avançament de transaccions que s'haguessin produït en un lapse més dilatat.

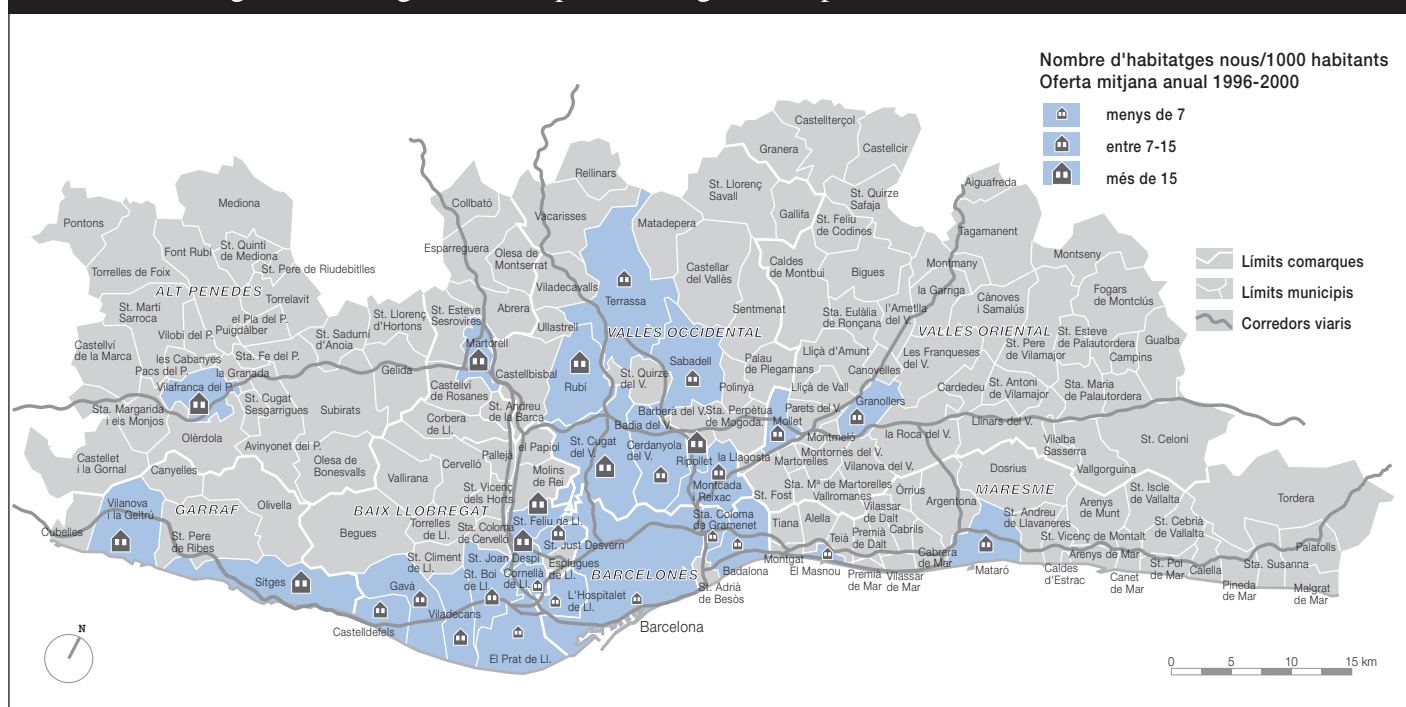
Si ens centrem en les dades dels preus de venda vigents durant el 2000 als municipis de la regió metropolitana pels que es disposa de dades, cal destacar que la recent ampliació de la mostra –l'estudi de 2000 incorpora 13 municipis més que el de 1999–, permet dibuixar un escenari molt més interessant del que disposàvem fins ara. El nou conjunt de municipis analitzats agrupa un col·lectiu de 3,4 milions de residents –més de la meitat dels residents a Catalunya–, i, a més, permet una visió molt interessant des del punt de vista geogràfic i de xarxes de comunicació.

Preus màxims i mínims a l'entorn de Barcelona
(Núm. Índex Barcelona = 100)

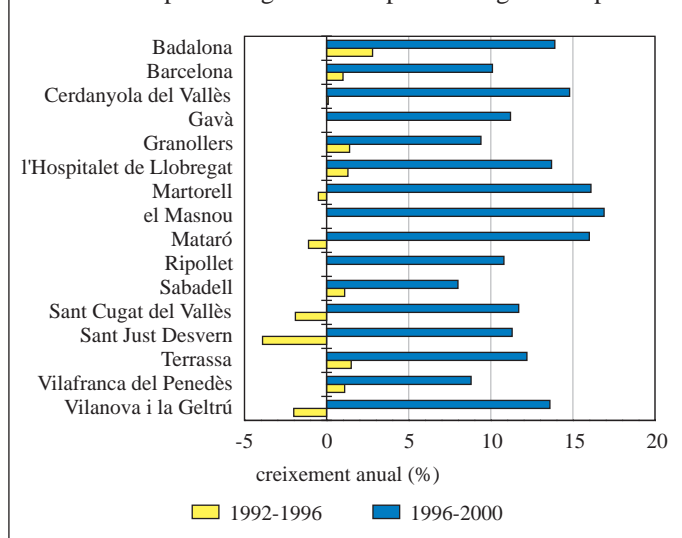

Els vint-i-vuit municipis dels que es disposa informació permeten dibuixar un mapa –amb llacunes, naturalment–, dels grans eixos-corredor pels que discorre la major part de la mobilitat metropolitana, que es defineixen bàsicament per les infraestructures de transport que els vertebrin. A efectes d'il·lustrar la ubicació geogràfica d'aquestes infraestructures, als mapes adjunts s'hi dibuixen els principals corredors viaris. A banda de l'aglomeració central i la seva àrea d'influència més immediata, hi són representats set dels vuit municipis que donen nom als eixos-corredor (Vilanova i la Geltrú, Vilafranca del Penedès, Martorell, Terrassa, Sabadell, Caldes de Montbui, Granollers i Mataró).

Oferta d'habitatges nous a alguns municipis de la regió metropolitana

Evolució dels preus a alguns municipis de la regió metropolitana

La millora del transport públic facilita la mobilitat metropolitana. Això explica, en part, l'augment tant de l'oferta com dels preus de venda als municipis de l'entorn metropolità.

Com es pot veure al mapa i als gràfics adjunts, la dispersió de preus mitjans en els municipis pels que es disposa d'informació és molt elevada. Al llarg de la dècada, i fixant com a referència el preu/m² de Barcelona, ha estat possible comprar un habitatge a menys de la meitat del preu vigent a Barcelona, preferentment a Martorell o Vilafranca del Penedès. Amb escassíssimes excepcions, en els darrers nou anys els preus nominals mitjans vigents a Barcelona han estat els més elevats, i només ha cedit aquest "honor" i de forma molt excepcional a Sant Just Desvern.

No és cap sorpresa que el principal determinant dels elevats preus vigents a Barcelona és l'escassetat d'oferta, especialment en un període de forta pressió de la demanda com el que s'ha viscut en els darrers anys. A l'entorn immediat, les dotacions d'oferta nova dels darrers anys també han estat reduïdes en proporció a la població resident, si bé els nivells de preus vigents divergeixen molt. Els municipis de l'altra banda de Collserola i els més allunyats de Barcelona han registrat en aquests darrers anys uns augments significativament més importants d'oferta residencial nova, en especial, perquè en la majoria de casos disposaven de sòl apte per aquests tipus d'edificacions. Caldrà examinar amb deteniment els resultats del proper cens per comprovar si aquests increments de l'oferta han estat acompanyats en una proporció similar d'un augment de la població resident.

A banda de Barcelona, hi ha cinc municipis més on les preus mitjans superen les 300.000 ptes/m². D'aquests, quatre s'han incorporat recentment a l'estudi: Sitges, Sant Joan Despí, Cornellà i Castelldefels. L'altre és Sant Cugat del Vallès, que juntament amb Sant Just Desvern ha destacat al llarg de la dècada per tenir els preus més elevats de l'entorn metropolità. Pel que fa a la superfície, la dispersió també és notable, i va des del 93 m² construïts de El Prat als 209 m² de El Masnou. És interessant destacar que els municipis de l'entorn metropolità de Barcelona són els que tenen els habitatges amb superfícies més extremes, per dalt i per baix, de tota Catalunya.

Preu mitjà declarat dels locals d'oficines					
	1997	1998	1998	2000	1r.sem.01
	(ptes/m²/mes)				
1. Ciutat Vella	908	915	997	1.333	1.118
2. l'Eixample	1.026	1.141	1.162	1.391	1.157
3. Sants-Montjuïc	964	877	973	1.147	960
4. Les Corts	1.127	1.354	1.178	1.414	1.211
5. Sarrià-Sant Gervasi	1.081	1.119	1.165	1.469	1.088
6. Gràcia	889	936	1.089	1.420	1.123
7. Horta-Guinardó	893	928	1.019	1.482	989
8. Nou Barris	1.108	1.068	1.087	1.159	1.082
9. Sant Andreu	870	921	968	1.132	936
10. Sant Martí	659	940	834	997	846
Barcelona	976	1.064	1.108	1.350	1.080
Preu màxim de les oficines a l'Eix Central de Negocis	2.300	2.400	3.400	3.660	4.440

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Cambra de la Propietat Urbana de Barcelona.

Posició de Barcelona en el rànquing de ciutats europees per ubicar un negoci			
Posició en diferents epígrafs	1992	2000	2001
Qualitat/preu de l'espai per a oficines	13	1	2
Disponibilitat d'espai per a oficines	8	6	5
Qualitat de les telecomunicacions	19	20	19
Disponibilitat de personal qualificat	n.d.	14	15
Cost del personal	n.d.	7	5
Qualitat de vida dels empleats	5	1	1
Índex general	13	6	6

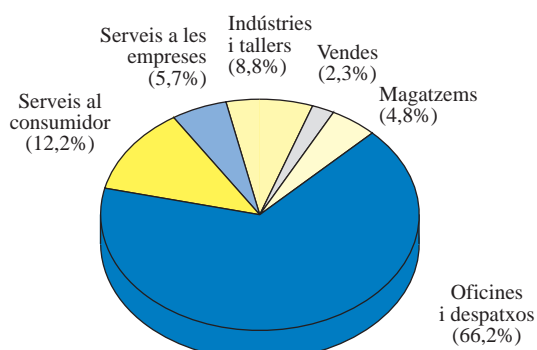
Font: Healey & Baker.

Després d'un trienni expansiu, el mercat immobiliari d'oficines acusa l'alentiment del creixement econòmic.

Les dades de la primera meitat de l'any reflecteixen un fre en la tendència expansiva que s'ha registrat en els darrers anys. Per primer cop en set semestres, els preus mitjans de lloguer/m² d'espai destinat a oficines es redueixen, i ho fan sensiblement, un 10,7 per cent en relació amb el primer semestre del 2000. La contracció també afecta el nivell de contractes registrats, que disminueixen un 8,1 per cent en relació amb un any enrera. El mercat d'oficines, que ha tingut un comportament molt expansiu en els darrers anys d'acord amb la fase de creixement del cicle econòmic, acusa des de començament d'any el fre en el creixement de l'activitat econòmica general. Però també cal considerar que una part d'aquesta davallada de preus es deu a un canvi del perfil de les empreses demandants, ja que durant l'expansió econòmica un segment de l'estrat més solvent de la demanda ha passat a ser propietària.

Superfície mitjana dels locals d'oficines					
	1997	1998	1999	2000	1r.sem.01
	(m²)				
1. Ciutat Vella	125	106	67	64	112
2. l'Eixample	128	128	120	128	116
3. Sants-Montjuïc	118	103	71	90	140
4. Les Corts	139	122	124	157	209
5. Sarrià-Sant Gervasi	104	123	114	149	93
6. Gràcia	112	103	72	150	103
7. Horta-Guinardó	75	123	77	60	80
8. Nou Barris	72	84	115	75	88
9. Sant Andreu	97	76	104	97	109
10. Sant Martí	195	132	160	147	118
Barcelona	127	120	110	123	114

Principals activitats a desenvolupar als locals d'oficines i similars llogats a Barcelona (1r. sem. 2001)

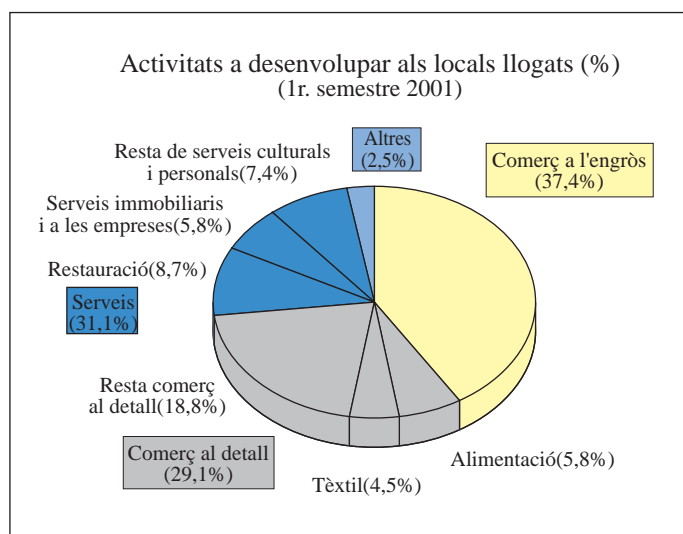
L'immobiliari destinat a oficines ha experimentat canvis importants en aquests darrers anys, tant des del punt de vista de l'oferta com de la demanda. En l'etapa de màxim creixement, la disponibilitat d'oficines es reduí fins a mínims i els preus, d'acord amb aquesta situació, augmentaren sensiblement. L'eclosió que el sector de noves tecnologies ha tingut en la segona meitat dels noranta ha comportat una pressió sobre l'oferta existent, en particular sobre els espais amplis i de qualitat. Alhora, les fusions bancàries han alliberat sostre; en molts casos, edificis emblemàtics dels principals eixos de negoci que sovint necessiten reformes per adaptar-se a models d'empreses amb equips de treball flexibles i, sobretot, al nivell de dotació de serveis que el desenvolupament de les telecomunicacions exigeix.

L'impacte de la transformació del sostre dedicat a terciari d'oficines durant la passada dècada de cara a atreure nous negocis queda recollit en la taula adjunta. Des de l'any 1992, Barcelona ha millorat sensiblement la seva posició en la capacitat d'atracció de noves activitats sobre el conjunt de ciutats europees. La disponibilitat i la relació qualitat/preu de l'espai per a oficines han actuat com elements d'atracció. Relacionat amb aquesta capacitat d'atracció de nous negocis i amb el fet que la mateixa enquesta destaca que Barcelona és una de les quatre ciutats europees que millor es promocionen en aquest terreny, interessa recollir que hi ha veus que afirmen que l'atac terrorista de l'onze de setembre provocarà un impuls en el mercat d'oficines a Europa, basant-se en que les raons de seguretat aconsellen una descentralització o desconcentració dels centres de decisió.

Lloguer de locals comercials

Preu mitjà de lloguer dels locals comercials					
	1997	1998	1999	2000	1r.sem.2001
	(ptes/m²/mes)				
1. Ciutat Vella	971	1.113	1.283	1.306	1.191
2. l'Eixample	1.093	1.314	1.397	1.313	1.398
3. Sants-Montjuïc	952	1.115	1.159	1.259	1.136
4. Les Corts	1.183	1.269	1.321	1.314	1.253
5. Sarrià-Sant Gervasi	1.115	1.140	1.314	1.355	1.335
6. Gràcia	1.026	1.031	1.155	1.207	1.168
7. Horta-Guinardó	978	1.009	1.145	1.261	1.239
8. Nou Barris	1.025	1.085	1.144	1.162	1.242
9. Sant Andreu	913	1.117	1.146	1.172	1.180
10. Sant Martí	815	931	1.022	982	918
Barcelona	1.009	1.120	1.225	1.255	1.237

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Cambra de la Propietat Urbana de Barcelona.

L'augment relativament sostingut durant els darrers noranta de la superfície nova destinada a usos comercials i de lleure permet que els preus de lloguer es mantinguin estancats.

L'expansió del consum privat ha estat un dels elements dinamitzadors de l'economia en la fase d'intens creixement econòmic que ha caracteritzat els darrers anys. L'augment de capacitat de despesa dels residents, afegit a l'increment del nombre de visitants de dia que fan vida a la ciutat per motius laborals, d'estudi, etc, a banda dels més de tres milions de visitants que, ja sigui per turisme, feina o motius personals, visiten i pernocten de manera esporàdica a la ciutat, són elements que, sumats, han generat i mantenen una important demanda de serveis comercials que ha estat el motor de fons en què s'ha fonamentat el revifament del teixit comercial de la ciutat.

Superfície mitjana dels locals comercials llogats					
	1997	1998	1999	2000	1r.sem.2001
	(m²)				
1. Ciutat Vella	104	75	90	104	113
2. l'Eixample	143	139	147	182	135
3. Sants-Montjuïc	102	89	90	90	82
4. Les Corts	127	89	138	109	115
5. Sarrià-Sant Gervasi	117	113	124	131	164
6. Gràcia	98	75	77	112	82
7. Horta-Guinardó	87	64	74	78	91
8. Nou Barris	78	84	100	85	81
9. Sant Andreu	122	93	123	118	132
10. Sant Martí	158	101	122	152	214
Barcelona	120	98	112	126	125

Una revitalització que ha adoptat bàsicament dues cares. D'una banda, amb l'objectiu de potenciar el comerç de proximitat, s'ha estès el model d'eix comercial a la majoria dels barris de la ciutat. De l'altra, s'ha ampliat el nombre de grans centres comercials i lúdics en àrees de nova urbanització. El resultat d'aquestes dues polítiques complementàries ha estat un increment de l'oferta de tota mena de serveis comercials que ha estat capaç d'absorbir una bona part de la nova oferta de sostre sense tensions especials sobre els preus de lloguer. Unes tensions que sí s'han produït als eixos més consolidats on, a l'escassetat crònica d'oferta de sostre nou s'hi afegeix la poca rotació dels negocis instal·lats.

La tendència a l'estancament de la despesa en consum, provocat bàsicament pel canvi d'expectatives que ha registrat el mercat laboral d'ençà començament d'any i també per l'elevat endeutament que, en termes relatius, suporta un percentatge significatiu de la població, es comença a fer sentir en l'evolució mitjana dels preus de lloguer de sostre comercial al conjunt de la ciutat. Les dades del primer semestre d'enguany són clarificadores. Després d'assolir els nivells de lloguer més elevats d'ençà el 1994 a la pràctica totalitat dels districtes durant el primer semestre del 2000, enguany els preus dels nous contractes i de les renovacions s'han revisat lleument a la baixa. Un descens especialment intens en algunes de les àrees que havien registrat un major creixement dels lloguers un any abans. Una evolució en sintonia amb la tendència mostrada per la rendibilitat de la majoria dels actius.

VI. Ocupació, oferta d'activitat econòmica i salaris

Mercat de treball

Estimació de la població activa i ocupada									
Període	Població Activa							Residents ocupats	
	Barcelona			Regió Metropolitana			Catalunya	Barcelona	RMB
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Total	Total
31 des. 92	703.983	408.313	295.670	1.745.789	1.078.796	666.993	2.492.300	634.492	1.540.611
31 des. 93	695.445	392.369	303.076	1.832.178	1.100.148	732.030	2.573.700	609.109	1.572.425
31 des. 94	686.907	393.837	293.070	1.850.809	1.103.738	747.071	2.617.400	599.989	1.603.232
31 des. 95	678.369	376.385	301.984	1.871.244	1.104.763	766.481	2.663.500	602.301	1.650.361
31 des. 96	679.737	377.372	302.365	1.896.387	1.119.434	776.953	2.696.600	613.112	1.693.393
31 des. 97	676.063	369.574	306.489	1.881.223	1.110.390	770.833	2.691.000	617.199	1.703.854
31 des. 98	672.146	370.998	301.148	1.864.870	1.090.018	774.852	2.692.300	622.206	1.719.079
31 març 99	671.838	375.181	296.657	1.863.592	1.085.086	778.506	2.686.400	622.735	1.722.359
30 juny 99	665.640	368.921	296.719	1.849.700	1.081.424	768.276	2.670.000	619.895	1.719.170
30 set. 99	665.766	367.669	298.097	1.848.140	1.084.051	764.089	2.691.200	620.639	1.718.995
31 des. 99	670.120	364.476	305.644	1.856.450	1.073.253	783.197	2.686.700	625.950	1.729.280
31 març 00	671.270	370.850	300.420	1.861.200	1.072.560	788.640	2.689.900	627.505	1.735.605
30 juny 00	671.400	372.950	298.450	1.861.860	1.067.140	794.720	2.704.100	629.638	1.743.080
30 set. 00	672.780	372.070	300.710	1.867.520	1.069.560	797.960	2.738.600	630.690	1.746.400
31 des. 00	677.050	371.550	305.500	1.885.240	1.079.420	805.820	2.731.400	636.160	1.765.772
31 març 01	668.870	366.300	302.570	1.851.515	1.071.880	779.635	2.699.500	627.451	1.729.612
30 juny 01	668.600	368.000	300.600	1.852.150	1.073.100	779.050	2.716.700	627.400	1.729.850

Nota: Les dades dels últims quatre trimestres són provisionals.
 Font: Estimació pròpia a partir de les dades censals, de l'Enquesta de Població Activa per a Barcelona i província, i de les dades d'atur registrat.

Variació	juny 2001/ juny 2000	31 des. 2000/ 31 des.1999	31 des. 1999/ 31 des.1998
Barcelona			
Total actius	-0,4	1,0	- 0,3
Homes	-1,3	1,9	-1,8
Dones	0,7	0,0	1,5
RMB			
Total actius	-0,5	1,6	-0,5
Homes	0,6	0,6	-1,5
Dones	-2,0	2,9	1,1

La desacceleració del creixement econòmic d'ençà la segona meitat del 2000 explica el progressiu alentiment del procés de generació de nous llocs de treball i també el recent canvi de tendència de les xifres d'atur.

L'empitjorament de la conjuntura econòmica internacional a mesura que avança l'any, focalitzada bàsicament en el continent americà com a conseqüència de la ràpida desacceleració del creixement als Estats Units, i la precària situació de les principals economies emergents, ha acabat per afectar el creixement econòmic europeu. Una situació agreujada pels efectes dels atemptats terroristes de l'onze de setembre, que han obert un període d'incertesa sobre la duració i la intensitat de l'actual desacceleració econòmica a nivell mundial. La creixent dependència de l'economia catalana i espanyola dels mercats exteriors, ja sigui per vendre els seus productes o atreure visitants, es comença a traduir en un alentiment de l'activitat econòmica i de la creació de nous llocs de treball.

Taxes d'activitat i d'ocupació (Barcelona)			
Període	Total	Homes	Dones
Taxa d'activitat			
1996 ¹	66,7	77,7	56,3
4t.tr.1998	68,5	79,7	58,5
4t.tr.1999	68,7	78,1	60,1
1r.tr.2000	67,9	77,4	59,1
2n.tr.2000	68,2	78,4	58,7
3r.tr.2000	69,1	79,1	59,8
4t.tr.2000	69,5	79,5	60,3
1r.tr.2001	69,5	79,6	60,2
2n.tr.2001	69,5	79,1	60,9
Taxa d'ocupació			
1996 ¹	52,9	64,3	42,2
4t.tr.1998	57,7	70,7	46,1
4t.tr.1999	59,5	70,2	49,7
1r.tr.2000	59,8	69,5	50,7
2n.tr.2000	60,7	70,6	51,6
3r.tr.2000	61,8	71,3	52,9
4t.tr.2000	62,3	72,4	53,1
1r.tr.2001	62,1	71,3	53,6
2n.tr.2001	61,7	71,3	53,1

1. Dades padronals. Nota: Taxes referides a la població de 16 a 64 anys.
 Font: Departament d'Estadística. Ajuntament de Barcelona.

Evolució de l'atur registrat a Barcelona i a la Regió Metropolitana

Període	Total	Masculí	Femení	<25 anys	45 i més	Indústria	Construcció	Serveis	S.o.a.
Barcelona									
31 des. 1992	69.491	32.795	36.696	14.029	19.055	23.785	4.461	37.193	3.956
31 des. 1993	86.336	44.246	42.090	18.432	23.765	28.785	5.567	46.312	5.529
31 des. 1994	86.918	45.129	41.789	16.806	27.639	28.922	5.183	45.611	7.016
31 des. 1995	76.068	38.808	37.260	11.121	27.890	23.658	4.535	40.906	6.793
31 des. 1996	66.625	33.273	33.352	9.255	26.114	18.554	3.946	36.435	7.511
31 des. 1997	58.864	28.026	30.838	7.584	23.037	14.196	3.259	34.114	7.105
31 des. 1998	49.940	22.837	27.103	5.113	21.292	11.859	2.590	29.793	5.501
30 juny 1999	45.745	20.483	25.262	3.991	20.393	10.636	2.393	27.533	4.956
30 set. 1999	45.127	20.108	25.019	4.011	20.124	10.390	2.401	27.208	4.891
31 des. 1999	44.171	19.944	24.227	3.488	20.542	10.032	2.330	27.103	4.503
31 març 2000	43.765	19.633	24.132	3.621	20.280	9.568	2.252	27.254	4.520
30 juny 2000	41.782	18.201	23.581	3.191	19.770	8.925	2.162	26.338	4.211
30 set. 2000	42.097	18.104	23.993	3.301	19.510	8.770	2.255	26.917	4.001
31 des. 2000	40.889	18.024	22.865	2.993	19.163	8.571	2.231	26.199	3.744
31 març 2001	41.419	18.263	23.156	3.323	19.191	8.299	2.229	27.235	3.520
30 juny 2001	41.196	18.008	23.188	3.162	18.995	8.245	2.213	27.174	3.452
30 set. 2001	42.527	18.760	23.767	3.564	19.046	8.465	2.410	27.909	3.621
Regió Metropolitana									
31 des. 1992	205.248	94.980	110.268	55.186	43.936	87.125	19.395	84.296	13.813
31 des. 1993	259.753	132.910	126.843	73.260	61.738	105.867	24.933	108.209	19.869
31 des. 1994	247.577	125.478	122.099	61.345	63.764	96.656	21.921	104.999	23.032
31 des. 1995	220.883	109.646	111.237	44.857	66.167	80.441	19.440	97.275	22.807
31 des. 1996	202.994	99.511	103.483	38.954	66.000	67.857	17.991	92.253	24.018
31 des. 1997	177.369	82.619	94.750	30.720	59.740	54.737	14.641	86.387	20.641
31 des. 1998	145.791	64.634	81.157	20.294	54.506	45.563	10.684	74.018	14.735
30 juny 1999	130.530	55.374	75.156	15.509	51.672	39.904	9.271	67.536	13.145
30 set. 1999	129.145	54.929	74.216	15.537	51.026	39.042	9.601	67.420	12.419
31 des. 1999	127.162	54.890	72.272	13.256	52.126	38.184	9.425	67.401	11.512
31 març 2000	125.595	53.138	72.457	14.402	51.348	36.146	8.975	68.303	11.569
30 juny 2000	118.780	48.573	70.207	12.538	49.727	34.121	8.411	64.761	10.998
30 set. 2000	121.118	49.646	71.472	13.321	49.367	34.320	9.207	66.641	10.463
31 des. 2000	119.470	50.426	69.044	12.647	48.957	34.216	9.217	65.996	9.558
31 març 2001	121.903	50.994	70.909	13.785	49.266	33.707	8.993	69.500	9.210
30 juny 2001	122.296	50.887	71.409	13.736	49.078	34.037	9.244	69.212	9.358
30 set. 2001	128.499	54.332	74.167	15.485	50.041	36.129	10.335	71.856	9.727
Catalunya									
31 des. 2000	166.994	67.930	99.064	19.186	67.711	46.578	13.162	93.662	12.438
30 set. 2001	171.469	70.225	101.244	21.578	66.410	48.527	14.258	94.693	12.929

Font: Dades facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona i pel Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

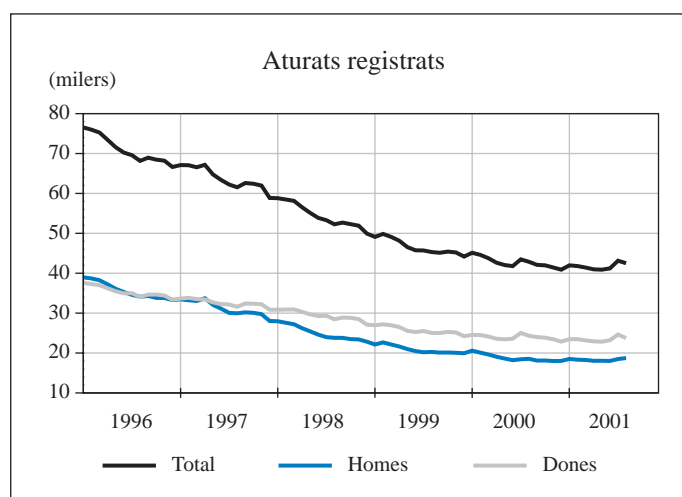
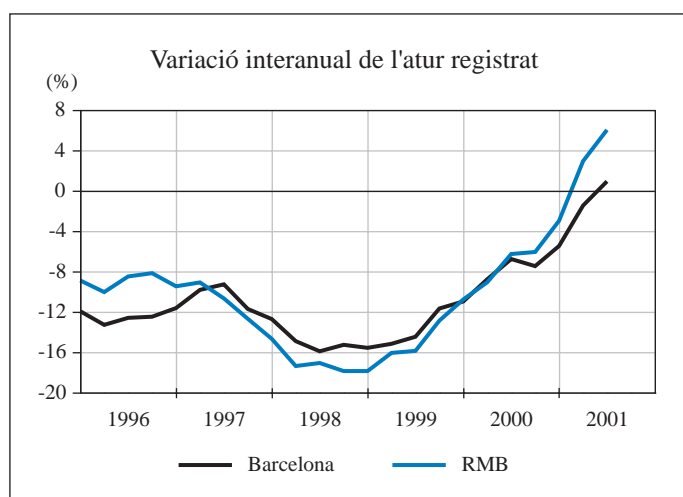
Variació (%)	Barcelona		RMB	
	set. 2001/ set. 2000	des. 2000/ des. 1999	set. 2001/ set. 2000	des. 2000/ des. 1999
Total	1,0	-7,4	6,1	-6,0
Masculí	3,6	-9,6	9,4	-8,1
Femení	-0,9	-5,6	3,8	-4,5
<25 anys	8,0	-14,2	16,2	-4,6
45 i més	-2,4	-6,7	1,4	-6,1
Agr., ram. i pesca	-20,8	-29,1	-7,2	-43,8
Indústria	-3,5	-14,6	5,3	-10,4
Construcció	6,9	-4,2	12,3	-2,2
Serveis	3,7	-3,3	7,8	-2,1
S.o.a.	-9,5	-16,9	-7,0	-17,0

Seguint i accentuant la tònica del segon trimestre d'enguany, les dades d'atur registrat durant els mesos d'estiu han continuat a l'alça pràcticament a tot el país. Una de les excepcions més destacades és, ara per ara, Barcelona. Els poc més de 42.500 desocupats registrats a final de setembre permeten qualificar la situació de l'atur entre els residents de la ciutat central com d'estancament en comparació amb un any enrere, mentre que a l'entorn metropolità i al conjunt de Catalunya el nombre d'aturats s'ha incrementat, en els mateixos dotze mesos, en uns set mil i deu mil aturats respectivament. Una evolució alcista iniciada durant la primavera i que posa fi a set anys de reducció continuada de les xifres d'atur. Pel conjunt d'Espanya, la trajectòria d'aquesta sèrie apunta també a un inevitable canvi de signe abans de final d'any. Un canvi que es presenta menys acusat que el registrat a Catalunya.

Taxes d'atur registrat

Període	Barcelona			RMB			Catalunya			Espanya
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
31 des. 1992	9,9	8,0	12,4	11,8	8,8	16,5	11,2	8,2	15,9	15,4
31 des. 1993	12,4	11,3	13,9	14,2	12,1	17,3	13,8	11,6	17,2	17,6
31 des. 1994	12,7	11,5	14,3	13,4	11,4	16,3	12,6	10,4	15,9	16,5
31 des. 1995	11,3	10,3	12,3	11,8	9,9	14,5	11,1	9,1	14,1	15,1
31 des. 1996	9,8	8,8	11,0	10,7	8,9	13,3	10,2	8,3	13,1	13,8
31 des. 1997	8,7	7,6	10,1	9,4	7,4	12,3	8,9	6,9	12,0	12,8
31 des. 1998	7,4	6,2	9,0	7,8	5,9	10,5	7,4	5,4	10,1	11,0
31 març 1999	7,3	5,9	9,1	7,6	5,6	10,3	7,0	5,0	9,9	10,8
30 juny 1999	6,9	5,6	8,5	7,1	5,1	9,8	6,4	4,5	9,2	9,9
30 set. 1999	6,8	5,5	8,4	7,0	5,1	9,7	6,3	4,4	9,0	9,5
31 des. 1999	6,6	5,5	7,9	6,8	5,1	9,2	6,5	4,7	9,0	9,7
31 març 2000	6,5	5,3	8,0	6,7	5,0	9,2	6,3	4,5	8,9	9,7
30 juny 2000	6,2	4,9	7,9	6,4	4,6	8,8	5,8	4,0	8,3	8,9
30 set. 2000	6,3	4,9	8,0	6,5	4,6	9,0	5,9	4,1	8,3	8,9
31 des. 2000	6,0	4,9	7,5	6,3	4,7	8,6	6,1	4,3	8,5	9,2
31 març 2001	6,2	5,0	7,7	6,6	4,8	9,1	6,2	4,3	8,9	9,3
30 juny 2001	6,2	4,9	7,7	6,6	4,7	9,2	6,0	4,1	8,6	8,7
30 set 2001	6,4	5,1	7,9	6,9	5,1	9,5	6,3	4,4	8,9	8,8

Font: Elaboració pròpia amb dades de les OTG, INEM i EPA.

Repunt significatiu de la taxa d'atur metropolitana fins a fregar els nivells de dos anys enrere.

El canvi de tendència de l'atur, afegit a una població activa estancada o lleument a la baixa en el cas metropolità segons les darreres dades disponibles, ha impulsat a l'alça les taxes d'atur. Unes taxes estimades que es mantenen lleument per sota del 6,5 per cent de la població activa a Barcelona i Catalunya i fregant el set per cent al conjunt de la regió metropolitana. Cal destacar l'augment notable i relativament sobtat del diferencial mantingut darrerament entre la ciutat central i la resta de la regió metropolitana, reflex de dinàmiques diferents de les respectives poblacions actives i també d'una major exposició del teixit productiu de l'entorn metropolità –caracteritzat per un pes creixent de la indústria exportadora– a la conjuntura econòmica internacional.

Un altre aspecte remarcable del canvi de tendència de l'atur és que afecta tant els homes com les dones, malgrat que amb intensitats diferents. A tots els àmbits considerats, l'impacte del canvi de tendència de l'atur ha estat especialment acusat entre el col·lectiu masculí i també entre els menors de 25 anys que ja havien disposat d'algun contracte de treball. Per contra, continua reduint-se el nombre d'aturats sense ocupació anterior. Una evolució sorprenent que, vist el repunt que registra el col·lectiu dels més joves, es podria interpretar com un primer efecte del desànim que previsiblement comencen a patir els i les demanants d'ocupació amb menys opcions de trobar feina, en una conjuntura com l'actual d'enfosciment de les expectatives econòmiques i laborals.

Distribució dels contractes registrats

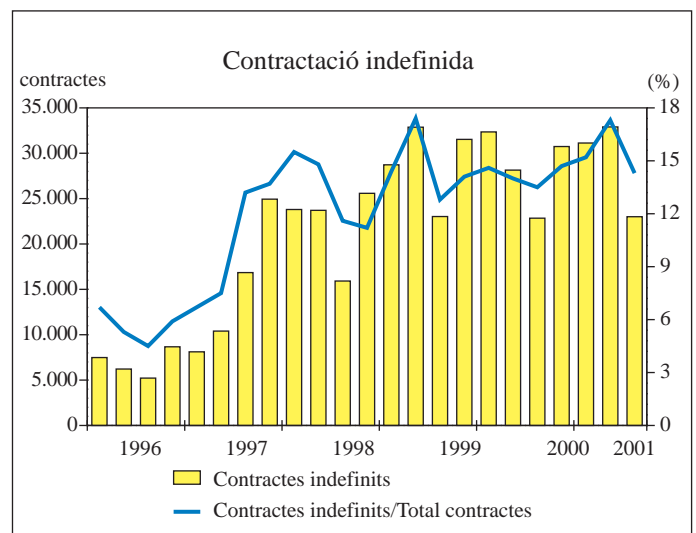
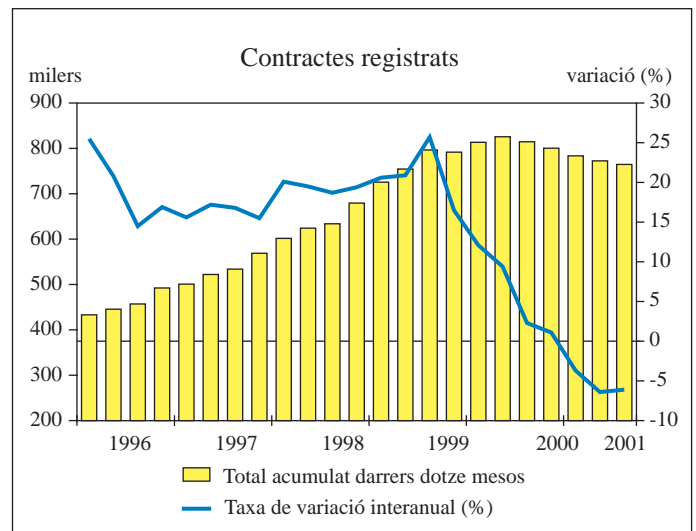
Període	Total	Temporals	Indefinits
1992	368.500	—	—
1993	268.898	—	—
1994	319.814	299.179	20.635
1995	421.277	393.713	27.564
1996	492.431	464.842	27.589
1997	568.954	508.653	60.301
1998	679.546	590.539	89.007
1999	791.822	675.673	116.149
1r.tr.	199.731	171.006	28.725
2n.tr.	189.411	156.540	32.871
3r.tr.	179.737	156.712	23.025
4t.tr.	222.943	191.415	31.528
2000	800.509	686.434	114.075
1r.tr.	221.494	189.144	32.350
2n.tr.	201.568	173.427	28.141
3r.tr.	168.735	145.891	22.844
4t.tr.	208.712	177.972	30.740
2001	204.647	173.520	31.127
1r.tr.	204.647	173.520	31.127
2n.tr.	190.518	157.618	32.900
3r.tr.	160.891	137.886	23.005

Font: Dades facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació	3r.tr.2001/ 3r.tr.2000	2000/1999	1999/1998
Total contractes	-4,6	1,1	16,5
Temporals	-5,5	1,6	14,4
Indefinits	0,7	-1,8	30,5

El conjunt dels serveis i en menor mesura la construcció, han estat les activitats que en els darrers dotze mesos han abocat més treballadors a l'atur.

Pel que fa als sectors econòmics de procedència dels actius desocupats, el canvi d'escenari en relació amb la situació de final del 2000 és substancial. Els increments interanuals de les xifres d'atur a final de setembre, especialment rellevants entre les que provenen del sector de la construcció, s'han generalitzat a la pràctica totalitat de les grans branques d'activitat, amb independència de l'àmbit geogràfic que es consideri. L'única excepció rellevant ha estat la de l'ocupació industrial resident al municipi de Barcelona.

La construcció, que en anys anteriors havia registrat els creixements de l'ocupació més elevats, apareix enguany com el sector que encapçala l'increment de l'atur, sempre en termes relatius. Una situació fins a cert punt previsible atesos els mínims en els què es mou la taxa d'atur sectorial. En termes absoluts però, és el conjunt del terciari el que ha abocat més efectius a les llistes de l'atur. I més concretament, treballadors que provenen bàsicament del subsector dels serveis a les empreses. Això explicaria que les empreses industrials també han ajustat capacitat productiva però sense afectar, en primera instància, el nucli dur del seu procés productiu. Serveis i activitats subcontractades acostumen a ser els primers afectats davant d'un empitjorament de les expectatives de creixement.

Contractes segons tipologia i sexe (3r.tr.2001)			
Contractes	Total	Homes	Dones
Indefinits	23.005	11.623	11.382
—a temps parcial	3.866	1.444	2.422
—ordinaris	5.772	3.932	1.840
—minusvàlids	157	111	46
—incentivats	3.674	1.245	2.429
—convertits en indefinits	9.536	4.891	4.645
Temporals	137.886	66.168	71.718
—pràctiques	1.337	619	718
—temps parcial	38.133	12.925	25.208
—bonificats	51	37	14
—minusvàlids	233	146	87
—obra o servei	32.703	20.399	12.304
—eventuals	41.694	23.387	18.307
—interinitat	17.350	5.419	11.931
—formació	593	355	238
—resta	5.792	2.881	2.911

Variació (%)	Homes		Dones	
	Indefinits	Temporals	Indefinits	Temporals
3r.tr.2001/3r.tr.2000	-6,7	-5,5	9,6	-5,5
1r.sem.2001/1r.sem.2000	1,6	-8,1	10,9	-9,2
2000/1999	-2,3	0,0	-1,2	3,1
1999/1998	22,6	12,1	41,2	16,7

Efectes estacionals a banda, l'augment de l'atur registrat durant el tercer trimestre sembla el preludi inevitable de l'alentiment que s'espera en el ritme de creixement del nombre d'ocupats.

Que l'atur augmenti, especialment a l'inici d'un canvi de tendència i després d'assolir i mantenir nivells realment baixos a la majoria de comarques, és formalment compatible amb augments significatius dels volums d'ocupació. Així ho reflecteixen les dades. Durant la primera meitat del 2001, període en el que l'atur registrat ja havia iniciat l'actual tendència alcista tant a la regió metropolitana com al conjunt de Catalunya, l'ocupació mesurada en nombre d'afiliats actius a la Seguretat Social creixia encara a l'entorn d'un quatre per cent. Una taxa de creixement notable, a mig camí entre els forts creixements superiors al cinc per cent dels darrers anys i l'augment a l'entorn del tres per cent que s'espera a final d'any. Una situació aparentment contradictòria que es mantindrà com a mínim fins a final d'any i que s'explica bàsicament per tractar-se de fonts estadístiques diferents.

Si hom deixa de banda la influència que sobre l'augment del nombre d'afiliats té la regularització d'ocupació fins ara submergida, l'increment de l'atur posa de manifest la feblesa del creixement actual de l'activitat productiva pel que fa a la seva capacitat de continuar oferint nous llocs de treball per ampliar o si més no mantenir les actuals taxes d'ocupació.

Contractes temporals segons durada (mesos)					
Període	<1	1-6	6-18	>18	Indeterm.
1998	181.707	185.769	18.842	575	203.646
1r.tr.	36.766	40.273	4.013	188	48.515
2n.tr.	42.403	44.458	3.258	136	46.573
3r.tr.	39.929	40.149	4.025	103	37.595
4t.tr.	62.609	60.889	7.546	148	70.963
1999	181.463	212.914	22.130	641	258.525
1r.tr.	51.078	50.802	4.758	184	64.184
2n.tr.	41.655	49.551	3.922	134	61.278
3r.tr.	41.303	51.050	5.587	164	58.608
4t.tr.	47.427	61.511	7.863	159	74.455
2000	157.060	224.495	24.034	630	280.215
1r.tr.	38.905	56.405	6.167	181	87.486
2n.tr.	41.394	56.783	4.704	95	70.451
3r.tr.	37.066	50.645	4.925	160	53.095
4t.tr.	39.695	60.662	8.238	194	69.183
2001					
1r.tr.	37.894	56.907	5.860	167	72.692
2n.tr.	37.386	53.777	4.809	119	61.527
3r.tr.	34.174	49.440	4.669	181	49.422

La contractació laboral durant els mesos d'estiu ha evolucionat lleument a la baixa, en consonància amb la pèrdua d'impuls del mercat laboral.

L'evolució del volum total de contractes laborals registrats a Barcelona durant els mesos d'estiu s'ha mantingut en la línia de lleu retrocés de trimestres anteriors. Després d'assolir un màxim anual històric a mitjan del 2000, la trajectòria descendent s'ha imposat. Les raons d'aquest canvi de tendència s'han de buscar tant en les constants novetats normatives –bàsicament incentius a la contractació indefinida i penalització de les modalitats de contractació més precàries– com en l'empitjorament de les expectatives de creixement econòmic. Així, mentre la contractació indefinida assoleix uns volums semblants o lleument superiors als del bienni anterior gràcies bàsicament a la conversió de contractes temporals en indefinits, el creixement de la contractació temporal és insuficient per assolir els volums de contractació d'exercicis anteriors. Una insuficiència que s'explica bàsicament pel descens de la formalització de contractes per obra o servei.

Pel que fa a l'assignació entre homes i dones dels contractes signats durant els mesos d'estiu, cal destacar que el repartiment força igualitari dels indefinits amaga un desequilibri important entre la contractació indefinida ordinària –amb una presència dominant de la població masculina– i la contractació a temps parcial i la incentivada, amb un major protagonisme de les dones. Protagonisme que es manté pel conjunt de la contractació temporal, gràcies bàsicament als contractes d'interinitat i als de temps parcial.

Treballadors afiliats a la Seguretat Social

Període	Règim General			Autònoms			Total afiliats		
	Barcelona	RMB	Catalunya	Barcelona	RMB	Catalunya	Barcelona	RMB	Catalunya
31 des. 1991	767.767	1.362.510	1.804.920				930.000	1.730.720	2.354.200
31 des. 1992	735.427	1.318.814	1.753.094			423.000	901.000	1.717.270	2.341.300
31 des. 1993	680.265	1.223.867	1.631.986			422.700	839.000	1.633.640	2.234.300
31 des. 1994	659.431	1.232.726	1.660.670			433.800	833.100	1.589.770	2.195.000
31 des. 1995	663.865	1.263.463	1.705.443			442.280	827.500	1.626.660	2.252.000
31 des. 1996	674.151	1.300.405	1.756.657	113.356	296.760	448.400	836.000	1.658.930	2.295.200
31 des. 1997	706.616	1.375.197	1.857.480	112.956	298.540	449.000	864.000	1.729.200	2.394.130
31 des. 1998	745.462	1.469.393	1.981.904	117.395	309.770	465.938	902.000	1.826.050	2.527.500
31 març 1999	751.652	1.488.329	2.020.932	117.647	311.361	468.967	911.300	1.845.730	2.569.100
30 juny 1999	769.568	1.531.496	2.098.329	117.897	312.645	473.288	925.700	1.886.200	2.650.600
30 set. 1999	774.230	1.539.375	2.097.625	117.461	312.002	473.449	926.000	1.894.190	2.650.100
31 des. 1999	780.195	1.560.326	2.116.196	114.784	314.113	472.666	927.500	1.917.040	2.674.400
31 març 2000	793.728	1.593.962	2.156.043	114.634	315.375	474.546	943.150	1.954.300	2.720.300
30 juny 2000	804.603	1.628.898	2.229.286	115.152	318.294	481.543	953.600	1.988.700	2.786.100
30 set. 2000	809.021	1.636.395	2.232.182	114.636	317.638	481.424	956.800	1.995.400	2.787.800
31 des. 2000	820.913	1.651.332	2.224.486	115.126	319.566	481.851	969.300	2.012.380	2.796.160
31 març 2001	828.736	1.678.320	2.273.032	114.858	320.231	483.386	976.355	2.040.290	2.847.110
30 juny 2001	836.894	1.699.826	2.332.389	114.940	321.617	488.194	986.220	2.068.200	2.903.000

Notes: Les dades d'autònoms en cursiva són mitjanes anuals. Les del Total d'afiliats són estimacions pròpies.

Font: (de totes les taules d'aquest apartat): Departament de Treball de la Generalitat i Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona. Elaboració pròpia.

Variació (%)	31 juny 2001/ 31 juny 2000	31 des. 2000/ 31 des. 1999	31 des. 1999/ 31 des. 1998
Afiliats R.G.			
— Barcelona	4,0	5,2	4,7
— RMB	4,4	5,8	6,2
— Catalunya	4,6	5,1	6,8
Autònoms			
— Barcelona	-0,2	0,3	-2,2
— RMB	1,0	1,7	1,4
— Catalunya	1,4	1,9	1,4

Les darreres dades disponibles d'actius afiliats a la Seguretat Social, referides al passat mes de juny, reflecteixen una evolució interanual que es pot considerar un avanç de la que en resultarà un cop es coneguin les xifres de final d'estiu. Tots els indicis i alguna dada provisional i molt parcial que s'albira en el moment de tancar aquesta edició apunten a un notable alentiment del ritme de creació d'ocupació sense distinció d'àmbits. Tot plegat, un comportament força coherent amb l'increment de l'atur i la reducció del nombre de contractacions.

Després de quatre anys de mantenir un creixement anual mitjà a l'entorn del cinc per cent al conjunt metropolità, l'evolució del primer semestre d'enguany ha retallat aquest ritme de creixement en un punt percentual. Una evolució lleument a la baixa que previsiblement s'accentuarà durant la segona meitat d'enguany. En tot cas, l'augment interanual del quatre per cent assolit a mitjan d'any s'ha de valorar molt positivament atès que s'ha produït en una conjuntura de creixent desacceleració de l'activitat econòmica a nivell mundial.

Descens i creixent pèrdua de pes relatiu de l'ocupació industrial en benefici de la construcció i especialment del terciari, que ja concentra vuit de cada deu llocs de treball de la ciutat.

En la línia que s'ha fet habitual els darrers anys, el creixement de l'ocupació a la ciutat central es veu penalitzat, en comparació amb el de la resta de la regió metropolitana, per l'evolució de l'ocupació industrial. Després d'un bienni de creixement pràcticament anecdòtic en el que aquest segment d'ocupació va perdre prop d'un punt percentual de participació sobre el total dels llocs de treball localitzats a Barcelona, la plantilla de les empreses industrials de la ciutat a començament d'estiu s'ha reduït en un dos per cent en els darrers dotze mesos. Un canvi de signe que a l'entorn metropolità s'ha traduït en una desacceleració de magnitud equivalent.

Distribució sectorial dels actius afiliats a la Seguretat Social

Sectors	Barcelona			Regió Metropolitana			(%) RMB/ Catalunya
	des.1999	des. 2000	juny 2001	des.1999	des. 2000	juny 2001	juny 2001
	Afiliats al Règim General						
Agricultura, ramaderia i pesca	1.166	1.228	1.193	2.368	2.527	2.687	31,2
Química, cautxú i plàstics	23.444	22.934	22.987	70.705	73.229	74.974	83,5
Ind. metall inclòs maquin. i equip	14.399	14.236	14.442	87.621	90.601	93.394	75,4
Mat. i equip tècnic, electr. i òptic	11.194	11.916	11.156	36.593	38.994	40.202	79,6
Material de transport	23.332	25.112	24.663	45.410	48.567	48.598	86,9
Alimentació i begudes	11.059	10.394	10.624	32.921	32.133	32.667	51,9
Tèxtil, confecció, pel·leteria i cuir	9.122	9.231	9.080	55.037	55.835	57.371	65,1
Paper, edició, arts gràf. i reprod.	18.196	18.610	18.889	40.023	41.398	41.996	79,3
Altra indústria manufacturera	16.158	15.882	15.344	50.122	49.981	49.309	61,3
Indústria	126.904	128.315	127.185	418.432	430.738	438.511	72,5
Construcció	41.837	45.591	47.432	114.204	122.571	131.168	61,5
Comerç i reparacions	131.115	131.748	130.968	283.077	299.354	302.723	73,5
Hostaleria	39.143	42.154	43.806	67.575	72.237	79.459	59,2
Transport i activitats annexes	34.397	39.032	39.954	63.257	71.215	73.352	76,6
Correus i telecomunicacions	12.619	14.565	14.409	15.237	17.399	16.829	82,8
Finances i assegurances	44.089	43.027	44.071	54.834	54.277	55.766	78,0
Serveis immobiliaris i de lloguer	12.649	13.419	14.852	21.756	22.877	24.823	74,3
Activ. informàtiques i d'investig.	14.793	18.463	20.175	20.384	24.736	27.476	92,5
Altres serveis a les empreses	121.439	130.994	138.199	168.464	187.537	197.243	81,9
Administració públ. i org. internac.	51.248	58.541	59.373	78.596	91.503	92.482	70,5
Ensenyament	40.403	42.078	41.223	68.413	70.830	69.471	78,7
Sanitat, veterinària i serveis socials	54.634	54.504	55.688	97.681	93.757	95.468	74,6
Resta serveis socials i personals	53.720	57.222	58.340	85.911	89.648	92.275	76,7
Serveis	610.249	645.747	661.058	1.025.185	1.095.370	1.127.367	74,9
No classificats	39	32	26	137	126	93	42,1
Total assalariats	780.195	820.913	836.894	1.560.326	1.651.332	1.699.826	72,9
	Autònoms						
Agricultura, ramaderia i pesca	149	145	148	1.329	1.341	1.402	15,5
Indústria	12.751	12.375	12.134	42.096	41.854	41.508	67,7
Construcció	7.638	8.002	8.209	36.946	39.732	41.163	57,1
Serveis93.931	94.320	94.175	232.980	235.938	236.873	68,7	
No classificats	315	284	274	762	701	671	71,2
Total autònoms	114.784	115.126	114.940	314.113	319.566	321.617	65,9

Variació (%)	31 juny 2001/ 31 juny 2000	31 des. 2000/ 31 des.1999	31 des. 1999/ 31 des.1998
Barcelona			
Indústria	-2,0	0,7	0,6
Construcció	5,5	8,3	9,9
Serveis	4,4	5,1	3,9
RMB			
Agríc., ram. i pesca	4,9	4,6	41,5
Indústria	0,6	2,6	2,2
Construcció	5,8	7,4	13,6
Serveis	4,7	5,8	5,6

En contraposició a aquest comportament del sector industrial, la creació d'ocupació a la resta de sectors s'ha mantingut en nivells molt elevats malgrat la desacceleració implícita. Així, la construcció, que dona feina a gairebé el sis per cent del total d'ocupats a la ciutat, ha registrat un increment del 5,5 per cent en els darrers dotze mesos i el conjunt dels serveis, amb disparitats importants entre subsectors, ha crescut un 4,4 per cent.

A nivell de l'entorn metropolità es repeteixen les grans línies de comportament identificades per la ciutat central, amb la particularitat que els pesos relatius són sensiblement diferents. El pes de l'ocupació industrial i de la construcció pràcticament dobla el que té a la ciutat central, mentre que el terciari ocupa aproximadament el 56 per cent dels gairebé 1,1 milions d'ocupats en aquest àmbit metropolità.

Un tractament més desagregat de les dades permet diferenciar quines activitats han incrementat o disminuït la seva ocupació durant la primera meitat d'enguany. Entre les més dinàmiques destaquen les informàtiques i d'investigació, els serveis immobiliaris i de lloguer, la hostaleria i restauració i les grans agrupacions dels serveis a les empreses i els serveis personals. Amb una evolució més apagada hom detecta la major part de les branques industrials i alguns serveis com ara correus i telecomunicacions i ensenyament.

Monografia

El sector comercial de Barcelona¹: alguns trets actuals

Narcisa Salvador i Albert González²

1. Per una visió més amplia i també més conjuntural vegi's "El comerç a Barcelona 2000". Regidoria de Promoció Econòmica, Ocupació, Turisme i Comerç.
2. Directora del Servei d'Estudis d'Activitats Econòmiques i Ocupació, i Director de Serveis de Comerç i Consum de l'Ajuntament de Barcelona.

El sector comercial de Barcelona: alguns trets actuals

El comerç de Barcelona ocupa aproximadament 160.000 persones, factura 3,5 bilions de pessetes i representa el 14% de la riquesa produïda a la ciutat. A més, entre el sector minorista i majorista comptabilitzen més de 54.000 llicències, amb una utilització de superfície declarada que ultrapassa els sis milions de m². Semblen credencials suficients per situar-lo entre els sectors cabdals de l'estructura econòmica de Barcelona.

Des d'una altra perspectiva, els ciutadans valoren l'equipament comercial amb una nota força alta: un 7,4 en una escala del 1 al 10, segons enquestes molt recents. I de les mateixes enquestes se'n desprèn una conseqüència significativa: només l'1% dels entrevistats declaren realitzar de forma habitual les seves compres fora del municipi.

Hi ha altres aspectes d'interès, com el desenvolupament actual d'un model urbà en consonància amb les últimes tendències europees, o la creixent significació de Barcelona com a ciutat de compres internacional, com per justificar l'intent de donar a conèixer una mica més aquesta vital activitat terciària.

El comerç, activitat terciària

El fenomen de la terciarització de l'activitat econòmica, el constant augment de la significació de les activitats terciàries en termes de producció, ocupació i inversió en relació al conjunt de l'economia és, com és ben conegut, una característica generalitzada de les societats avançades. I es dona amb especial intensitat en els nuclis de les grans aglomeracions urbanes. Com a tal, Barcelona presenta una estructura on els serveis són clarament predominants, doncs concentren el 79% dels llocs de treball localitzats a la ciutat i el 83% de les activitats empresarials donades d'alta al registre de l'Impost d'Activitats Econòmiques.

La importància dels serveis afecta progressivament tot l'entorn econòmic. La indústria utilitza cada cop més la contractació de serveis externs –els serveis a les empreses– com element indispensable per a la seva competitivitat, l'accés a les innovacions i la millora organitzativa. És en aquest sentit que cal situar el paper de Barcelona com a centre on s'ubiquen serveis avançats per a les empreses del conjunt de la regió metropolitana, que segueix mantenint un notable potencial industrial i exportador.

La ciutat ha aprofitat l'excel·lent fase del cicle que ha suposat la segona part dels noranta per avançar i aprofundir en aquests patrons de canvi sectorial.

Facturació del comerç¹ (milions de ptes.) (2000)

	Barcelona	Catalunya
Comerç minorista	1.403.140	4.251.939
Comerç majorista	2.080.281	6.265.907
Total comerç	3.483.421	10.517.846

1. Estimació

Font: Elaboració de la Direcció de Serveis d'Estudis d'Activitats Econòmiques i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona amb dades de 'Cuentas financieras de la economía española'. Banco de España. Boletín Mensual de Estadística. INE. Enquesta de comerç interior de Catalunya. IDESCAT.

PIB del comerç (milions de ptes.) (2000)

Barcelona	783.111
Catalunya	2.380.277
Pes Barcelona / Catalunya (%)	32,90
Increment 2000/1999 (%)	7,33

Nota: Les dades del PIB inclouen comerç i reparacions.

Font: Elaboració de la Direcció d'Estudis d'Activitats Econòmiques i Ocupació a partir de dades d'IDECAT i Caixa de Catalunya.

El terciari inclou branques d'activitat força dispars. Una part contribueix a l'eficiència del sistema productiu i respon a la seva demanda. Una altra part està directament relacionada amb la renda i els hàbits culturals de les persones –les que hi viuen i les que ens visiten– i es dirigeix al consum familiar. Totes han generat ocupació en els últims 20 anys, amb diferents graus d'intensitat.

La branca de Comerç i reparacions és la que més contribueix en termes d'ocupació dintre el terciari, amb una participació del 20,4% dels assalariats. Encara que, evidentment, donat el seu alt nivell de partida i el seu caràcter de sector madur, mostra una dinàmica molt més moderada que altres com els Serveis a les empreses, l'Educació i el R+D, que presenten creixements verbals.

En termes de llicències –el concepte de l'IAE no és exactament corresponent a establiments– la suma del comerç al detall i a l'engròs concentra nogensmenys que una tercera part del total del terciari.

Llocs de treball al comerç (4t.tr.2000)				
	Assalariats	Autònoms*	Total	%/Total afiliats
Comerç minorista**	66.561	31.042	97.603	10,43
Comerç majorista	55.588	8.224	63.812	6,82
Total comerç	122.149	39.266	161.415	17,24

* estimació segons dades provincials.

** Inclou petites reparacions, no les relatives a vehicles de motor.

Font: Elaboració de la Dª Serveis d'Estudis d'Activitats Econòmiques i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona amb dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona i de la Tresoreria General de la Seguretat Social.

La dimensió econòmica del comerç

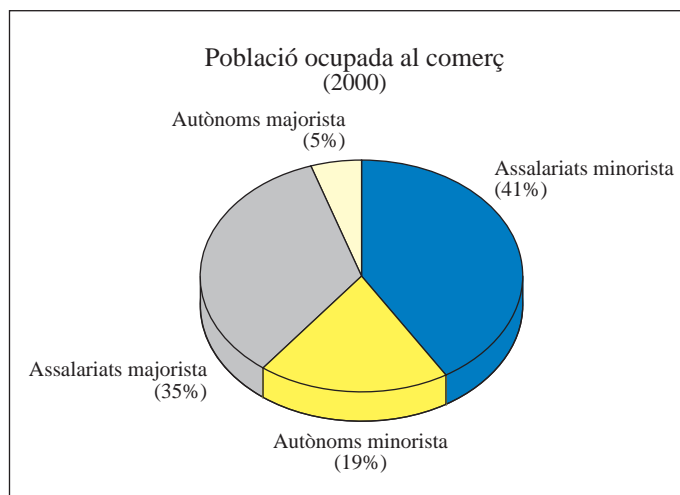
Actualment el sector de la distribució comercial ofereix treball a 122.149 assalariats i 39.266 autònoms. D'aquest total, aproximadament 100.000 treballen a la branca minorista i els altres 60.000 a la majorista. Així doncs, un de cada sis llocs de treball existents a Barcelona, o sigui, més del 17% del total, és generat directament per l'activitat comercial.

En els últims quatre anys el número d'assalariats en el sector ha crescut en un 21,4%, percentatge no molt llunyà de la mitjana del terciari que ho ha fet en un 28,6%. Encara que l'aportació de nova ocupació en l'últim exercici s'ha moderat considerablement i ha estat només de 500 afiliats addicionals. En termes d'assalariats junt al manteniment del nivell assolit en establiments destinats al consum final, es registra la constant tendència a l'alça del comerç a l'engròs.

Com és lògic, donada l'atractivitat comercial i la concentració del sector que es dona en les grans ciutats, el pes d'aquest sobre el conjunt de l'economia és superior a Barcelona del que s'assoleix com a mitjana a Catalunya, Espanya i Europa.

Un tret específic del mercat laboral d'aquest segment sectorial³ és la considerable proporció de dones, que suposen el 62% dels ocupats. També la notable incidència de la contractació a temps parcial. En canvi, l'índex de temporalitat és similar a la mitjana dels altres sectors; només en l'estrat de comerços de gran dimensió es troba per sobre de la mitjana.

El volum de vendes del sector va comptabilitzar prop de 3,5 bilions de pessetes a la ciutat l'any 2000. Per valorar correctament aquesta magnitud, potser mereix la pena comparar-la amb els 2,5 bilions que van facturar les Tecnologies de la Informació a tot Espanya en el mateix període⁴. D'aquests tres bilions i mig, pràcticament el 60% corresponen a la venda a l'engròs, és a dir a la venda entre empreses.

A més, la dinàmica actual del volum de negoci continua per una senda positiva, com ho prova que al 2000 la facturació hagi crescut un 6,7% respecte l'any anterior. Amb un bon desenvolupament de la part dirigida al consumidor, però amb un comportament més expansiu del comerç a l'engròs, que de fet obté els seus clients d'un àmbit territorial molt més ampli, que per determinats productes assoleix tot el mercat espanyol i per altres ajuda a la definició de Barcelona com a nucli servidor d'un àrea molt extensa que inclou del Sud de França a tot el País Valencià i a Saragossa.

El comerç aporta prop del 14% de la riquesa produïda a Barcelona. Aquest pes s'ha mantingut en els últims 3 anys. El valor del PIB del sector referit a l'any 2000 s'ha estimat en 0,78 bilions de pessetes, el que representa un creixement nominal del 7,3% respecte a 1999. La ciutat aporta, doncs, una tercera part del PIB del comerç generat a Catalunya, que es valora en 2,38 bilions.

L'equipament comercial minorista

La trama del comerç urbà, el conjunt d'establiments oberts al públic, a més de generar riquesa i proporcionar llocs de treball, té efectes significatius en caracteritzar determinats carrers i zones, influeix en el nivell de trànsit, en la seguretat i en la imatge de les ciutats.

En concret, el municipi barceloní comptava l'any 2000 amb 37.193 llicències de comerç al detall. D'aquestes, la meitat es concentra en dues branques: l'Alimentació (11.674) i el Tèxtil, calçat i pell (7.218). A una certa distància es situa el Parament de la llar i el calaix de sastre que reuneix 'Altres', i que inclou alguna de les empreses de contingut més novedós.

3. Estadística i Comptes del Comerç a Catalunya 1997. Enquesta del Comerç Interior. Institut d'Estadística de Catalunya.

4. Segons 'Las tecnologías de la información en España 2000' publicat per la Asociación Española de Empresas de la Tecnología de la Información i el Ministerio de Ciencia y Tecnología.

Distribució sectorial del comerç minorista (2000)				
	Activitats		Superfície	
	Nombre*	%/total	Nombre	%/total
Alimentació	11.674	31,4	761.664	23,0
Tèxtil, Calçat i Pell	7.218	19,4	540.547	16,3
Parament de la llar	4.999	13,4	571.922	17,2
Productes químics i farmacèutics	2.959	8,0	243.222	7,3
Llibres, diaris i revistes	2.109	5,7	97.856	3,0
Oficina i mecànica de precisió	2.060	5,5	173.709	5,2
Material transport	1.027	2,8	223.239	6,7
Altres	5.147	13,8	705.028	21,3
Total	37.193	100,-	3.317.187	100,-

* No s'inclouen les activitats que no s'han pogut imputar a cap districte per no disposar d'adreça.

Font: IAE 2000 Departament Estadística. Explotació de la Direcció Comerç i Consum.

El nombre d'establiments comercials no ha presentat canvis substancials durant els darrers quatre anys, però tal i com s'ha comentat abans, l'ocupació sí que ha augmentat considerablement, el que evidencia la progressió de la dimensió mitjana.

Com és ben sabut, l'Eixample i Ciutat Vella són els districtes que tenen una major densitat d'activitat comercial, al recollir demanda d'altres districtes i concentrar una bona part de les compres realitzades pels visitants i els turistes. En termes absoluts, l'Eixample registra més de 9.000 llicències, més del doble dels dos següents, Ciutat Vella i Sant Martí, amb unes 4.000 cadascú.

La superfície ocupada per l'activitat minorista és de 3.317.187 m². No cal insistir en la significació de més de tres milions de metres quadrats d'equipament comercial. Però encara creix: l'any 2000 es va registrar un increment de la superfície tributària del 2,3% (en bona part explicada per l'obertura del centre comercial de La Maquinista), i una reducció del 0,63% del nombre de llicències. Aquesta dinàmica comporta un refermament de la tendència d'increment de la superfície mitjana de l'establiment comercial de Barcelona, que possiblement es mantindrà encara enguany amb l'obertura de Diagonal-Mar.

Les branques Alimentària i de Parament de la llar són les que tenen major participació. El pes de l'Eixample en el total de la superfície de la ciutat és determinant, donada la dimensió relativament alta dels comerços que concentra en cada un dels subsectors.

Distribució sectorial del comerç majorista (2000)				
	Activitats		Superfície	
	Nombre*	%/total	Nombre	%/total
Alimentació	2.018	15,7	442.164	15,9
Tèxtil, Calçat i Pell	1.460	11,4	314.734	11,3
Fusta, suro, paper i arts gràfiques	997	7,8	218.516	7,9
Productes químics i farmacèutics	1.229	9,6	357.056	12,8
Materials de construcció	273	2,1	77.754	2,8
Minerals i metalls	315	2,5	86.798	3,1
Maquinària	1.627	12,7	352.008	12,7
Electrodomèstics i electrònica	2.230	17,4	420.900	15,1
Material transport	433	3,4	245.461	8,8
Joguines i esports	315	2,5	78.629	2,8
Altres	1.944	15,1	187.199	6,7
Total	12.841	100,-	2.781.219	100,-

* No s'inclouen les activitats que no s'han pogut imputar a cap districte per no disposar d'adreça.

Font: IAE 2000 Departament Estadística. Explotació de la Direcció Comerç i Consum.

Els establiments majoristes

Segons el registre de l'Impost sobre Activitats Econòmiques, l'any 2000 hi havia a la ciutat de Barcelona 12.841 llicències de comerç majorista, que representaven un 26% del conjunt del comerç de la ciutat. Amb una quarta part de les llicències, el comerç dirigit a les empreses utilitza el 46% de la superfície. Com és lògic, mostra una dimensió mitjana dels locals molt més gran, que també s'havia constatat en termes de facturació. Només en ocupació no és així, el que evidencia ratios de productivitat per treballador més altes en l'activitat de distribució a les empreses.

El sector amb un major nombre de llicències de comerç majorista és el d'Electrodomèstics i electrònica, que aplega un 17% de l'oferta total de la ciutat, seguit pels d'Alimentació (16%) i Maquinària (13%). En canvi, en termes de superfície ocupada, l'Alimentació (amb un 16% del total) supera lleugerament el pes dels Electrodomèstics i electrònica (15%), i els segueixen els Productes químics i farmacèutics (13%), Maquinària (13%) i Tèxtil, calçat i pell (11%).

L'Eixample és el districte amb major nombre de llicències de comerç a l'engròs, ja que concentra el 30,7% de l'oferta total de la ciutat. El segueixen Sants-Montjuïc (13,9%) i Sarrià-Sant Gervasi (12,4%). En termes de superfície, però, és Sants-Montjuïc el districte on la implantació del comerç a l'engròs és més important, amb una oferta de més de 766.000 m² que representa el 27,6% del total de Barcelona i es concentra bàsicament a Mercabarna. En aquest cas, el pes de l'Eixample dins el conjunt és del 24,2%, mentre que Sant Martí se situa en tercer lloc amb un 16,6%, i la resta assoleixen percentatges força inferiors.

Un model de comerç urbà en evolució

Un dels trets característics de Barcelona és el seu caràcter de ciutat mediterrània amb una gran barreja d'usos urbanístics dins la trama urbana, on coexisteixen residència, oficines, indústria i comerç. La presència del comerç a tots els carrers i barris, plenament imbricat en la vida econòmica i social, és un factor dinamitzador i de qualitat de vida que ha contribuït decisivament a conformar l'actual model de ciutat.

Els darrers deu anys nombroses ciutats europees han posat en marxa polítiques globals de renovació urbana que integren diverses dimensions –econòmica, social, arquitectònica– i que contemplan la dinamització del comerç com un dels eixos principals. Malgrat les diferents estratègies aplicades, hi ha un grau de consens ampli sobre les mesures fonamentals, recolzat en un ampli ventall de ciutats europees que estan seguint aquesta línia. Les principals⁵ serien:

- En primer lloc, cal un enfoc multidimensional, en el que el comerç sigui només un dels principals eixos d'un projecte urbà global que contempli un ampli conjunt d'aspectes: urbanisme, habitatge, accessibilitat, seguretat, equipaments, etc.
- L'execució d'un projecte d'aquest abast –sovint llarg en el temps– requereix d'un lideratge fort per part d'una administració pública –preferentment local– que el recolzi i n'assumeixi la direcció estratègica i una part important del finançament.
- Així mateix, resulta crucial la implicació activa del sector privat a través de mecanismes de col·laboració amb el públic. En el cas concret dels comerciants, és important consultar-los i conèixer les seves necessitats abans d'elaborar el projecte, així com aconseguir la seva participació en el procés, preferentment de forma associativa.
- Una bona gestió de la mobilitat és imprescindible per a l'èxit de l'operació. En aquest sentit, sovint es fa necessari construir un nombre important de places de pàrking, així com assegurar una xarxa completa i eficaç de transport públic.

Efectivament Barcelona disposa d'un conjunt d'eixos comercials plenament consolidats que actuen com a pols d'atracció sobre el seu entorn més immediat. Es poden enumerar fonamentalment: Passeig de Gràcia, Rambla Catalunya, Gran de Gràcia, Poble Nou, l'Eix d'Horta, Sants-Creu Coberta, Sarrià, Barnavasi-Galvany, Nou Drassanes, Barnacentre, Boulevards de Nou Barris, Gràcia Nova, Dreta de l'Eixample, l'Eix de Maragall, l'Eix de Sant Andreu, les Rambles i Sant Antoni Centre Comercial.

Els comerciants ubicats en aquests centres comercials a cel obert han desenvolupat un sistema de col·laboració entre ells, i dels seus representants amb l'administració, que s'ha mostrat inductor d'una gran vitalitat per als establiments implicats, i al temps ha dibuixat una oferta d'equipament comercial de proximitat que suposa una millora d'atenció als clients-ciutadans de Barcelona. Amb diferents graus d'antiguitat en aquesta línia, els eixos comercials suposen una fortalesa del comerç petit i mitjà cara al futur, i són un exemple de funcionament pel que s'han interessat moltes altres zones urbanes.

Des de fa anys, la política municipal es proposa reforçar explícitament aquest binomi comerç-territori, partint de les polaritats ja existents, duent a terme diverses actuacions orientades a potenciar la vitalitat d'aquests eixos com: executant operacions de renovació urbana en alguns d'aquests eixos, ampliant l'espai destinat als vianants, soterrant determinats serveis i millorant la qualitat del mobiliari i serveis presents al carrer⁶. Aquest tipus d'intervenció sol tenir un impacte sobre l'entorn, mobilitzant comerciants de la zona per a renovar molts establiments i, d'aquesta manera, estimular de manera tant quantitativa com qualitativa la dinàmica del sector.

Les Associacions de Comerciants en col·laboració amb l'Ajuntament, la Generalitat de Catalunya i la Cambra de Comerç han establert Plans de dinamització amb els objectius de professionalitzar el treball associatiu (amb mesures com la contractació d'un gerent), fomentar la promoció i difusió de l'eix i fidelitzar-lo entre els seus clients a qui s'ofereixen serveis post-venda, d'aparcament, etc., que no podrien assolir-se per les empreses sense aquests instruments. Per a poder demanar l'aplicació d'un Pla d'aquest tipus, es requereix l'existència d'una oferta comercial plural, continuada i concentrada i un associacionisme actiu a la zona.

Des del 1998 s'han signat els plans de dinamització dels eixos comercials de Sant Andreu, Sant Antoni Centre Comercial, Maragall-Trinxant, la Dreta de l'Eixample, Gràcia Nova i Nou Barris i Cor d'Horta.

5. Declaració del Congrés Europeu de Ciutat i Comerç de Lille realitzat al novembre del 2000 sota els auspicis de la Comissió Europea, el Comitè de les Regions i la Secretaria d'Estat de Pimes, Comerç, Artesanal i Consum del Ministeri d'Economia Francès.

6. Exemples recents són les actuacions realitzades al Boulevard de Fabra i Puig, el carrer Gran de Gràcia i Gran de Sant Andreu.

Despeses realitzades per visitants estrangers mitjançant targetes de crèdit* (província) (2000)				
Procedència	Import operacions (milions ptes.)	% del total	Variació (%) 2000/1999	Operació mitjana (pessetes)
U.S.A.	11.236	16,7	56,2	12.273
Regne Unit	9.849	14,6	52,9	11.078
França	8.691	12,9	18,9	3.351
Alemanya	5.659	8,4	16,6	5.530
Itàlia	4.400	6,5	22,4	9.185
Suïssa	2.904	4,3	35,2	8.328
Holanda	2.506	3,7	27,5	4.597
Japó	2.339	3,5	35,2	20.894
Bèlgica	1.775	2,6	17,6	4.388
Portugal	1.765	2,6	10,4	7.861
Suècia	1.369	2,0	44,5	10.261
Argentina	1.354	2,0	30,5	10.681
Noruega	1.056	1,6	46,5	12.100
Brasil	958	1,4	38,1	11.577
Mèxic	888	1,3	90,4	14.639
Israel	877	1,3	78,9	13.267
Canadà	712	1,1	35,6	10.977
Dinamarca	688	1,0	8,5	7.996
Austria	659	1,0	19,3	10.712
Turquia	571	0,9	47,4	13.049
Resta	7.078	10,5	—	11.716
Total	67.333	100,-	32,7	10.697

* Inclou Visa i MasterCard, no les del Grup 4B.

Font: Turisme de Barcelona

Barcelona, ciutat de compres internacional

El posicionament de Barcelona com a ciutat turística, l'excel·lent trajectòria d'aquest sector a la ciutat i la millora sistemàtica de la despesa mitjana per visitant, reforcen la marca de Barcelona com a ciutat de compres a nivell internacional.

En aquest sentit, el que es pot definir com a Shopping Line de Barcelona ja està jugant un paper determinant. Es tracta d'un continuu de les quatre àrees comercials més atractives des del punt de vista turístic (des de la zona del Port Vell i les Rambles fins a la Diagonal, passant pel Barri Gòtic, la Plaça Catalunya, el Passeig de Gràcia i Rambla de Catalunya) que configuren un eix urbanístic d'uns cinc quilòmetres que es pretén potenciar.

Aquesta àrea comercial es caracteritza per una oferta diversificada, amb presència de marques internacionals de prestigi i combina elements de tradició i modernitat, uns nivells de qualitat i preus competitius i una presència d'activitats lúdiques i culturals en el seu recorregut que complementen i potencien l'oferta comercial.

Reforçant aquesta realitat els empresaris del sector comercial implicats, amb la col·laboració del Consorci de Turisme de Barcelona han creat l'oficina de Barcelona Shopping Line que realitza la promoció en els mercats internacionals.

Per a il·lustrar la importància d'aquesta línia d'actuació estratègica, mereix la pena considerar algunes xifres significatives sobre la despesa dels estrangers que ens visiten. La Caixa de Catalunya, en un estudi recent n'ha analitzat una part molt significativa, la dels pagaments realitzats l'any 2000 pel turisme estranger mitjançant targetes de crèdit Visa i MasterCard, dues de les tres més importants (i que per tant exclou aproximadament entre un 20 i un 30% d'aquestes transaccions i totes les operacions en metàl·lic). D'acord amb aquest treball la província de Barcelona canalitza el 15% de la despesa de tot l'Estat, amb un volum superior als 67.000 milions de pessetes, el que la situa en el lloc capdavanter de totes les espanyoles. Però, a més, seria la que presentaria una dinàmica més viva, amb un extraordinari creixement del 35% en un sol any, la taxa més elevada en el període considerat. D'aquesta despesa, el comerç és l'element principal, ja que concentra el 44,3% del total i evoluciona a un ritme superior a la mitjana.

Per països, els turistes procedents d'Estats Units i la Gran Bretanya són els que realitzen un major volum de despesa i a més presenten uns ritmes de creixement que sobrepassa el 50% en un sol any. Els visitants japonesos són els que gasten quantitats més altes per operació. De la lectura de la participació dels 20 primers països per despesa a la circumscripció de Barcelona s'en deriven moltes dades d'interès. L'impacte de l'elevat nombre de creuers a la ciutat ha estat determinant en aquest sentit.

El comerç electrònic.

El desenvolupament del comerç electrònic és un fet clau del funcionament actual i dels nous equilibris que s'han d'establir entre les diferents formes del sector de la distribució. Actualment però, és en les transaccions electròniques entre empreses, el que s'anomena com a B2B, on es segueix concentrant la part del lleó de la facturació total del comerç electrònic arreu del món. A Europa s'estima que el 21% de les compravendes entre empreses es realitzen ja a través d'Internet.

Pel que fa al e-comerç entre empreses i consumidors (B2C), segons l'informe anual de l'Associació Espanyola de Comerç Electrònic (AECE), la facturació ha arribat ja als 34.000 milions de pessetes a Espanya l'any 2000, xifra que suposa un increment del 185% respecte a l'any anterior. D'acord amb aquest informe, 970.000 espanyols van efectuar alguna compra per internet, amb una despesa mitjana de quasi 35.000 pessetes per càpita. Els productes més demandats han estat: música (24,8%), llibres (21%), viatges (16,3%) i software (10%).

Amb aquest marc, potser mereix la pena assenyalar algunes dades sobre aquest camp disponibles per Barcelona. Segons una enquesta molt recent, dirigida als empresaris del sector, un 22% dels comerços disposen d'internet. Les branques on l'ús de la xarxa està més estès són les de Farmàcia, drogueria i perfumeria (amb una implantació del 39%), Lleure i cultura i Parament de la llar (totes dues amb un 32%). Dels establiments que utilitzen internet, un 13% declaren comptar amb la seva pròpia pàgina web. D'altra banda, un 7% dels barcelonins manifesten haver realitzat alguna compra mitjançant internet.

Sobre el desenvolupament futur d'aquest segment de la distribució, cal encara esvair moltes incògnites. Però resulta indubtable que és imparabile i que introduirà canvis organitzatius que poden ser de gran calat, especialment en el camp de la logística.

Tendències i perspectives.

Junt a la seva consideració de factor d'estabilitat en l'entramat econòmic, el comerç de Barcelona mostra unes pautes de modernització i revitalització molt evidents. De fet, si realitza una correcta adaptació a les noves circumstàncies del mercat, pot veure's afavorit per elements que han d'augmentar les seves potencialitats com són els nous hàbits de consum derivats de l'increment de la renda personal mitjana, la important expansió del turisme a la ciutat i la utilització del comerç electrònic. Així, el sector comercial aporta una expectativa de creixement i de futur al conjunt de l'activitat econòmica de Barcelona.

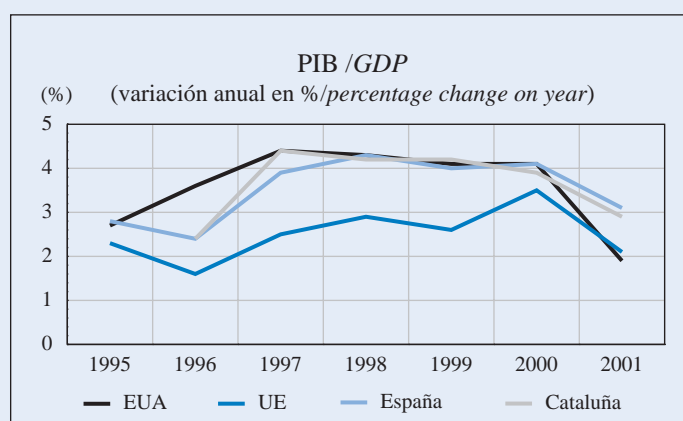
Resumen / *Summary*

Principales indicadores internacionales/Main Economic Indicators

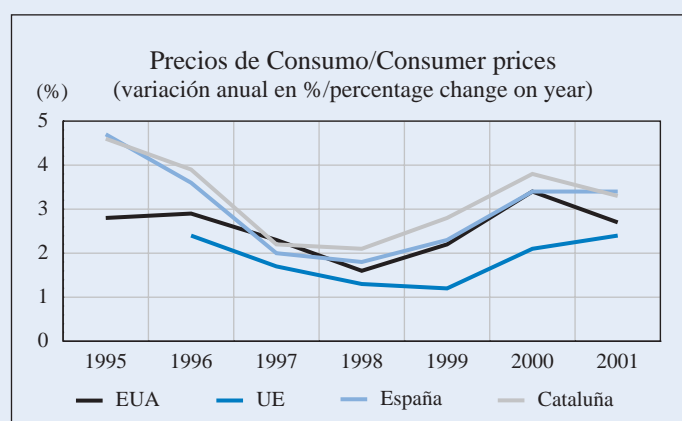
	Estados Unidos/USA			UE/European Union			España/Spain			Cataluña/Catalonia		
	I.01	II.01	III.01	I.01	II.01	III.01	I.01	II.01	III.01	I.01	II.01	III.01
PIB/GDP in real terms,% change on year earlier tasa de variación interanual en términos reales (%)	2,5	1,2	0,8	2,4	1,7	n.d.	3,3	3,0	2,5	3,0	2,8	n.d.
Demanda nacional/Domestic Demand tasa de variación en términos reales (%)/ % change on year earlier, in real terms	2,8	1,5	n.d.	1,9	1,6	n.d.	2,9	2,7	n.d.	2,6	2,7	n.d.
Precios de Consumo/Consumer prices ¹ tasa de variación anual (%)/% change on year	2,8	3,3	2,7	2,3	2,8	2,4	4,0	4,2	3,4	4,0	4,1	3,3
Indicador de clima económico/Economic climate Índice: 1995=100/1995=100 Index	118,3	117,4	n.d.	102,9	101,6	n.d.	101,3	101,2	n.d.	—	—	—
Tasa de paro/Unemployment rate ³ en % de la población activa/% of labour force	4,2	4,5	4,8	7,8	7,6	7,6	13,4	13,0	12,8	9,0	8,7	8,6
Tipo de interés a c.p./3-month interest rate ¹ Interbancario a 3 meses/Euribor a 3 meses	4,86	3,73	2,88	4,75	4,51	4,03	—	—	—	—	—	—
Tipo de interés a l.p./10-Y government yield ¹ Rendimiento de la deuda pública a 10 años en mercados nacionales	4,94	5,33	4,78	4,88	5,19	4,98	5,04	5,33	5,14	—	—	—
Tipo de cambio del dólar/Exchange rates ¹ Unidades de \$ por Euro/US \$ per euro	—	—	—	0,910	0,853	0,911	—	—	—	—	—	—

1. Datos correspondientes al último mes del trimestre. *Figures of the last month of the quarter.* 2. Para Estados Unidos, el indicador compuesto avanzado substituye al indicador de clima económico. *For USA, the advanced composite indicator replaces the economic climate indicator.* 3. Para España y Cataluña, datos de la EPA/ *For Spain and Catalonia, Labour Market Survey's figures.*

Fuentes/Sources: Eurostat, Banco de España y Idescat.

Nota: los datos de 2001 corresponden al período para el que se dispone de datos./2001 figures correspond to the period for which data are available.

Nota: los datos de 2001 corresponden al último dato disponible./2001 figures correspond to the last data available.

Síntesis de la coyuntura

El ataque terrorista a los Estados Unidos del once de septiembre ha sacudido el orden internacional vigente e introduce muchos elementos de incertidumbre que atañen muy directamente al ámbito económico.

En un contexto de moderación del crecimiento de la actividad como el que vivía la economía internacional desde el pasado otoño, los terribles acontecimientos vividos en los Estados Unidos han supuesto una sacudida importante en la ya debilitada trayectoria del crecimiento económico mundial de este año. Aparte del impacto directo de la tragedia y de las estrategias políticas, militares y humanitarias que se están desplegando, es imposible predecir el alcance de estos acontecimientos, especialmente si la incertidumbre y la sensación de inseguridad que se instalaron justo después de la conmoción inicial no disminuyen.

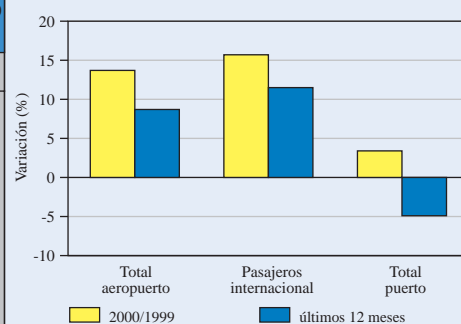
Summary of the situation

The terrorist attack on the United States has shaken the current international order and introduces many elements of uncertainty which have a very direct effect on the economy.

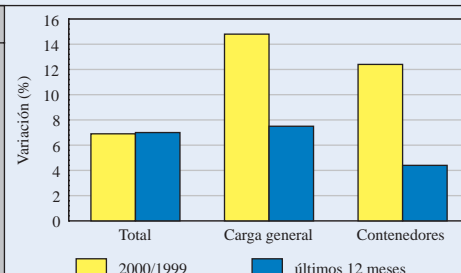
In a context of moderation in activity growth such as that which the international economy has experienced since last autumn, the terrible events in the United States have represented an important shake-up in this year's already weakened state of world economic growth. Apart from the direct impact of the tragedy and the political, military and humanitarian strategies that are being deployed, it is impossible to guess the full reach of these events, particularly if the uncertainty and feeling of insecurity instilled just after the initial shock do not diminish.

Transportes / Transport

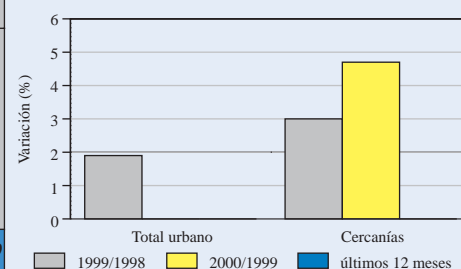
Indicadores	Período	Valor absoluto y tasa interanual (%)	Últimos 12 meses y tasa interanual (%)	2000/99 (%)
Tránsito de pasajeros / Passenger traffic				
Aeropuerto Airport				
—Total (miles) Total (thousands)	III.01 3rd.Q	6.096	6,3	20.966
—Interior (miles) Domestic (thousands)	III.01 3rd.Q	2.828	5,4	10.632
—Internacional (miles) International (thousands)	III.01 3rd.Q	3.209	8,4	10.105
Puerto. Total (miles) Port. Total (thousands)	en.-ag.01 ja.-ag.01	1.013	-3,6	1.387

Puerto. Tráfico de mercancías / Port. Freight traffic				
—Total (miles Tm) Total (thousands of tons)	en.-ag.01 ja.-ag.01	21.178	7,1	31.205
Salidas (miles Tm) Outflow (thousands of tons)	en.-ag.01 ja.-ag.01	7.528	3,4	11.262
Entradas (miles Tm) Inflow (thousands of tons)	en.-ag.01 ja.-ag.01	13.650	9,2	19.944
—Carga general (miles Tm) General freight (thousands of tons)	en.-ag.01 ja.-ag.01	12.176	4,2	18.078
—Contenedores (miles Teus) Containers (thousands of TEUs)	en.-ag.01 ja.-ag.01	930	-0,1	1.386

Transporte público de pasajeros / Passenger Public Transport				
Servicio urbano (miles) Urban service (thousands)	III.01 3rd.Q	n.d.	n.d.	n.d.
—Red Metro y FGC (miles) Underground (Metro and FGC) (thousands)	III.01 3rd.Q	n.d.	n.d.	n.d.
—Autobús (miles) Bus (thousands)	III.01 3rd.Q	39.348	9,2	177.422
Servicio ferroviario de cercanías (miles) Railway suburban service (thousands)	III.01 3rd.Q	n.d.	n.d.	n.d.

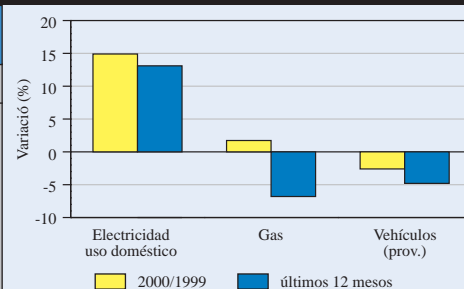
Los indicadores económicos disponibles apenas empiezan a recoger el impacto inicial de estos hechos. La evolución levemente negativa del PIB trimestral de los Estados Unidos por primera vez después de diez años, y la sensible reducción de los tipos de interés a corto plazo son algunos ejemplos. Lo que sí muestran la mayoría de indicadores es el progresivo debilitamiento que a lo largo de los primeros nueve meses del año ha afectado a la economía norteamericana, situando el crecimiento del PIB en un exiguo 0,8 por ciento durante el tercer trimestre, a raíz de la disminución de la inversión y el consumo. Es necesario remarcar también el empeoramiento progresivo de la tasa de paro, de la confianza de los consumidores y de los índices bursátiles y, en el sector exterior, la disminución tanto de las importaciones como de las exportaciones.

The economic indicators available hardly begin to capture the initial impact of these events. The slight fall in the quarterly GDP of the United States for the first time in ten years and the perceptible reduction in short-term interest rates are some examples. What the majority of indicators do show is the progressive weakening that has affected the North American economy throughout the first nine months of the year, with GDP growth situated at an insufficient 0.8 percent during the third quarter as a result of a decrease in investment and spending. It is also necessary to highlight the progressive worsening of the unemployment rate, consumer confidence and the stock market indices, and, on the foreign trade side, the decrease in both imports and exports.

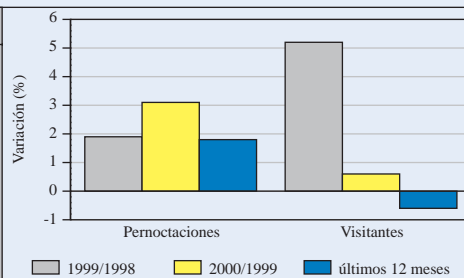
Turismo, consumo y precios / Tourism, consumption and prices

Indicadores	Período	Valor absoluto y tasa interanual (%)		Últimos 12 meses y tasa interanual (%)		2000/99 (%)
Consumo de energía y matriculación de vehículos / <i>Energy consumption and auto registrations</i>						
Electricidad de uso cial.-ind. (Gwh) <i>Electricity (commercial / industrial uses) (Gwh)</i>	en.-fb.01 ja.-fe.01	508	3,2	3.011	-5,8	-10,8
Electricidad de uso doméstico (Gwh) <i>Electricity (domestic use) (Gwh)</i>	en.-fb.01 ja.-fe.01	321	11,4	1.611	13,1	14,9
Gas canalizado (millones termias) <i>Piped gas (millions of therms)</i>	II.01 2nd.Q	754	-7,4	2.911	-6,8	1,8
Matriculación de vehículos (provincia) <i>Auto registrations (province)</i>	III.01 3rd.Q	56.988	0,3	252.935	-4,8	-2,6

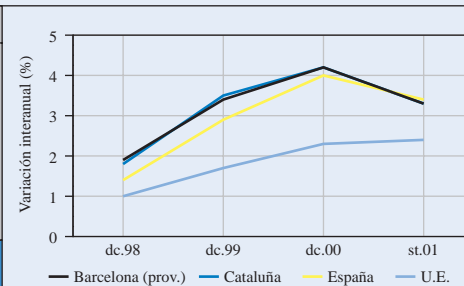
Categoría	2000/1999 (%)	últimos 12 meses (%)
Electricidad uso doméstico	14,9	13,1
Gas	1,8	-6,8
Vehículos (prov.)	-2,6	-4,8

Visitantes y pernoctaciones hoteleras / Visitors and hotel overnight stays						
Total pernoctaciones (miles) <i>Hotel overnight stays (thousands)</i>	jl.-ag.01 jl.-ag.01	1.468	0,9	7.898	1,8	3,1
Visitantes según motivo de la visita (miles) <i>Visitors by purpose (thousands)</i>	jl.-ag.01 jl.-ag.01	601	1,3	3.232	-0,6	0,6
—Negocios (miles) <i>Business (thousands)</i>	jl.-ag.01 jl.-ag.01	108	-33,8	1.033	-9,8	21,5
—Turismo (miles) <i>Tourism (thousands)</i>	jl.-ag.01 jl.-ag.01	324	-4,1	1.456	-1,2	-7,5
—Ferias, congresos y otros (miles) <i>Fairs, conventions and others (thousands)</i>	jl.-ag.01 jl.-ag.01	169	84,1	743	28,9	133,4

I.P.C. (Variación acumulada e interanual) / C.P.I. (consumer prices index)(annual variation)						
Barcelona (provincia) (%) <i>Barcelona (province) (%)</i>	en.-st.01 ja.-st.01	2,4	—	—	3,3	4,2
Cataluña (%) <i>Catalonia (%)</i>	en.-st.01 ja.-st.01	2,4	—	—	3,3	4,2
España (%) <i>Spain (%)</i>	en.-st.01 ja.-st.01	2,5	—	—	3,4	4,0
U.E. (armonizado) (%) <i>E.U. (harmonized) (%)</i>	en.-st.01 ja.-st.01	2,0	—	—	2,4	2,3

La economía europea, por su parte, está también inmersa en un proceso de moderación del crecimiento, si bien presenta un perfil más sólido que la americana. El debilitamiento simultáneo de estas economías y la crisis permanente que vive la japonesa repercute directamente en las economías emergentes, especialmente en las que basan su crecimiento en las exportaciones. Si a esto se suma la delicada situación de algunas economías sudamericanas –y, en especial, de una como la argentina que tiene mucha proyección en la economía española–, no sorprende que el FMI revisara a la baja el crecimiento mundial para este año a principios de setiembre y lo situara en un 2,6 por ciento, muy inferior al del 2000. Un crecimiento que los hechos más recientes obligan a rebajar nuevamente.

La evolución de la economía española presenta, en este contexto de debilitamiento internacional, un perfil todavía relativamente saludable. Un hecho interesante que contrasta con otras crisis recientes, en las que la economía española acusaba de forma mucho más inmediata las recesiones internacionales. Si bien es verdad que se ha moderado sensiblemente el ritmo expansivo de la economía española –para el tercer trimestre, el Banco de España ha estimado un crecimiento del 2,5 por ciento para el PIB, el nivel más bajo desde 1996–, también es cierto que hay actividades que mantienen un crecimiento bastante elevado, como la construcción. Este sector, que se mantiene relativamente al margen de los vaivenes internacionales, presenta como novedad que está basando su impulso más en la obra civil que en la construcción residencial.

In the case of the European economy, it is also immersed in a process of moderation in growth, although it has a more solid profile than the American. The simultaneous weakening of these economies and the ongoing crisis experienced by the Japanese directly affect emerging economies, especially those that base their growth on exports. If the delicate state of some South American economies is added to this – and especially one such as the Argentine which has a lot of influence on the Spanish economy –, it is hardly surprising that the IMF is adjusting the world growth rate for this year downwards from the beginning of September to 2.6 percent, much lower than in 2000; a growth rate which must be reduced again based on recent events.

In this context of international decline, the development of the Spanish economy reveals a still relatively healthy profile. This is an interesting occurrence which contrasts with other recent crises where the Spanish economy has reacted to international recessions much more immediately. Although it is true that the growth of the Spanish economy has slowed down slightly – for the third quarter, the Bank of Spain estimated a GDP growth rate of 2.5 percent, the lowest level since 1996 –, it is also true that there are activities that maintain quite a high growth rate, such as construction. As an innovation, this sector, which keeps itself relatively unaffected by international fluctuations, is being driven more by civil works than by housing construction.

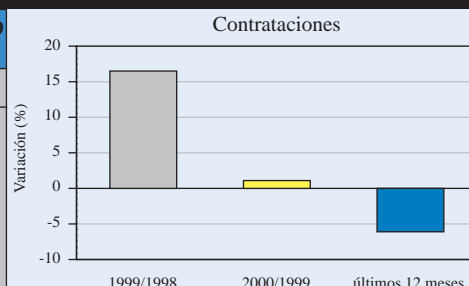
Mercado de trabajo / Labor Market

Indicadores	Período	Valor absoluto y tasa interanual (%)		Últimos 12 meses y tasa interanual (%)		2000/99 (%)
Ocupación / <i>Employment</i>						
Residentes activos <i>Active residents</i>	30 jn.01 <i>jn. 30</i>	668.600	-0,4	—	—	1,0
Residentes activos (RMB) <i>Active residents (metropolitan area)</i>	30 jn.01 <i>jn. 30</i>	1.852.150	-0,5	—	—	1,6
Contrataciones registradas <i>Registered employment contracts</i>	III.01 <i>3rd.Q</i>	160.891	-4,6	764.768	-6,1	1,1
Contratos indefinidos <i>Indefinite time contracts</i>	III.01 <i>3rd.Q</i>	23.005	0,7	117.772	2,5	-1,8

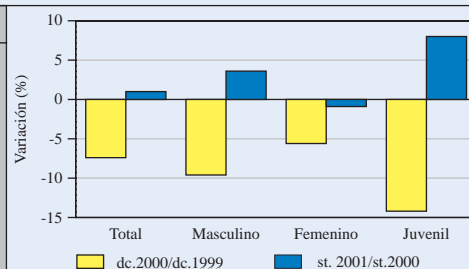
Contrataciones

Bar chart titled 'Contrataciones' showing the variation in hiring percentages. The Y-axis is labeled 'Variación (%)' and ranges from -10 to 20. The X-axis shows three periods: 1999/1998, 2000/1999, and últimos 12 meses. The bars are colored grey, yellow, and blue respectively.

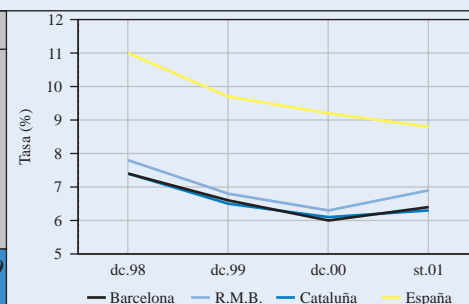
Período	Variación (%)
1999/1998	16.5
2000/1999	0.5
últimos 12 meses	-7.5

Paro registrado / Registered unemployment						
Total paro registrado <i>Registered unemployment</i>	30 st.01 st.30	42.527	1,0	—	—	-7,4
Paro masculino <i>Male unemployment</i>	30 st.01 st.30	18.760	3,6	—	—	-9,6
Paro femenino <i>Female unemployment</i>	30 st.01 st.30	23.767	-0,9	—	—	-5,6
Paro juvenil (16-24 años) <i>Youth unemployment (aged 16-24)</i>	30 st.01 st.30	3.564	8,0	—	—	-14,2
Total paro registrado (RMB) <i>Registered unemployment (metrop. area)</i>	30 st.01 st.30	128.499	6,1	—	—	-6,0

Tasas de paro registrado / Registered unemployment rate						
Barcelona <i>Barcelona</i>	30 st.01 st.30	6,4	—	—	—	6,0
Región Metropolitana (RMB) <i>Metropolitan area</i>	30 st.01 st.30	6,9	—	—	—	6,3
Cataluña <i>Catalonia</i>	30 st.01 st.30	6,3	—	—	—	6,1
España <i>Spain</i>	30 st.01 st.30	8,8	—	—	—	9,2
Indicators	Period	Absolute value and interannual rate (%)		Last 12 months and interannual rate (%)		2000/99 (%)

Desde el punto de vista de los componentes de la demanda, la moderación del crecimiento y el debilitamiento de las expectativas han provocado una desaceleración del consumo y de la inversión en bienes de equipo. En el ámbito del mercado laboral, los indicadores disponibles reflejan una situación más positiva de lo que se esperaba a principios de año, manteniéndose aún a buen ritmo la creación de ocupación. Con todo, empiezan a detectarse indicios de aumento del paro. Para terminar, la contracción de la inversión y el empeoramiento del sector exterior contribuyen a perturbar un poco más el panorama del crecimiento económico.

De acuerdo con este contexto de debilitamiento generalizado del ritmo de crecimiento, tanto la economía catalana como la metropolitana presentan también un perfil de clara desaceleración. Los últimos datos conocidos del PIB corresponden al segundo trimestre del año, y, con un aumento del 2,8 por ciento, son ya seis los trimestres consecutivos en los que –en secuencias de dos o tres décimas menos que el trimestre anterior–, el crecimiento económico va perdiendo empuje. Como en el caso español, el sector de la construcción es el que presenta el perfil más expansivo, aumentando dos décimas sobre el trimestre anterior. Por su parte, tanto la industria –básicamente por la contracción de las exportaciones– como los servicios, se enmarcan en una senda de suave pendiente descendente.

From the viewpoint of the components of demand, the moderation in growth and weakening of expectations have caused a slowdown in both spending and investment in capital assets. With respect to the labour market, the indicators available reflect a more positive situation than that expected at the beginning of the year, with job creation still maintaining a good rate. Nevertheless, increasing unemployment indices are beginning to be detected. Finally, the decline in investment and weakening of the overseas sector combine to unsettle further the outlook for economic growth.

In line with this context of widespread decline in the growth rate, both the Catalan and metropolitan economies are also revealing a pattern of clear deceleration. The latest known GDP data relate to the second quarter of the year, and, with an increase of 2.8 percent, economic growth has been losing impetus for six consecutive quarters already – in sequences of two or three tenths less than the previous quarter. As in the Spanish case, the construction sector is the one showing the most growth, increasing two tenths from the previous quarter. In the case of both the industrial sector – basically due to the decline in exports – and the services sector, they are on a gentle downward sloping curve.

Construcción y mercado inmobiliario / Construction and real estate market

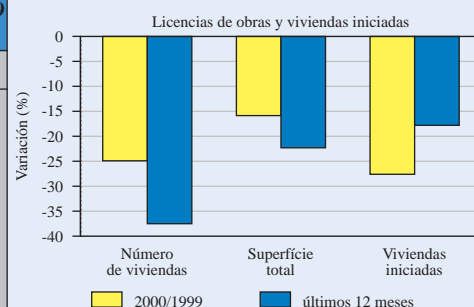
Indicadores	Período	Valor absoluto y tasa interanual (%)		Últimos 12 meses y tasa interanual (%)		2000/99 (%)
Construcción y licencias de obras / Construction and building permits						
Viviendas iniciadas Started dwellings	III.01 3rd.Q	761	-22,6	4.111	-17,8	-27,6
Proyectos visados (prov.) Approved projects (province)	III.01 3rd.Q	9.585	10,8	40.594	-16,0	-12,6
Obra nueva prevista en las licencias: Planned new construction:						
—Superficie total (m²) Total area (sq. m.)	III.01 3rd.Q	205.457	0,7	1.042.830	-22,3	-16,6
—Número de viviendas Number of dwellings	III.01 3rd.Q	1.135	12,5	4.107	-37,5	-24,9

Licencias de obras y viviendas iniciadas

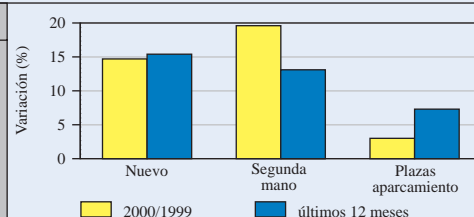
Categoría	2000/1999 (%)	últimos 12 meses (%)
Número de viviendas	-24,9	-37,5
Superficie total	-16,6	-22,3
Viviendas iniciadas	-12,6	-17,8

Varicación (%)

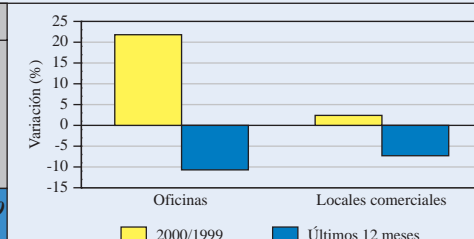
2000/1999 últimos 12 meses

Precios del mercado residencial / Housing prices						
Viviendas nuevas (pta./m²) <i>New housing (pta./sq.m.)</i>	1r.sem.01 1st.half	392.961	15,4	—	—	14,7
Segunda mano-oferta (pta./m²) <i>Second hand housing (pta./sq.m.)</i>	1r.sem.01 1st.half	384.000	13,1	—	—	19,6
Precio de alquiler(pta/m²/mes) <i>Transaction price</i>	1r.tr.01 1st.Q	1.188	14,7	—	—	12,6
Plazas de aparcamiento (miles pta.) <i>Parking lots (thousands of pta)</i>	1r.sem.01 1st.half	2.940	7,3	—	—	3,0

Precios de alquiler de locales de negocios / Business premises rental prices						
Locales de negocio (alquiler mensual): <i>Business premises (monthly rent):</i>						
—Oficinas (total ciudad) (pta./m²/mes) <i>Office (whole city) (pta./sq.m./month)</i>	1r.sem.01 1st.half	1.080	-10,7	—	—	21,8
—Locales comerciales (pta./m²/mes) <i>Commercial premises (pta./sq.m./month)</i>	1r.sem.01 1st.half	1.237	-7,3	—	—	2,4
Indicators	Period	Absolute value and interannual rate (%)		Last 12 months and interannual rate (%)		2000/99 (%)

Hasta aquí una descripción, a grandes rasgos, del entorno macroeconómico en el que se ha desarrollado la economía de la ciudad y de la región metropolitana durante los meses centrales del año y, especialmente, de las expectativas de crecimiento a corto y medio plazo que la evolución reciente apunta. Llega el momento de pasar a un análisis más detallado y concreto de la evolución y tendencias que se vislumbran a partir de los resultados que presentan los diferentes indicadores de producción y consumo.

La producción industrial metropolitana empieza a notar la contención de la demanda interna, que se suma a la situación de casi estancamiento de las exportaciones.

En relación a la actividad industrial –sector productivo básico para el crecimiento económico metropolitano– la mayor parte de los indicadores apuntan un cambio de tendencia. Un cambio que, a tenor de los datos disponibles, no parece ni singular ni especialmente dramático. En línea con la evolución registrada en el entorno español y europeo, tanto el clima como la producción industrial en Cataluña han registrado variaciones sucesivamente negativas desde principios de año. Por otro lado, las encuestas de opinión empresariales confirman este movimiento a la baja y lo imputan básicamente a la notable pérdida de impulso de las exportaciones y también a un creciente debilitamiento de la demanda interna. En definitiva, un conjunto de datos que hablan de ralentización del crecimiento durante la primera mitad del año. Una evolución que el PIB sectorial para el conjunto de Cataluña confirma plenamente.

Up to now, we have provided a broad description of the macro-economic environment in which the economy of the city and the metropolitan area has developed during the central months of the year, and, particularly, of the short and medium-term growth expectations to which recent developments point. It is now time to move on to a more detailed and specific analysis of the movements and trends that can be seen from the results presented by the different production and spending indicators.

Industrial production in the metropolitan area begins to recognise the slowdown in domestic demand, which is added to the situation of near stagnation in exports.

With respect to industrial activity (the basic productive sector for metropolitan economic growth), the majority of the indicators point to a change in the trend. A change which, based on the data available, does not appear to be either exceptional or especially dramatic. In line with the trends seen on a Spanish and European level, both the climate and industrial production in Catalonia have registered successive negative movements since the beginning of the year. In addition, business opinion polls confirm this downward trend and attribute it basically to the notable loss of impetus in exports and also to a growing decline in domestic demand. In short, a set of data which indicates a deceleration in growth during the first half of the year; a trend fully confirmed by the sector GDP for Catalonia as a whole.

Las previsiones de cara a final de año se ven dominadas por una cierta indefinición en un marco escasamente optimista. Preocupa notablemente la acelerada disminución de la tasa de crecimiento de las principales economías europeas y el impacto que este hecho está teniendo en la cartera de pedidos de la industria metropolitana. Un impacto parcialmente compensado por el dinamismo que aún mantiene la economía española y también por la caída de las cotizaciones internacionales de una parte significativa de las materias primas, y especialmente, del petróleo.

La progresiva moderación del crecimiento económico mundial aparece como uno de los elementos responsables de la pérdida de dinamismo de las exportaciones de carga general desde el puerto de Barcelona. Sin contabilizar datos posteriores al once de septiembre, el crecimiento de los primeros ocho meses se ha reducido a poco más de un tercio del registrado durante el 2000. Una pérdida de ritmo extensible igualmente a la importación de este tipo de bienes y que se acentúa en el caso del tráfico de contenedores. Un síntoma más del debilitamiento de la demanda interna.

La tendencia al estancamiento del tráfico portuario de contenedores obedece tanto a la pérdida de impulso del comercio internacional como al aumento de la competencia que otros puertos del sur de Europa plantean al de Barcelona.

Sin embargo, en conjunto, el tráfico portuario ha mantenido una evolución claramente expansiva durante los primeros ocho meses del año. El volumen de mercancía manipulada ha registrado un aumento del siete por ciento, apoyado básicamente en un incremento del tráfico de graneles. Es preciso destacar, con tasas de crecimiento superiores a las del total del tráfico, la importación de una amplia variedad de productos agrícolas, el tráfico de productos elaborados y semielaborados de las industrias metalúrgica y siderúrgica, además de la descarga de gas natural y derivados del petróleo. Entre las mercancías que registran pérdidas significativas de volumen de tráfico destacan el cemento y otros materiales de construcción, así como los automóviles y piezas.

En relación a la evolución de la actividad del aeropuerto, el tránsito de pasajeros durante los primeros nueve meses presenta un aumento todavía muy notable gracias al impulso del primer semestre. La desaceleración se manifiesta durante los meses de verano y todos los indicios apuntan a una contención del crecimiento mucho más acusada durante el último trimestre del año. Los veintidós millones de viajeros que han pasado por el aeropuerto los últimos doce meses se intuye una magnitud difícil de superar mientras no desaparezca el temor y la sensación de inseguridad que los atentados del once de septiembre han proyectado sobre la aviación comercial y sobre todo, si se confirman las previsiones que alertan de una cuasi-recesión económica en el ámbito mundial.

The expectations for the end of the year are marked by a certain lack of definition in a far from optimistic picture. The accelerated decline in the growth rate of the main European economies is notably worrying as is the impact that this is having on industrial order books for the metropolitan area. This impact is partially compensated by the dynamism which the Spanish economy is still supporting and also by the fall in international prices of a significant number of raw materials, particularly fuel.

The progressive moderation in world economic growth appears to be one of the factors responsible for the loss of dynamism in general cargo exports from the Port of Barcelona. Without accounting for the figures after September 11th, growth in the first eight months was reduced to just over a third of that registered during 2000. This loss of rhythm can also be extended to imports of these types of goods and is accentuated in the case of container traffic. Another symptom of the decline in internal demand.

The trend towards a slowdown in container port traffic is the result of both the loss of impetus in international trade and the increase in competition that other Southern European ports pose to Barcelona.

However, as a whole, port traffic has clearly grown during the first eight months of the year. The volume of merchandise handled recorded an increase of seven percent, supported basically by an increase in bulk traffic. It is essential to highlight, with higher growth rates than the overall traffic rates, the importation of a wide variety of agricultural products, the trade in finished and semi-finished products from the metallurgical and iron and steel industries and the unloading of natural gas and petrol derivatives. Among the goods showing significant losses in terms of trading volumes, cement and other construction material stand out, as do automobiles and parts.

Regarding the developments in airport activity, the movement in passengers during the first nine months shows a still notable increase due to the boost in the first half of the year. A deceleration was evident during the summer months and all the indices point to a much more pronounced slowdown in growth during the last quarter of the year. It is sensed that the figure of twenty-one million travellers who passed through the airport in the last twelve months will be too difficult to exceed while fear and the feeling of insecurity that the attacks of the eleventh of September have cast on commercial aviation continue to exist and above all, if the expectations which warn of an economic quasi-recession on a world scale are confirmed.

El turismo ha sido, junto al transporte aéreo, otro de los sectores que ha sufrido de manera más directa e inmediata la crisis provocada por los ataques terroristas contra los Estados Unidos. En el caso concreto de Barcelona, el cierre en primera instancia del espacio aéreo norteamericano y las posteriores dificultades para recuperar una cierta normalidad en el tránsito aéreo, además de superar el temor y la sensación de inseguridad que lógicamente embargó a la inmensa mayoría de los norteamericanos, ha impactado especialmente en el turismo de cruceros. Un impacto inicial que presumiblemente se compensará parcialmente con el desplazamiento hacia el Mediterráneo occidental de rutas previstas inicialmente por los países de la costa oriental. Teniendo en cuenta que la catástrofe se ha producido al final de la temporada, el impacto sobre los resultados anuales será relativamente moderado. Pero parece inevitable que el crecimiento del diez por ciento acumulado hasta agosto se vea sensiblemente recortado a finales de año.

La recesión económica en la que parece adentrarse la economía norteamericana y el oscurecimiento progresivo de las expectativas de crecimiento a escala mundial dibujan un panorama poco favorable para la evolución del turismo internacional a medio plazo.

Los datos de actividad hotelera disponibles al cierre de esta edición ponen de manifiesto una clara tendencia al estancamiento del número de visitantes y de las pernoctaciones hoteleras que generan. Una situación que difícilmente mejorará durante el último cuatrimestre del año. Según los resultados de las encuestas, se trata de un estancamiento imputable básicamente al descenso de los visitantes por negocios y motivos profesionales y también de los asistentes a ferias y congresos. En segundo lugar, el turismo parece estancarse, mientras aumenta el número de visitantes que recalán en los hoteles de la ciudad como etapa de viaje, por motivos familiares, para asistir a acontecimientos deportivos o para seguir tratamientos médicos.

La diversificación de las motivaciones susceptibles de atraer visitantes, junto con el incremento paulatino de la oferta hotelera que comporta la entrada en el sector de nuevos operadores, proyecta una cierta dosis de optimismo de cara a la evolución a medio y largo plazo del hasta ahora creciente sector terciario de acogida de visitantes. Son elementos que pueden ayudar a superar un contexto internacional que, por ahora, se adivina condicionado por una situación de crisis económica bastante generalizada en un entorno de creciente inestabilidad política a nivel mundial que la guerra de Afganistán mantiene latente.

Dejando de lado los sectores económicos más expuestos a la coyuntura internacional, otros con un carácter más local como la construcción residencial encaran los últimos meses del año con niveles de actividad claramente inferiores a los de un año atrás. El acumulado de los primeros nueve meses del año, por lo que se refiere a la edificación de techo residencial –tanto en términos de promociones en construcción como de proyectos aprobados–, avanza un cierre de año por debajo de los niveles alcanzados en el 2000. Una evolución aplicable tanto a la ciudad central como al resto de Cataluña. Después de alcanzar volúmenes de actividad máximos durante 1999 y consolidarlos durante el 2000, este año se impone un cierto retroceso que, sobre el conjunto del sector de la construcción, se ha compensado con el impulso de la licitación oficial y el nivel de actividad que mantiene la promoción no residencial.

Tourism, along with air traffic, is another sector that has suffered more directly and immediately from the crisis caused by the terrorist attacks against the United States. In the specific case of Barcelona, the closure in the first instance of North American air space and the subsequent difficulties in recovering some normality in air transport, as well as overcoming the fear and feeling of insecurity which logically have overwhelmed the large majority of North Americans, have had an impact especially on cruise tourism. An initial impact which will presumably be partially compensated by the shift towards the western Mediterranean of routes initially planned to countries along the eastern coast. Taking into account that the catastrophe arose at the end of the season, the impact on the annual results will be relatively moderate. However, it seems inevitable that the accumulated growth of ten percent up to August will be reduced noticeably at the end of the year.

The economic recession which the North American economy appears to be entrenched in and the progressive darkening of the growth expectations worldwide paint a rather unfavourable outlook for the development of international tourism in the medium-term.

The hotel activity data available at the end of this period provide evidence of a clear slowdown in the number of visitors and overnight hotel stays which they generate. A situation which will be difficult to improve during the last four months of the year. According to results of opinion polls, this slowdown is attributable basically to the decrease in visitors on business and here for professional reasons and also in numbers attending fairs and conferences. Secondly, tourism appears to be at a standstill, while the number of visitors in the city's hotels on a stage of a journey, for family reasons, to attend sporting events or to follow a course of medical treatment is increasing.

The diversification of the motivations attracting visitors combined with the gradual increase in the number of hotels due to the entry of new operators in the sector suggest a certain measure of optimism for the medium and long-term development of this up until now growing tertiary sector involved in receiving visitors. These are factors which can help to overcome an international climate whose future is currently seen conditioned by a rather widespread situation of economic crisis in an environment of growing international political instability kept latent by the war in Afghanistan.

Leaving aside the economic sectors that are most exposed to international economic trends, others with a more local character, such as the construction of housing, are facing the last months of the year with activity levels clearly inferior to those of a year ago. The accumulated activity over the first nine months of the year with respect to housing construction (in terms of both developments under construction and approved projects) suggests a year-end below the levels reached in the year 2000. This trend applies to both the city centre and the rest of Catalonia. After attaining the highest activity volumes in 1999 and having consolidated this position in 2000, there has been a setback this year which, for the construction sector as a whole, has been compensated by a boost from official tenders and the level of activity maintained by non-residential developments.

La construcción se revela nuevamente como el sector más dinámico de la economía metropolitana durante la segunda mitad del año.

Así, el consumo de cemento ha seguido aumentando durante la primera mitad del 2001 por el impulso de la obra pública y la construcción no residencial. Este trasvase de actividad dentro del mismo sector explica el mantenimiento de la tendencia expansiva del número de ocupados y también las señales de relativa fortaleza del crecimiento del PIB sectorial. Las estimaciones provisionales del segundo trimestre lo sitúan nuevamente como el segmento más dinámico de la economía catalana, en contraposición a la creciente debilidad del crecimiento industrial y de los servicios.

Observado desde la perspectiva del mercado laboral, el proceso de moderación del crecimiento económico se ha plasmado en un cambio de tendencia de las cifras de paro. Después de alcanzar volúmenes y tasas de paro mínimos durante el 2000 –en momentos levemente diferentes según los ámbitos considerados– se cierra el verano con incrementos generalizados del número de activos desocupados por primera vez desde 1994. La evolución hasta septiembre ha sido relativamente moderada entre los activos residentes en Barcelona, pero vista la tendencia seguida en el resto del territorio, debe esperarse un empeoramiento hacia finales de año.

El descenso del ritmo de creación de nuevos puestos de trabajo presiona al alza los volúmenes y las tasas de paro, con especial incidencia en el entorno metropolitano y en el conjunto de Cataluña.

Contrariamente, la creación de ocupación según los datos de afiliaciones de activos a los diferentes regímenes de la Seguridad Social sigue al alza. Una tendencia que no escapa a la moderación que caracteriza el crecimiento económico. Así, después de un cuatrienio en el que se han mantenido tasas de crecimiento anual entre el cinco y el seis por ciento, el primer semestre del presente año registra un aumento que no supera el cuatro por ciento. Un incremento todavía muy notable que, dada la evolución del paro y de la contratación laboral durante los meses de verano, registrará una notable contracción durante la segunda mitad del año.

Uno de los pocos datos positivos que ofrece la actual coyuntura económica posiblemente sea la combinación del descenso del ritmo de crecimiento de los precios de consumo –del 4,2 por ciento de final del 2000 al 3,3 por ciento del pasado septiembre en el caso de Cataluña y provincia de Barcelona– y el escenario de reducción del precio del dinero. Dejando de lado que las dos evoluciones derivan en buena parte de la notable desaceleración del crecimiento económico mundial, su impacto beneficioso sobre los principales componentes de la demanda interna –inversión y consumo privado– seguro ayudará a la economía de Barcelona a superar con menos dificultades y costos la etapa de crisis que se anuncia. De momento, la mayoría de indicadores muestran la mayor resistencia que ofrece el tejido productivo de la ciudad al proceso de enfriamiento de la economía que se evidencia en su entorno. Esto debe servir, por lo menos, para que la aplicación de medidas incentivadoras del consumo y la inversión se realice sobre una base relativamente sólida.

Construction is unveiled once again as the most dynamic sector of the metropolitan economy.

Thus, cement purchases have continued increasing during the first half of 2001 due to the boost from public works and non-residential construction. This transfer in activity within the same sector explains the continuing growth in the number of employed and the signs of relative strength in the growth of the sector GDP. The provisional estimates for the second quarter identify it once again as the most dynamic segment of the Catalan economy, in contrast to the rising weakness in the growth of the industrial and services sectors.

From the perspective of the labour market, the process of moderation in economic growth has given rise to a change in the trend in the unemployment figures. After achieving the lowest unemployment rates and volumes in 2000 – at slightly different times according to the scope being considered –, the summer ended with widespread increases in the number of jobless for the first time since 1994. The development up to September has been relatively moderate among the working population resident in Barcelona, but in view of the trends seen in the rest of the territory, a worsening of the situation must be expected towards the end of the year.

The decrease in the rate at which new jobs are created puts more pressure on the volumes and rates of unemployment, especially affecting the metropolitan area and Catalonia as a whole.

In contrast, according to data on the working population who are members of the different Social Security Schemes, job creation continues rising. However, this trend does not escape from the slowdown that is being seen in the economic growth. Thus, after a four year period in which annual growth rates of between five and six percent have been maintained, the first half of this year shows an increase not exceeding four percent. A still very notable increase which, given the trends in unemployment and hiring during the summer months, will register a notable decline during the second half of the year.

One of the few positive pieces of information offered by the current economic trends is possibly the combination of the decrease in the rate of consumer price increases – from 4.2 percent at the end of 2000 to 3.3 percent last September in the case of Catalonia and the province of Barcelona – and the reduction in the cost of borrowing. Leaving aside that the two trends are derived to a large extent from the notable deceleration in the growth of the world's economy, its beneficial impact on the principal components of domestic demand – investment and private spending – will surely help Barcelona's economy to overcome this stage of the crisis with fewer difficulties and at a lower cost. At the moment, the majority of indicators show the greatest resistance offered by the city's productive sector to the cooling down process of the economy evidenced in its environment. This must serve at least to ensure that the application of spending and investment incentives is carried out on a relatively solid base.